

BONUM PUBLICUM

Nemzeti Közszolgálati Egyetem • 1808 • 2012

Egyetemi folyóirat

A tudatosan fejlesztett egyetem

Patyi András rektor

Francia Becsületrendet kapott

Benkő Tibor vezérkari főnök

Megnyílt a tudás kapuja

Ludovika Szabadegyetem

**NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
ALUMNI KÖZÖSSÉG**

Jelentkezz Alumni Közösségünkbe!

Egyetemünkön és jogelődeinél végzett hallgatóink mellett közösségünk tagja lehet egyetemünk és jogelődeinek korábbi és jelenlegi oktatója, kutatója, alkalmazottja, továbbá jelenlegi, legalább négy lezárt félévvel rendelkező hallgatója.

**A részletekért látogass el a
<http://uni-nke.hu/szolgaltatasok/alumni> oldalra,
vagy keresd alumnikoordinátorunkat az
alumni@uni-nke.hu címen.**

NKE Alumni Közösség

Egyetemi hírek 02

**Évértékelő
Patyi András rektorral**
04

**Indul a Nemzetközi és Európai
Tanulmányok Kar**
08

Épül az új KTK-kollégium
10

Tanulmánykötet a Jó Államról
12

Rendszerváltozás sorozat
Ahogy a jogászok látják
15

**Francia érdemrendet kapott
Benkő Tibor vezérezredes**
18

**Nagy siker a Ludovika
Szabadegyetem**
21

Felsőoktatási hírek 24

**Egyedülálló továbbképzési
rendszer az NKE-n**
26

Első egyetemi sportnap
28

**Tálas Péter,
az egyetem egyik arca**
31

Közigazgatási hírek
34

Fölszállott a páva a Ludovikán
36

Magánnyomozók
Egy „legendás szakma” nyomában
38

A pokol kapujában
Haditudósító az Iszlám Állam
közeliében
41

**99 éves ludovikást
köszöntöttek**
44

**Részletek egy első
világháborús naplóból**
Barabás József naplójából idézünk
46

**Bemutatkoznak
az NKE hagyományörzői**
49

Történelmi arcképcsarnok:
Id. Andrassy Gyula,
a „szép akasztott”
52

Sportsikerek 2014-ben
56

**Az NKE válogatott
csörgőlabdása**
58

Sztárként tért vissza:
Csordás Ákos
60

Bonum Publicum, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem lapja

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem megbízásából kiadja az NKE Szolgáltató Kft.

Felelős kiadó: Hegyesi József ügyvezető igazgató • **Felelős szerkesztő:** Szőőr Ádám

Olvasószerkesztő: Bíbokné Répási Gabriella

Állandó munkatársak: Kóti Gergő, Szabadkai Pál, Szabó Tibor, Szilágyi Dénes,
Takács Péter, dr. Tóth Nikolett, Túróczi Zoltán

Fotó: Szilágyi Dénes • **Grafika, tördelés:** Sármay Mónika

Nyomda és terjesztés: NKE Szolgáltató Kft. • ISSN 2064-5015

A szerkesztőség címe: NKE Szolgáltató Kft., 1118 Budapest, Ménesi út 5. • **A szerkesztőség e-mail címe:** sajto@uni-nke.hu

A szerkesztőség telefonszáma: 06-1 432-9000/29834 • **Hirdetésfelvétel:** sajto@uni-nke.hu

A hirdetések tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Változott a Fenntartói Testület összetétele

Új tagjai vannak a Nemzeti Közszerológati Egyetem Fenntartói Testületének (FT). A honvédelmi tárcát október 1-jétől Boros Bánk Levente kabinetfőnök képviseli. Új tagot delegált a Külgazdasági és Külügy-

minisztérium is: október 29-étől Kohut Balázs közigazgatási államtitkár képviselheti állandó, tanácskozási jogú tagként a tárcát az FT ülésein.

Ünnepi szenátusi ülés az NKE-n

A magyar tudomány ünnepe alkalmából ünnepi szenátusi ülést tartott a Nemzeti Közszerológati Egyetem a Ludovika Főépület kápolnájában. Az eseményen az intézmény vezetői egyetemi kitüntetések és címeket adtak át. Az egyetem díszpolgára lett dr. Navracsics Tibor volt külügyminiszter. Az Egyetemért emlékérem kitüntetését Vinczéné Mészáros Csilla, a Fenntartói Testület Honvédelmi Minisztérium által delegált munkatársa, valamint prof. dr. Sztternák György óraadó egyetemi tanár kapta meg. Rektori Kitüntető Oklevelet vehetett át prof. dr. Lentner Csaba egyetemi tanár, a Közigazgatás-tudományi Kar okta-

tója, dr. Temesi István egyetemi docens, a Közigazgatás-tudományi Kar oktatója, Juhász László alezredes, a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar munkatársa, illetve Nagy Imréné főtanácsos, könyvtárvezető. Magyary Chair megbízatásban részesült prof. dr. Kiss György egyetemi tanár. A rendezvényen bemutatták az egyetem új habilitált doktorait: dr. Boda József vezérőrnagyot, dr. Pátzay Györgyöt és dr. Resperger István ezredest, valamint sor került huszonkét PhD-doktor avatására is. A magyar tudomány ünnepe este bállal zárult a Ludovika Főépületben.

Hatmillió adomány az egyetemnek

A kínai székhelyű, mobil- és telekommunikációs eszközöket, hálózati berendezéseket gyártó vállalat, a Huawei Technologies Hungary hatmillió forintot adományozott a Nemzeti Közszerológati Egyetemnek. Az adományról szóló megállapodást október 28-án Sziijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter, valamint Szilas Cecília, Magyarország Kínába akkreditált nagyköveteének jelenlétében írta alá Bin Yun Song, a Huawei Technologies Hungary ügyvezetője, valamint dr. Kovács Gábor, a Nemzeti Közszerológati Egyetem oktatási rektorhelyettese Magyarország pekingsi nagykövetségén. Kovács Gábor az eseményen elmondta, hogy az egyetem nagyra értékeli a Huawei támogatását, amely az intézmény történetében kiemelkedő nagyságú. A rektorhelyettes hozzáfűzte, hogy az együttműködés igazi nyertesei azok a hallgatók, akik a Huawei segítségével a legmodernebb telekommunikációs, illetve „smart city”-megoldásokat és rendszereket tanulmányozhatják.

Zrínyi Miklóstra emlékeztek

Amikor a múltól beszélünk, ne legyen felőle kétségünk, ezt mindig a jövő érdekében tesszük – mondta Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere annak a nemzetközi konferenciának a megnyitóján, amelyet a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontja, a Nemzeti Közszerológati Egyetem és a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum rendezett Zrínyi Miklós halálának háromszázötvenedik évfordulója tiszteletére, Határok fölött címmel.

A november 18. és 20. között tartott rendezvényen bemutatták az ebből az alkalmából készített emlékérmeket, valamint az NKE Ludovika Főépületében emléktáblát avattak Zrínyi tiszteletére. Az NKE mint a hazai honvédtisztképzés egyedüli letéteményese kellemes kötelességének tartja, hogy a Zrínyi-hagyományok ápolását folytassa – mondta a tanácskozáson prof. dr. Padányi József dandártábornok, rektorhelyettes.

Idén az NKE a legjobb e-tananyagok fejlesztője

Az „oktatás” kategóriában a Nemzeti Közszerológati Egyetem hozta el az 1. és 2. helyezettnek járó díjat a hazai online- és multimédia-szakma digitális tartalomfejlesztési gyakorlatát bemutató eFestival versenyről. A 2001 óta tizennegyedik alkalommal megrendezett fesztiválon az NKE a 2014-ben megújult online továbbképzési tartalomkínálatának egy-egy e-tananyagával indult a megmérettetésen. Az oktatás kategória huszonegy pályázata közül a zsűri a több mint száz közszerológati továbbképzési program gerincét adó, úgynevezett „videós tananyag” formátumot találta a legjobbnak, míg az ani-

mációs rajzfilmmtechnikával készített „projektmenedzsment-ismeretek vezetőképző e-tréningje” a második helyen végzett. „Az NKE Vezető- és Továbbképzési Intézete európai uniós támogatással, de belső erőforrásból, külső piaci szereplő igénybevétele nélkül fejlesztette ki a díjazott tananyagokat, amelyek már éles rendszerben, a nyár eleje óta a közszerológati tisztviselők rendelkezésére állnak a továbbképzési programok keretében” – mondta dr. Princzinger Péter, az intézet igazgatója a díjátadó gálaünnepséget követően.

A NATO-csúcsot értékelték a Ludovikán

A walesi NATO-csúcstalálkozón meghozott döntések hosszú távra meghatározzák a szövetség politikáját – ez volt az egyik fő mondani valója annak a nemzetközi konferenciának, amelyet a Magyar Atlanti Tanács és a Nemzeti Közszerzőgálati Egyetem közös szervezésében tartottak az NKE Ludovika Főépületében október 16-án. A kápolnában megrendezett eseményen Prof. Dr. Patyi András rektor hangsúlyozta, hogy Magyarország NATO-csatlakozásával olyan lehetőségek nyíltak meg nemcsak a magyar haderő, hanem a teljes magyar demokratikus politikai rendszer előtt, amelyek a NATO nélkül nem valósulhattak volna meg.

Prof. dr. Vizi E. Szilveszter akadémikus, a Magyar Atlanti Tanács elnöke nyitóbeszédében utalt arra, hogy idén ünnepeljük Magyarországot

NATO-hoz való csatlakozásának tizenötödik évfordulóját. Az eseményen Hende Csaba honvédelmi miniszter hangsúlyozta, hogy a walesi NATO-csúcstalálkozón olyan történelmi döntések születtek, amelyek hosszú távra meghatározzák a szövetség jövőjét. A honvédelmi tárca vezetője Magyarország NATO-csúcson tett vállalásairól elmondta, hogy mintegy húszmilliárd forintos beruházás keretében a következő másfél-két évben fejlesztik a pápai bázisrepülőteret, illetve Magyarország októbertől decemberig egy lövészszázadot küld a Baltikumra. Benkő Tibor honvéd vezérkari főnök előadásában a walesi csúcs megállapításai közül kiemelte, hogy műveleti helyett készenléti NATO-ra van szükség. A Francia Becsületrend tisztikeresztjével nemrégiben kitüntetett Benkő Tiborral lapunk 18–20. oldalán olvashatnak interjút.

Az államtudományról értekeztek a szakemberek

Államtudományi kerekasztal-programorozatot indított újtjára az NKE. Az október 28-i, első rendezvényen az államtudomány kontextusáról és tudományterületeiről tanácskoztak a szakemberek.

Az NKE a rendezvénysorozattal egy olyan fórumot szeretne teremteni,

amely az állam jellemzőivel és szervezetével, valamint az államtudomány újbóli pozicionálásával foglalkozik. A rendezvénysorozaton a szakemberek a modern állam különböző modelljeiről, a jó államról és a jó kormányzásról is kifejtették véleményüket.

Tisztelgés a méltó elődök előtt

Jubileumi díszoklevél- és díszemléklap-átadó ünnepséget rendeztek szeptember végén a Nemzeti Közszerzőgálati Egyetem Ludovika Főépületének kápolnájában, ahol összesen 271 fő vehette át vas, gyémánt, arany és rubin díszoklevelét az ötven, hatvan, hetven évvel ezelőtti tisztavatásuk emlékére. Az eseménysorozat keretében az NKE Hungária körüti campusa I. számú épületének falán új emléktáblát avatott Poroszlai Ákos nyugalmazott alezredes és prof. dr. Szabó Miklós nyugalmazott altábornagy. A táblát a Bolyai János Honvéd Alapítvány azért állíttatta, mert ebben az épületben működött a Magyar Királyi Honvéd Hadiakadémia, a Honvéd Hadiakadémia, a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia, majd pedig az NKE létrehozásáig a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem.

Az eseménysorozat zárónapján részt vett dr. Boross Péter egykori miniszterelnök, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság elnöke, valamint Schmittné Makray Katalin asszony, zászlóánya, aki a Magyar Honvédség Ludovika Zászlóalj honvédtisztjelöltjeinek lelki patrónusa.

Az ünnepség zárásaként koszorúkat helyeztek el a Hősök Folyosóján, majd a Ludovika téren álló első világháborús emlékműnél. Az ünnepség szervezésében az egyetemi Alumni Közösség tagjai is részt vettek.

Visszatérő öregdiákok, találkozni újra jó!

Az NKE Alumni Közösségének közreműködésével idén több öregdiák-találkozóra került sor. Májusban a Kossuth Lajos Katonai Főiskola 1987-ben végzett hallgatói találkoztak a Sárospatak melletti Hercegkúton. A nyár derekán a Közigazgatás-tudományi Karon és jogelődjeinél végzett hallgatók számára szerveztek összejövetelt, szeptemberben pedig a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Kossuth Lajos Hadtudományi Kar határrendészeti kiegészítő levelező kép-

zésének 5. osztálya találkozott. Tízéves évfordulót ünnepeltek idén a Rendőrtisztai Főiskolán végzettek is a Farkasvölgyi úton. Az NKE Alumni Közössége továbbra is tagjai közé várja az NKE-n vagy jogelőd intézményeinél végzett hallgatókat, valamint várja az osztálytalálkozókra, évfolyam-találkozókra való felkéréseket is.

Az Alumni Közösség elérhetőségei: alumni@uni-nke.hu; alumnikoordinátor: Bordás Rita; telefon: 1/432-9000/29-830.

Első közös gólyabál az egyetemen

November 19-én tartotta meg első közös gólyabálját a Nemzeti Közszerzőgálati Egyetem. Az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat szervezésében megvalósult rendezvény helyszíne a nemrégiben felújított és immáron Groupama Arénává keresztelt Fradi-stadion volt. A bálra több mint ezerkétszáz vendég érkezett, akik a nyitótáncot

követően több színvonalas koncertet is láthattak. A többi között játszott a Hevesi Happy Band, a The Government Windows (egyetemünk hallgatói zenekara), a Brains, az Irie Maffia DJs és Adam Nova is. Az este során bálkirálynőt (Bánkúti Amanda) és bálkirályt (Bódis Martin) is választottak a jelenlévők.

Fotó: Mátthé Zoltán (MTI)

JELENTŐS VÁLTOZÁSOK ELŐTT A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

Évértékelés Patyi András rektorral

A tudáson keresztül ragadja meg a világot és alakítja saját életét is Patyi András, akinek a Nemzeti Közzolgálati Egyetem rektoraként, a Nemzeti Választási Bizottság elnökeként és az Államreform Bizottság vezetőjeként nagy a felelőssége. Feladatairól, az NKE elmúlt egy évéről és a hamarosan bekövetkező jelentősebb változásokról beszélgettünk az egyetem első emberével.

Szöveg: Szőőr Ádám

Nemrég jelent meg egy cikk a sajtóban arról, hogy a nagyvállalatok, intézmények vezetői általában nagyon keveset alszanak, mivel szerintük a sok feladat és felelősség nem teszi lehetővé, hogy több időt áldozzanak a regenerálódásra. Mostában önnek is egyre „sűrűbb” az élete. Tud eleget pihenni?

Mivel az a típus vagyok, aki fáradtan és éhesen nem tud megfelelően koncentrálni, mindig ügyelek arra, hogy legalább hét órát aludjak, és dél körül lehetőleg meleg ételt vegyek magamhoz. Este, ha már nem fog úgy az agyam, mint kellene, lefekszem, és inkább korábban kelek, hogy felkészüljek a napi teendőkre. Így történt ez például ma is, amikor az Államreform Bizottság legutóbbi ülésének a jegyzőkönyvét néztem át. Mivel sok emberrel dolgozom együtt a különböző feladatok kapcsán, úgy gondolom, hogy a környezetemnek is jobb, ha kipihent vagyok.

Ha belegondolunk, hogy mennyi mindennel foglalkozhat egy nap során, és ezek mekkora felelősséggel járnak, akkor nyilván előfordul, hogy a nap végén sem tud gondolatban elszakadni a munkától.

Nem lelki, hanem inkább mennyiségi teherről van szó. Olyan sok napi feladatom van, amelyeknek már csak a végiggondolása is hosszabb folyamat. Mivel lelkiismeretes típus vagyok, az szokott néha zavarni, ha nem tudok mindenre egyformán odafigyelni.

Vannak olyan napjai, hogy egyetemi teendői mellett a Nemzeti Választási Bizottság elnökeként és az Államreform Bizottság vezetőjeként is helyt kell állnia. Nem megy mindez a rektori munkarovására?

Azon dolgozom, hogy ne menjen. Persze ha a másik két feladatra szánt időt is az egyetem vezetésére tudnám fordítani, valószínűleg nyugodtabb lenne a környezetem, mivel több időt tudnék tölteni a munkatársaimmal, és nem utolsósorban eljutnék a katedráig is. Mivel szenvedélyesen szeretek tanítani, rossz érzés,

hogy ezt most nem tehetem meg. Ugyanígy vagyok a kutatómunkával is, amelyre szintén kevesebb idő jut. Sajnos a család is „megsínyli” a mostani életemet: sokszor megyek úgy haza, hogy a gyerekek már alszanak, nem jut idő még a beszélgetésre sem. Ez az, ami nem sokáig tartható fenn.

A következő időszakban viszont még több lesz a feladat.

Kétségtelenül, sok munkával járó időszak elé nézünk. Februárban elindítjuk az intézmény negyedik karát, a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kart. Mindez hosszabb előkészítő munka eredménye. Bízom abban, hogy a leendő dékán jól szervezi majd a kar életét. Az állami humántökereform részeként kormánydöntés született arról, hogy az NKE államtudományi egyetemé váljon. Intézményünk mindig is sokat foglalkozott a hagyományos értelemben vett államtudományok – például a közigazgatás, a közpénzügyek, a közjogtudományi alapkérdések, a kriminalisztikával vagy a nemzetgazdasággal összefüggő ismeretek – oktatásával, kutatásával. Mivel a fejlesztés új közszolgálati életpályák bevezetésével és a mostaniak újraszabályozásával kapcsolatos, az egyetem közszolgálati jellege ezzel tovább erősödik. Emellett megtörténik az államtudományok 21. század eleji leltározása, helyzetképek meghatározása, amely egy modern, rendkívül komplex és átfogó kihívásokra adott válaszok egyfajta foglatát jelenti majd.

Mindez a folyamat az egyetem nevének a megváltozásával is járhat?

Ha a fenntartó miniszterek javaslatára az Országgyűlés így dönt, akkor igen.

Ön ezt jónak látná?

Én teljesen nem változtatnám meg a jelenlegi elnevezést, de hasznos lenne felvenni az egyetem nevébe az államtudomány szót. De ezzel nem most kell foglalkozni. Mindenekelőtt a tartalmat kell kialakítani, a képzéseknek, a tudományművelésnek kell először nevet és teret adni. A Fenntartói Testület és a Szenátus az állam-

tudományi egyetemmé váló fejlesztéssel párhuzamosan hozta létre az Államtudományi Intézetet, amely a kutatásra, kutatásszervezésre koncentrált. Az intézmény egyik fő feladata annak a tudományos megalapozású fejlesztési tartalomnak az előállítását lesz, amely szükséges az államtudományi egyetemmé váláshoz. Az viszont a jövő zenéje, hogy aztán mindez elvezet-e egy új kar létrehozásához. Most az a lényeg, hogy a munka elkezdődjön.

Egy egyetem tudományos presztízsének kialakításához nélkülözhetetlenek a megfelelő fokozattal rendelkező oktatók, kutatók. Hogyan áll az NKE ezen a téren?

Egy felsőoktatási intézmény minősítése során nagyon fontos, hogy hány MTA-doktor tanít az adott egyetemen. Nálunk az induláskor ez aránytalanul oszlott meg az egyes képzési területek között, mivel akkor a hadtudományok és a katonai műszaki tudományok adták az

intézmény MTA-doktorait. Ez most változik, hiszen idén hét új MTA-doktor érkezett hozzánk, akik a Rendészet-tudományi Kar, a Közigazgatás-tudományi Kar és a hamarosan induló Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar állományát erősítik. Van közöttük szociológus, közgazdász, jogász és a menedzsment területén kutató szakember is. Mindez azt jelenti, hogy egyetemünk van annyira értékes a számukra, hogy itt alkossanak, és ezzel az NKE tudományos megítélését erősítsék. Emellett örömteli az is, hogy egyre több munkatársunk szerez tudományos fokozatot, ráadásul nemcsak a saját doktori iskoláinkban. Ez is gazdagítja az egyetemet.

A szellemi fejlődés mellett anyagi bővülés is tapasztalható az NKE életében. Épül a Közigazgatás-tudományi Kar hatszáz főt befogadó kollégiuma, és az új oktatási épület közbeszerzései is zajlanak. Ugyanakkor kérdőjelek fogalmazódtak meg a teljes Ludovika Campus-beruházás finanszírozásával kapcsolatban.

Ahogy azt többször is megfogalmaztam, az egyetem nem beton, malter és téglá, hanem az ott oktatók, kutatók és hallgatók teszik azt egy szellemi műhellyé. Természetesen kellene a modern, új létesítmények is. A Közigazgatás-tudományi Kar új kollégiuma jövő tanévkezdésre elkészül. Azt viszont még jelenleg nem tudjuk pontosan, hogy a projektben eredetileg tervezett oktatási épület, a sportkomplexum és a speciális oktatási és kollégiumi épület létrehozásának finanszírozása hogyan alakul. Ehhez valószínűleg új kormánydöntést kell hozni, ami remélhetőleg jövő év elején megtörténik. Szeretnénk a teljes beruházási programot megvalósítani, amely a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar nagy részének ideköltözését is jelentheti. Mindezek azonban – még egyszer hangsúlyozom – a kormány döntésén múlnak.

Az idei év is eseménydús volt az NKE életében. Melyik az a pillanat, amelyikre a legszívesebben emlékszik vissza, illetve mi volt az, amit esetleg elfelejtene?

A legmeghatározóbb élmény természetesen a Ludovika Főépület átadása volt, leginkább az a pillanat, amikor az udvaron álló kis harang hangjaira kinyílt a felújított létesítmény kapuja. Hasonlóan jó érzéssel töltöttek el azok a percek, órák is, amikor a Ludovika Dísztermében mondtam beszédet vagy tartottam előadást. Egy év alatt persze értek csalódások is, de ezek közül egyik sem érte el azt a szintet, amit ne ellensúlyoztak volna a boldog pillanatok. Amikor általában utolsóként, este hazaindulok, megállok a sötét folyosón, ahova beszűrődnek a fények az udvarról. Ilyenkor azt érzem, felemelő itt dolgozni. Ez leírhatatlanul jó érzés.

Ezt a fajta érzelmi elhivatottságot másokban is látja?

Akit nem érint meg ennek az épületnek a múltja, szellemisége, azt lehet, hogy más helyszín sem érintené meg. Minden jó munkahelyért lehet lelkesedni, amit nemcsak a jó munkafeltételek jelentenek, hanem az értelmes célok és az elérésük során megmutatkozó eredmények is. Talán mindenkinek érdemes néha el-

gondolkozni azon, hogy mit adott ő az egyetemnek, és mit kapott érte cserébe.

Az első számú vezető látható és érzékelhető szerepvállalása mindig fontos egy intézmény megítélésében, hiszen ő az egyetem első számú arca. Gondolok itt a különböző rendezvényeken való megszólalásokra, médiaszereplésekre, szakmai megbeszéléseken való aktív részvételre. Három éve az ország egyik legfiatalabb rektoraként lett a legfiatalabb egyetem vezetője. Mit adtak önnek az elmúlt évek? Mennyivel érzi magát többnek, mint amikor idejött?

Talán nagyképűen hangzik, de úgy érzem, hogy készen álltam a feladatra, amikor idejöttem. Készen voltam rá mint jogász, mint egyetemi ember, aki végigjárta a különböző szakmai ranglétrákat. Tudtam, hogy mi vár rám: rendkívül szigorú költségvetési gazdálkodás, az egyetem szabályozásának kialakítása, közös tudományrészi rendszer bevezetése, a fenntartókkal való hatékony együttműködés, és még sorolhatnám. Természetesen mindig jöhetnek váratlan helyzetek, amelyekre nem lehet készülni előre, de ezekből sokat tanulhatunk. Amivel leginkább gazdagodtam, a munkatársaim megismerése. Tudom magamról, hogy viszonylag türelmetlen vagyok, szenvedélyesen tudok ügyek mellett kiállni, hibákat ostorozni. Ez tartalmilag nem változott, talán a stílus finomodott. Most próbálgatom a saját határaitam. Amikor elvállaltam a rektori munkát, még nem tudtam például, hogy NVB-elnökként egy éven belül négy választást kell majd levezényelnem. De az államreform bizottságbeli munkára sem lehetett még akkor készülni. Természetesen egy hatvanas éveiben járó rektor tapasztalataival nem rendelkezem. Ha úgy hozza a sors, hogy további megbízatást kapok majd a rektori munka folytatására, akkor szeretnék jobban elmélyülni az itt folytatott kutatásokban, az itt gondozott ismeretekben. Mindig is érdekelték például a hadtudományok, a biztonságpolitikai kérdések, jó lenne majd idővel többet foglalkozni ezekkel.

Úgy tűnik, mintha önnek a tudás, az ismeretek megszerzése lenne az egyik legfontosabb dolog az életében.

A személyiség típusokkal foglalkozó enneagram szerint én az 5. karaktertípus vagyok, akinek a tudás a minde- ne, és azon keresztül ragadja meg a világot és a saját életét. Ha valamit nem tudok, rögtön utána kell nézmem, még akkor is, ha például egy nagyon jó focimeccs van a tévében. De így szeretek élni, ez éltet, és sokszor ez ad erőt a további munkához is.

„A VILÁGRA NYITOTT ABLAK”

Indul a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar

Három év után jelentős változás várható a Nemzeti Közszoigálati Egyetem szakmai és szervezeti struktúrájában. Az egyetem alapítása óta meglévő három kar – a KTK, a HHK és az RTK – mellett jövő év februárjában megkezdli működését a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kara (NETK). Az új szervezeti egység elsősorban a nemzetközi karrierre készülő hallgatók képzését látja majd el, így az NKE a megújuló diplomataképzés egyik meghatározó központjává válhat.

Szöveg: Kis Norbert, az NKE továbbképzési és nemzetközi rektorhelyettese

A kar létesítése válasz azokra a változásokra, kihívásokra, amelyeket a nemzetközi kapcsolatok és a diplomácia területén napjainkban is tapasztalunk. Drámai átalakuláson megy keresztül Európa és a világ kapcsolatrendszere, az ezt megalapozó értékrend, és a diplomácia prioritásai is változnak. Egyszerre van jelen az erősödő verseny a gazdasági erőforrásokért, és a közös érdekek, szövetségek keresése. Tízéves európai uniós tapasztalattal, egy európai uniós soros elnökséggel, valamint tizenöt éves NATO-tagsággal a háta mögött hazánk is a diplomácia új útjait, az érdekszövetségek megerősítésének módjait keresi. Stílusában, értékrendjében és módszereiben is gyorsan változik a közszolgálati kapcsolatépítés és ügyintézés technikája az államközi és intézményi relációkban. A közszolgálat különböző hivatásrendjeiben a nemzetközi kapcsolatépítés, a nemzetközi karrier vonzó, de egyre komolyabb kihívásokat rejtő szakma a fiatalok számára is. A közigazgatási, a belügyi és a honvédelmi tárca megrendelői igényeire válaszoló specifikus karok mellett a kormány számára lehetővé válik, hogy a nemzetközi orientációjú állami munka, a diplomáciai, a külügyi igazgatás is kari szintű partnerrel dolgozhasson. Ezzel Magyarországon elsőként jön létre a nemzetközi közszolgálat újszerű oktatási és kutatási szemléletét képviselő egyetemi kar.

A NETK gazdája lesz a nemzetközi igazgatási alapképzésnek, és nemzetköziesíti a biztonság- és védelempolitika alap- és mesterszakot. 2014 szeptemberében indult el a nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterszak, amelynek angol nyelvű változatát 2015 szeptemberében indítja a kar. Emellett folytatja a jelenleg is külföldi hallgatókkal zajló Academy of Diplomacy egyszemeszteres angol nyelvű képzést is.

A Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar végső soron az egyetem szellemi erőforrásainak a továbbfejlesztését jelenti. Épít az alapítástól meglévő három kar energiáira,

de új, önálló oktatási és kutatási kapacitást is jelent. Létrejön például a nemzetközi gazdasági kapcsolatokkal, a külgazdasággal és a nemzetközi pénzügyekkel foglalkozó tanszék. A nemzetközi és nemzeti szintű közpolitikai és igazgatási folyamatok kapcsolata, a nemzetközi közjog rendszere, az európai integráció intézményrendszere, a stratégiai és biztonsági tematika, a nemzetközi tárgyalástechnika és természetesen az idegen szaknyelvi készségek fejlesztése áll az új kar oktatásának homlokterében.

A NETK elindításával az egyetem arra is készül, hogy a már pályán lévő diplomatáknak is biztosítson továbbképzéseket: felkészítők indulnak a külügyi karriervizsgákra és az Európai Unió tisztviselőinek utánpótlását biztosító European Personnel Selection Office (EPSO) versenyvizsgáira is.

A kar meghatározó szerepet tölt be az NKE nemzetközi kapcsolatrendszerének bővítésében. Ez többek között jelenti a külföldi vendégoktatók bevonását a képzésbe és a kutatásba, a hallgatói mobilitást támogató nemzetközi közös képzési program, közös diplomaprogramok elindítását külföldi egyetemekkel. Az angol tanítási nyelvű Master's in International Relations of Public Services vagy az Academy of Diplomacy program az angolnak mint munkanyelvnek a gyakorlására, tökéletesítésére ad lehetőséget a diákoknak. Középtávú cél, hogy a NETK kínai, európai, egyesült államokbeli és más külföldi partnereink felé a „public policy” vagy a „state-building” területén erős oktatási és kutatási „think tank”-ként (egy-féle agytrösztként) jelenjen meg.

A Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar sokszínű nemzetközi hallgatói, oktatói és kutatói közösséget épít. Szellemiségében nyitott, soknyelvű nemzetközi milióval, a kultúrák és a nemzetek találkozási pontja, a „világra nyitott egyetemi ablak” kíván lenni.

A kar sokszínű nemzetközi hallgatói, oktatói és kutatói közösséget épít.

ÉPÜL A KTK KOLLÉGIUMA

Gőzerővel folyik a Nemzeti Közszolgálati Egyetem új kollégiumának építése az Orczy-park területén. A március végén átadott főépület után időben ez a második megvalósuló eleme a Ludovika Campus-projektnek. A Közigazgatás-tudományi Kar hatszáz fős kollégiumának kialakítása már nyáron elkezdődött, a hallgatók jövő szeptemberben be is költözhetnek a mai kor igényeit maximálisan kielégítő épületbe. A Bonum Publicum stábja december elején járt a beruházás helyszínén.

Szöveg: Túróczi Zoltán

Már jövő szeptemberben beköltözhetnek a hallgatók az új kollégiumba.

A Ludovika Campus Beruházási Projektiroda részéről Sasvári Gabriella projektmenedzser csapata koordinálja a kollégium építésének munkálatait, szem előtt tartva a leendő lakók, azaz a hallgatók véleményét is. A tervek szerint a hatszáz férőhelyes, ötemeletes épület szintjein kétágyas szobákat alakítanak ki, saját vizesblokkal és a szükséges bútorokkal. Minden hallgatónak lesz új, mozgatható – igény szerint összetolható – ágya, valamint íróasztala és szekrénye is a lakótérben. A mikró és hűtőszekrény elhelyezése is alkalmas előtérből nyílik majd a mellékhelyiség és a fürdő. Az épületben mozgáskorlátozottak számára két speciális szobát is kialakítanak a beruházás során.

Minden emeleten lesz közösségi helyiség: tévével és nappali bútorral felszerelt társalgó fogja a hallgatók kikapcsolódását szolgálni. Emellett szintenként lesz saját konyha, a mosókonyha pedig az alagsorban kap helyet. Az épületben több irodát is kapnak majd a hallgatói szervezetek és a szakkollégiumok. A büfében a szokásos termékek mellett hideg ételeket is vásárolhatnak a lakók, akik kerékpárjaikat a hallgatói kérésre megépülő biciklitárolóban helyezhetik el. Mindez a sikerrel futó Uni-Bike program bázisaként fog szolgálni.

Az építkezés gyors ütemét jelzi, hogy látogatásunk alkalmával a beton tartószerkezetet már a negyedik emeletig felépítették, így szemrevételezhettük a szobák mellett a liftaknát és a közösségi tereket is.

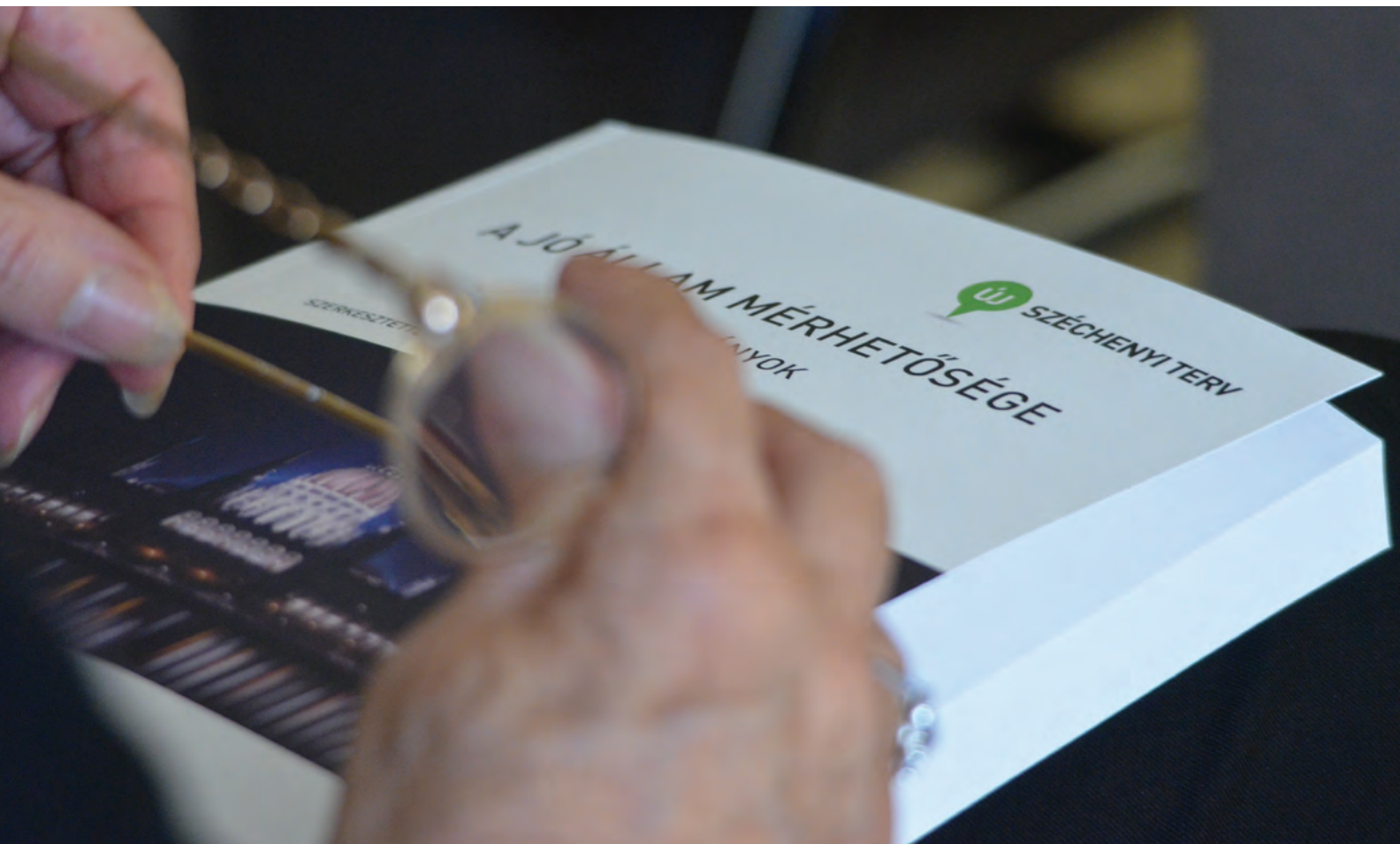
Szintén láthatóak voltak már a H alakú épület óriási ablakai, amelyek a kellő fényt biztosítják a szobákban, ami mindenképp az épület egyik nagy előnye lesz. Az építkezés koordinátora elmondta, hogy az alapszerkezetet januárra szeretnék felhúzni, s ez a kedvező időjárási körülményeknek köszönhetően megvalósíthatónak látszik. Ezután már kezdődhetnek a belső munkálatok, így a festés, a nyílászárók behelyezése, az áramforrások bevezetése és a belső terek elválasztása gipszkartonnal. A munkálatokat közel egy órán keresztül figyelve, jól

látszik egy ilyen volumenű beruházás monumentalitása. Voltak olyan pillanatok, amikor egyszerre mintegy ötszázan dolgoztak az építkezés területén. Az ő munkájukat három daru segíti, illetve esténként keverőkocsik lepik el a területet, hogy az aznap előkészített, előre lezsaluzott falakat feltöltsék betonnal.

Az építkezés intenzitását látva nincs kétségünk afelől, hogy 2015. szeptember 6. reggelén már a KTK hallgatói fogják birtokba venni az egyelőre még csak szerkezetében álló kollégium helyiségeit.

Ahogy azt többször is megírtuk, a megújult Ludovika Főépület és a most épülő KTK-kollégium mellett további fejlesztések is várhatóak az Orczy-park területén. A tervek szerint a 2016–17-es tanévre vehetik birtokukba a hallgatók az új sportközpontot, amelynek része lesz egy 1300 fős nézőtérrel rendelkező sportcsarnok, egy 200 személyes tornacsarnok, egy 25 méteres fedett uszoda, egy 2x10 lőállásos, 25 méteres lőtér és egy 400 méteres futókör is. Szintén ekkorra készülhet el – a jelenlegi elképzelések szerint – a 4000 diák befogadására alkalmas új oktatási épület, amely konferenciaközpontként is működhet majd, hiszen lesz benne egy 500 és egy 300 fős előadó, valamint egy 2000 adagos konyha.

„EGY ÁLLAM A KÖZIGAZGATÁSBAN ÉLI HÉTKÖZNAPI ÉLETÉT”

Bemutatták A Jó Állam mérhetősége című
tanulmánykötetet

A modern állam és a hatékony nemzeti közigazgatás feltételrendszerének és működésének kialakítása a 2010 óta regnáló kormány egyik fontos célkitűzése, amelynek alapelveit a Magyar Zoltán közigazgatás-fejlesztési program tartalmazza. Ehhez illeszkedve idén januárban alakult meg a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen a Jó Állam Kutatóműhely, amelynek célja, hogy a fejlesztési programoknak legyen saját értékelési keretrendszere, az úgynevezett „jó állam”-index. Az intézményben zajló kutatás első szakaszának eredményeit foglalja össze A Jó Állam mérhetősége tanulmánykötet, amelyet nemrégiben mutattak be az NKE Ludovika Campusán.

Szöveg: Szabó Tibor

**Ha jól működik,
a közigazgatás
segíti a verseny-
képességet.**

A Jó Állam Kutatóműhely a karok közötti együttműködésre épülő kutatási program. A kutatócsoportok alapvetően hét hatásterület mentén végzik munkájukat: biztonság és bizalom a kormányzatban; közösségi jólét; pénzügyi stabilitás és gazdasági versenyképesség; fenntarthatóság; demokrácia; a jó állam és a jó közigazgatás jogállami elvei és a hatékony közigazgatás. A Jó Állam mérhetősége című tanulmánykötet dr. Kis Norbert, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem továbbképzési és nemzetközi rektorhelyettese és dr. Kaiser Tamás, az NKE Jó Állam Kutatóműhelyének vezetője szerkesztette, és az ÁROP-2.2.21-001 Tudásalapú közzolgálati előmenetel című projekt keretében látott napvilágot.

A tanulmánykötetet bemutató rendezvényt Kaiser Tamás a következő gondolatokkal nyitotta meg: „A Jó Állam Kutatóműhely célkitűzése, szellemisége illeszkedik a Nemzeti Közzolgálati Egyetem azon törekvéséhez, hogy elmélyítse az államtudományokhoz kapcsolódó kutatásokat, és hozzájáruljon a jó állam, a jó közigazgatás és a közzolgálatokhoz kapcsolódó ismeretek bővítéséhez és azok gyakorlatba történő átültetéséhez.” Kaiser Tamás kiemelte: a kiindulópont az volt, hogy megismerjék és elemezzék a témában megjelent kutatásokat, majd azokat alapvetően a teljesítménymérés fókuszába helyezték, és a kormányzati képességek mérésére használják fel. A kutatóműhely vezetője hangsúlyozta: az, hogy mit mérnek, egy tágabb fogalom, a lényeges az, hogy hogyan teszik mindezt, hiszen elsősorban ez határozza meg a kutatóműhely felépítését és működését. Kaiser Tamás hozzáfűzte, hogy a már említett hatásterületekhez munkacsoportokat, kutatócsoportokat hoztak létre, amelyek kialakították azokat a módszertani kereteket, amelyeket A Jó Állam mérhetősége című kötet részletesen bemutat. A kutatóműhely vezetője elmondta, a távlati cél az, hogy egy első körben hazai, majd egyre inkább nemzetközivé szélesedő hálózatot,

egy úgynevezett szakpolitikai vagy közpolitikai közösséget hozzanak létre. Kaiser Tamás szerint fontos az is, hogy a Jó Állam Kutatóműhely az általa létrehozandó értékelés módszertanához más országoknak, illetve nemzetközi szervezeteknek is jó gyakorlatot nyújtson.

A kutatóműhely hazai külső partnerei között szerepelnek a minisztériumok mellett a Központi Statisztikai Hivatal, az Állami Számvevőszék, a Magyar Tudományos Akadémia, a partneregyetemek, civilszervezetek és más kutatóintézetek. Nemzetközi partner az OECD, az International Anti-Corruption Academy, az Ecole National d'Administration, a Chinese Academy of Governance, az Institute of Public Administration, a Konrad-Adenauer-Stiftung, valamint a Poland Office.

Prof. Dr. Patyi András az eseményen arról beszélt, hogy a Jó Állam Kutatóműhely az egyetemen belül egy projektalapon működtetett tudósközösség. Az NKE rektora elmondta, azt szeretnék – és ezt a fenntartó miniszterek

**A jó államról szóló
első jelentés
várhatóan jövő
tavaszra készül el.**

is támogatják –, hogy a Jó Állam Kutatóműhely egy állandó szervezeti egységgé váljon az egyetemen. Patyi András hozzáfűzte, hogy a közeljövőben megszülethet a szervezeti döntés egy államtudományi intézet létrehozásáról, amelynek elsősorban a kutatás, illetve a kutatásszervezés lenne a feladata az oktatás és a képzésfejlesztés mellett. Az NKE rektora beszédében Concha Győzőnek, a neves jogtudósnak a gondolatait idézte: „Egy állam a közigazgatásban éli hétköznapi életét.” Amikor tehát a közigazgatás minőségét vagy milyenségét kutatjuk, és erre vizsgálati módszereket dolgozunk ki, akkor az gyakorlatilag egy állam minőségét, milyenségét, működésének a paramétereit jelenti. Egy másik, ugyancsak lényeges gondolatot idézett Patyi András Concha Győző Politika című műve második kötetének előszavából: „Egy ország alkotmánya annyit ér, amennyit abból a közigazgatás megvalósítani bír.” Az NKE rektora szerint ha ezt a gondolatot megfordítjuk, akkor elmondhatjuk azt, hogy amit egy közigazgatás egy alkotmányból nem bír megvalósítani, az vagy utópia, vagy a nemzet gyengeségének a jele.

A rendezvényen dr. Kovács Zoltán, a Miniszterelnökség területi közigazgatásért felelős államtitkára felidézte a Magyar Zoltán közigazgatás-fejlesztési program alapján 2010-ben megkezdett közigazgatási átszervezés eredményeit. Ezek közül kiemelte a Nemzeti Köszolgálati Egyetem létrehozását, amelyhez hasonló komplex, az államtudományok és az állam működtetésével kapcsolatos képzés korábban nem volt. Az államtitkár szerint ha jól működik, a közigazgatás segíti a versenyképességet, ha viszont túl bürokratikus, akkor hátráltatja azt. A tanulmánykötet kapcsán az államtitkár elmondta,

hogy az egyik legfontosabb mérőszám az ügyféli elégedettség, és a tanulmány kitér arra, hogy az emberek akkor bíznak az államban, illetve a kormányzatban, ha biztonságban érzik magukat, ha az állam meg tudja védeni őket. Kovács Zoltán hozzáfűzte, hogy az NKE Jó Állam Kutatóműhelyétől elsősorban azt várják, hogy segítse a felesleges szabályok és feladatok kivezetését a jogrendszerből.

Az eseményen a Hatékony közzolgálat és jó közigazgatás – nemzetközi és európai dimenziók című kötetet prof. dr. Torma András, a Miskolci Egyetem rektora mutatta be. A mű alapkérdése szerinte az, hogy összehangolható-e az államra háruló feladatok sokszínűsége az egyre csökkenő forrásokkal, amelyek napjaink államát jellemzik.

A rendezvényen szó esett a Good Governance (Jó kormányzás) című angol nyelvű kötetéről is. A kiadvány szerkesztője, Kaiser Tamás elmondta, hogy többféle jó kormányzás létezik ágazatonként, szakpolitikánként, döntéshozatali szintenként, sőt nemzeti, illetve nemzetközi dimenzióként változó tartalommal.

A könyvbemutató záró részében Szentkirályi-Szász Krisztina mutatta be a Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv Kiadót. A vezérigazgató elmondta, hogy a gondozásukban megjelent és az előzőekben bemutatott kötetek jól szemléltetik azt, hogy a jó állam nem egyenlő a jó közigazgatással. Szentkirályi-Szász Krisztina szerint az alapvető kérdés az, hogy mekkora a bizalom a lakosság és a közigazgatás, illetve a közigazgatás és a politika között. A kiadó vezetője hozzáfűzte, hogy számtalan olyan kötetet jelentettek meg, amelyek hasznosak lehetnek a közzolgálati szereplők számára. Kiemelte, hogy 2014-ben a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen együtt összesen hatvan kötetet készít el a kiadó. A Jó Állam mérhetősége című tanulmánykötet bemutatja az NKE-n belül működő kutatóműhely munkájának eddigi főbb eredményeit, valamint összefoglalja az egyes kutatócsoportok eredményeit. A kötet lerakja a kutatás következő fázisának az alapját, ahol a legfontosabb cél a „jó állam”-jelentés rendszeres kiadását elősegítő operacionális mérés és az ehhez kapcsolódó értékelés, visszacsatolás. A jó államról szóló első jelentés várhatóan jövő tavaszra készül majd el.

A RENDSZERVÁLTOZÁS HUSZONÖT ÉVE

A Bonum Publicum szeptemberi számában indítottuk el azt a sorozatunkat, amelyben a huszonöt évvel ezelőtt kezdődött rendszerváltozással kapcsolatban fejtik ki gondolataikat neves közéleti személyiségek. Az első részben Kövér László házelnököt, a Fidesz egyik alapítóját kérdeztük akkori élményeiről és az azóta eltelt időszak tapasztalatairól. Mai számunkban a jogászszakma ismert képviselői mondják el véleményüket a rendszerváltozás eredményéről és jelentőségéről.

Szöveg: Szabó Tibor

A Nemzeti Közszerológati Egyetem Közigazgatás-tudományi Karának Állam- és Társadalomelméleti Intézete a magyar tudomány ünnepének rendezvénysorozatába illeszkedően rendezett konferenciát a rendszerváltozás huszonötödik évfordulójának alkalmából. Az eseményen Prof. Dr. Patyi András rektor köszöntőjében kiemelte,

hogy a rendszerváltás óta eltelt időszak értékelése, ha csak a közjogi, államszervezési, illetve államvezetési változásokra gondolunk, nagyon komplex feladat, és igen komoly kihívás olyan emberek jelenlétében, akik a huszonöt évvel ezelőtti folyamatoknak nemcsak tanúi, résztvevői, hanem alakítói is voltak. Az NKE rektora hozzá-

A rendszerváltozás jogi forradalomnak is tekinthető.

A létrejövő Alkotmánybíróság bevezette a magyar politikába az európai alkotmányos kultúrát.

fűzte, hogy a rendszerváltás mintegy másfél évet felölelő eseménysorozat volt, de ha abból a nézőpontból indulunk ki, amelyet egyes államférfiak hangoztatnak, hogy 2010 és 2014 között sikerült lezárni a rendszerváltást, akkor valójában ez egy huszonöt éves folyamat. Patyi András kiemelte, hogy 1989. október 23. egy nagyon fontos momentuma volt a rendszerváltozásnak, hiszen ezen a napon változott meg Magyarország állam- és kormányformája, ekkor szűnt meg a népköztársaság és a kollektív államfői rendszeren alapuló elnöki tanácsi kormányzás, és kezdett kialakulni egy teljesen más közjogi rendszer.

Prof. dr. Trócsányi László igazságügyi miniszter Bronisław Geremek lengyel politikust, az 1989-ben a rendszerváltást Lengyelországban győzelemre juttató kerekasztal-megbeszélések nagy stratégáját idézte, aki azt mondta, hogy 1989 cáfolat 1789-re, ugyanis nemcsak erőszakkal lehet történelmi változást elérni, hiszen 1989 vértelen

változás volt. Az igazságügyi miniszter szerint a rendszerváltozás egy olyan jogi forradalomnak is tekinthető, amelyet főként közjogi eszközökkel vívtak meg. „Ahhoz a jogász nemzedékhez tartozom, amelynek meghatározó élmény volt, hogy közreműködhetett a rendszerváltozásban. A rendszerváltozást egy közjogi pezsgés előzte meg, amelyet a jogi karokon, a Magyar Tudományos Akadémia Jogtudományi Intézetében, illetve más kutatóhelyeken lehetett érezni. Huszonöt évvel ezelőtt diktatúrából kellett demokráciába, önkényuralomból jogállamba átmenni, illetve a tervgazdálkodásból piaci, magángazdaságra áttérni. Az alapvető cél az volt, hogy Magyarország jogállam legyen, pluralizmus legyen, ehhez reformokat kellett végrehajtani” – fűzte hozzá Trócsányi László. Az igazságügyi tárca vezetője az eseményen elsősorban arról beszélt, hogy milyen igazságügyi reformok foglalkoztatták az elmúlt negyedszázadban az elődeit, valamint a kormányzatot. A miniszter a rendszerváltás szellemi atyjainak nevezte Kulcsár Kálmánt, Kilényi Gézát és Sárközy Tamást, ugyanis ők készítették el 1987-ben Javaslat az államszervezetnek a gazdasági reformmal összefüggésben való átalakítására, különös tekintettel a kormányzati irányításra című tanulmányt, amely a többi között részletesen foglalkozott a többpártrendszer kérdésével és a demokratikus jogállam irányába szükséges elmozdulás lehetőségeivel. Trócsányi kiemelte Kulcsár Kálmánnak a rendszerváltozásban meghatározó szerepét, akit 1988 júniusában neveztek ki igazságügyi miniszterré. Ebben az időszakban kezdődött el az alkotmány felülvizsgálatának előkészítése. Trócsányi László a rendszerváltozás időszakával kapcsolatban elmondta, hogy az első szabad választást követően, 1990–1994 között Balsai István lett az igazságügyi miniszter Antall József, majd Boross Péter kormányában. Három nagy feladat állt az akkori kormány és Balsai előtt: felszámolni a régi rezsimit, lerakni az új berendezkedés alapjait, és orvosolni a sérült

gazdasági, társadalmi és emberi viszonyokat, ami nagy kihívást jelentett. Ebben az időszakban kezdte meg munkáját az Alkotmánybíróság, Sólyom László elnök irányításával. A rendszerváltozás igazságügyi miniszterei elsődlegesen a közjogi átalakításra helyezték a hangsúlyt, hiszen a demokratikus jogállam működésének alapjait kellett lefektetniük. 1990 és 1994 között a tulajdonviszonyok kérdése is központi téma volt, így a repri-
vizáció, a kártérítés, kártalanítás, illetve a részleges kárpótlás. Trócsányi László szerint 1990 és 1994 között

Az akkori Alkotmánybíróság összetétele egy sajátos megállapodás alapján úgy épült fel, hogy két főt az MSZMP, két főt az Ellenzéki Kerekasztal jelölt, és az ötödik személy pedig egy semleges jelölt volt. Az Alkotmánybíróság 1990. január 1-jén kezdte meg működését, tulajdonképpen a rendszerváltás és az első szabad választás előtt. Az Antall-kormány a parlamenti választások után tíz főre bővítette az Alkotmánybíróság testületének létszámát. Paczolay Péter a következőképpen foglalta össze az Alkotmánybíróság létrejöttének és működésének

1990 és 1994 között a tulajdonviszonyok kérdése is központi téma volt.

az akkori igazságügyi miniszter történelmi lehetőséget kapott arra, hogy rendkívüli változásokat vigyen véghez. Trócsányi szerint ma az a legfontosabb feladat, hogy az alaptörvény kultúrája hassa át a jogrendszert és az igazságszolgáltatást, és mindezeknek az európai értékekkel összhangban kell megtörténniük.

Prof. dr. Paczolay Péter, az NKE kutató professzora, az Alkotmánybíróság elnöke az elmúlt időszak tanulságait összegezte az Alkotmánybíróság negyedszázados működése kapcsán. Kiemelte a rendszerváltozás időszakából azt az eseményt, amikor az MSZMP, a kormány és az Ellenzéki Kerekasztal tárgyaló küldöttsége megalkotta az alkotmánybírósági törvénynek azt a változatát, amelyben az akkori kormány az eredeti elképzeléseikhez képest jelentős engedményeket tett az Ellenzéki Kerekasztalnak. Ennek köszönhetően egy valódi alkotmánybíráskodás jött létre abban az értelemben, hogy az Alkotmánybíróságnak joga lett a törvények megsemmisítéséhez, és megszületett a lehetőség is, hogy mindenki érdek nélkül megtámadhat bármely magyar jogszabályt az Alkotmánybíróság előtt. Az 1989. évi XXXII. törvény fektette le az Alkotmánybíróság működésének alapjait, amely október 29-én lépett hatályba, és 1989. november 25-én választották meg az első alkotmánybírókat.

főbb mozzanatait: „Egy előzmények nélküli intézmény jutott fontos szerephez, amelyet meg is őrzött, a jogi rendszert pedig alapvetően befolyásolta az 1990-es évek elején. Az Alkotmánybíróság bevezette a magyar politikába az európai alkotmányos kultúrát, és amennyire lehet, ezt próbálja is őrizni. Egy értékalapú mércét jelent a kormányok pragmatikus, haszonelvű törekvéseivel szemben. Ez az intézmény a folytonosság intézménye volt mindig is, és az is maradt a mai napig, amely mindenekelőtt a jogbiztonságot szolgálja. Amennyiben az Alkotmánybíróság be tudja tölteni hivatását a következő huszonöt évben, akkor ez a folytonosság megmarad” – összegezte mondanivalóját az Alkotmánybíróság elnöke.

Prof. dr. Szabó Máté kutató professzor, volt ombudsman 25 év – civil társadalom, mozgalmak, tiltakozás címmel tartott előadást. Dr. Horváth Attila, az NKE Közigazgatástudományi Kar Állam- és Társadalomelméleti Intézetének intézetvezető egyetemi docense Az igazságtétel kérdése című előadásában kitért arra, hogy 1944 és 1990 között számtalan koncepció per és különböző törvénytelenység történt Magyarországon, ezért a rendszerváltás után fontos kérdés volt, hogy milyen módon lehet igazságot tenni, orvosolni az emberek sérelmeit.

A VEZÉRKARI FŐNÖK A BEOSZTOTTAK KRITIKÁJÁBÓL IS TANUL

Küzd a rossz beidegződések ellen, és a beosztottaitól is őszinte kritikát vár el dr. Benkő Tibor, a Honvéd Vezérkar főnöke. Hobbija a munkája, de az ebből való kikapcsolódást mostanában luxusnak tartja. A Magyarországon jelenleg legmagasabb beosztású katonával abból az alkalomból beszélgettünk, hogy nemrégiben a Francia Becsületrend tisztikeresztjével tüntették ki.

Szöveg: Szőőr Ádám

Egy önnel készült interjúban olvastam: nincs olyan kérdés, amelyre nem válaszol.

Nincs. Válaszolni mindenre lehet. Az más kérdés, hogy vannak olyan dolgok, amelyekről nem beszélhet az ember.

Manapság sok közszereplő elhárítja a válaszadást...

Szerintem az nem jó módszer.

Akkor vágjunk is a közepébe. Nemrég vehette át a Francia Becsületrend tisztikeresztjét. Korábban számos kitüntetést kapott, köztük egy szintén jelentős nemzetközi elismerést, az amerikaiak által adományozott Legion of Meritet. Mit jelentenek az ön számára ezek az elismerések? Lehet-e rangsorolni közöttük?

Egy katona életében minden kitüntetés fontos, a leg-

A sportoló Benkő Tibor

kisebb is. Mindnek megvan a maga sajátossága. Persze egy kormányzati szintű kitüntetés példátlan értékű az ember életében. Nekem ilyen a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztye és a középkereszt a csillaggal. Az amerikai vagy a francia kitüntetésem azt jelenti, hogy az életutamat, a katonai pályámat egy másik ország kormánya is elismerte. Egy ilyen gesztus a Magyar Honvédség komoly megbecsülését is jelenti ezen országok részéről. Ha egy parancsnok, egy katonai vezető elismerésben részesül, az szól az ő munkájának, egyéniségének, de annak az egységnek is, amelyet irányít. Hiszen ő nem költő vagy olimpikon, aki az egyéni képesség és tudás alapján alkot és ér el kimagasló teljesítményt, hanem esetében a közös munka az, amelynek az eredményeket köszönheti. A franciáktól és az amerikaiaktól kapott kitüntetések azt is jelzik, hogy országaink katonái sikeresen tudnak együttműködni, és elégedettek egymás munkájával.

Azt olvastam önről az interneten, hogy 1979-ben Kiskunhalason kezdte a pályáját.

A hivatásos szolgálatom valóban 1979-ben kezdődött, de már korábban eldöntöttem, hogy a katonai pályát választom. 1975-ben kezdtem tanulmányaimat a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán mint rakéta és táborigazgató szakos hallgató. Nem azért mentem erre a főiskolára, mert csak ide vettek volna fel. Az általános iskola után szakmunkástanuló lettem, mindig is vonzott a technika, szerettem barkácsolni. Amikor szakmunkásként végeztem, elhatároztam, hogy olyan helyen szeretnék dolgozni, ahol modern eszközökkel foglalkozhatok. A hetvenes évek első felében számomra ez a rakétechnika volt. Szakmunkásként kezdtem dolgozni, de közben leérettségiztem azért, hogy a katonai főiskolára mehessek tanulni. Kis-

Főhadnagyként sem mindig könnyű a katonai élet

kunhalason 1979-ben páncéltörő ezred állomásozott, itt megtalálhatóak voltak a kis páncéltörő rakéták és persze a lövegek is, amelyek felkeltették az érdeklődésemet.

Abban az időben a Szovjetunióknak valóban olyan fejlettségű volt a haditechnikája, mint az Egyesült Államoknak?

Ez teljesen így volt. Oroszország egyébként ma is korszerű, modern fegyverzettel rendelkezik. Aki lebecsüli a mai orosz technikát, nagyot hibázik. Én három éven keresztül tanultam a volt Szovjetunióban. Pontosan tudom, az emberek rengeteget nélkülöztek, de a haditechnika területén mindig is komoly fejlődést produkált az ország. Gondoljunk csak a második világháborúra vagy az azt követő évekre: nem számított a tömeg, a méret, az üzemanyag-fogyasztás, hanem csak az, hogy egyszerűen, de megbízhatóan működjön a harci eszköz. Afganisztánban sem véletlenül döntött a NATO az orosz típusú helikopterek használata mellett. A MI-17-es és a MI-24-es helikoptereket az oroszok az afganisztáni tapasztalataik alapján fejlesztették ki. Hogy ezek a gépek mennyire modernek, azon lehet vitatkozni, de a funkcionalitásuk megkérdőjelezhetetlen.

Mikor döntött úgy, hogy a katonai pályán belül a parancsnoki vonalon halad tovább?

Egy évvel a főiskolai diplomám megszerzése előtt megváltoztam. Ezzel megjelent egy új szempont az életemben: a család. Már a főiskolán elkezdtem orientálódni a pedagógia, a pszichológia, az emberekkel való foglalkozás irányába. Egyre inkább megérett bennem az a gondolat, hogy vezetői vonalon szeretném elképzelni a pályafutásomat. De ez nem is annyira tudatos döntés, inkább beállítottság kérdése volt.

A vezetővé válásához valószínűleg jó mentorok, segítők is kellenek, akiktől nemcsak a szakmát lehet megtanulni, hanem számos jó emberi tulajdonságot is el lehet sajátítani.

Amikor 1979-ben főhadnagyként végeztem – bár nem oda szántak –, Kiskunhalasra kértem magam. Korábban jártam ott gyakorlaton, és emlékeztem Krizsán Mihály

Sokan biztosan nem hiszik el, de minden beosztásban jól éreztem magam.

Érezteni kell a katonával: a saját beosztásában ő a szakember.

ezredesre, aki úgy foglalkozott az emberekkel, hogy vonzódni kezdtünk a laktanyához. Mintha a saját fiai lettünk volna. Én úgy éreztem akkor, hogy azonos nézeteket valló emberek vagyunk. Az érdeklődési körünk is megegyezett. Mindemellett felajánlottak egy ötvenöt négyzetméteres, első emeleti lakást, szakaszparancsnokként megkezdhettem a munkámat. Kell ennél több indulásként egy fiatal tisztnek? Egyébként egész pályámra igaz, hogy minden parancsnokomnak sokat köszönhetek. Én idesorolom a „jót” és a „rosszat” is.

A jóból és a rosszból is lehet tapasztalatokat meríteni: a sors hozza azt, hogy valakiből vezérkari főnök lesz?

Többek között a sors is. Ha valaki azt hiszi, hogy ha tanul, dolgozik éjt nappallá téve, és pusztán ezért kinevezik egy beosztásba, az téved, hiszen egy katonai karriernek sokkal több összetevője van. Hogy mást ne is említsek, például a megalapozott szakmai tudás. Én az aktív tanulást 2010-ben fejeztem be, ekkor szereztem meg a doktori fokozatomat. Mondhatjuk, hogy én nemcsak beszéllek az életem át tartó tanulásról, de meg is valósítottam.

Benkő Tibor főhadnagy, avatás előtt

Lehet készülni a vezérkari főnöki beosztásra?

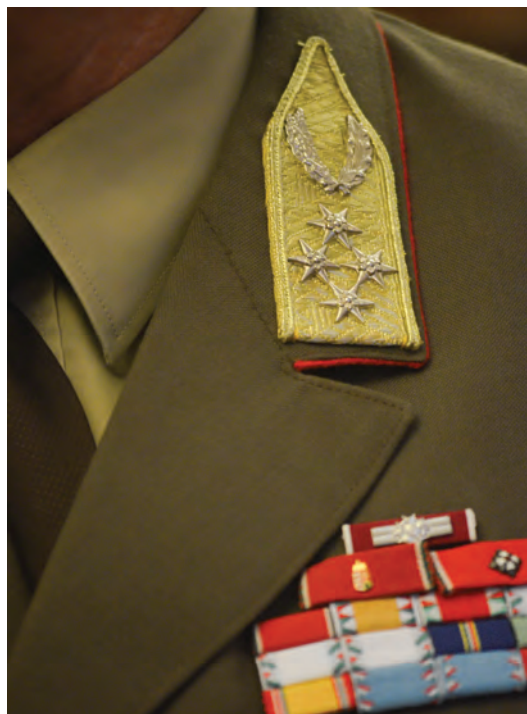
Nem lehet, és én nem is készültem. Engem ez a megbízás tényleg váratlanul ért. Egyébként sokan biztosan nem hiszik el, de minden beosztásban jól éreztem magam, így szakaszparancsnokként is. Még csak az sem volt bennem, amit mindig hirdetek a kollégáimnak: akarjanak a legjobbak lenni. Holott egyébként maximalista vagyok, magammal és a munkatársaimmal szemben egyaránt. Vallom, hogy nincs olyan, amit ne lehetne még jobban csinálni. Engem minden szolgálati helyemen így ismertek: „Köszönöm, rendben volt, de...” Ilyenkor hosszú-hosszú percekig mondom, mit kell legközelebb másképpen csinálni.

Ebben a beosztásban valahol meg is lehet érteni ezt a maximalizmust. De ön kitől kap visszajelzést, akár kritikát?

Szerintem mindenkitől. Első persze az önkritika. De egy parancsnoknak meg kell hallgatnia a többiekét is. Hiszen nem attól parancsnok, hogy ő a legokosabb. A jó parancsnok a körülötte lévő kollégák tudását, leleményességét tudja megfelelően ötvözni. A döntéseim előtt mindig megkérdem a munkatársaimat. Lehet, hogy ez nem egy konkrét munkaértekezlet formájában történik, hanem csak leálok beszélgetni a katonával. Ebben az a nehéz, hogy vannak rossz beidegződések. Néhányan úgy gondolják: ha valaki őszintén mer nyilat-

Benkő Tibor ezredes Kiskunhalason

Vezérezredesi rendfokozat

kozni, retorziók érhetik. „Miért éppen a vezérkari főnöknek mondta el?” – kérdezik tőle. Holott nem lenne szabad hibáztatni az illetőt. Akkor sem, ha nincs igaza. Elképzelhető, hogy nem tud mindent a háttérről, ezért merült fel benne kérdés, vagy jelez problémát. Sajnos valahogy belenevelődik a katonákba: „Ne szólj, ne mondd, nem kell erről senkinek se tudni!” Én meg azt szeretném, ha mernének őszintén nyilatkozni. A mi dolgunk pedig az, hogy adjunk nekik visszacsatolást. Fontos, hogy a beosztottak is megértsék, miért hozunk meg bizonyos döntéseket. És igenis éreztetni kell a katonával: a saját beosztásában ő a szakember. Ne én mondjam meg például a toronylövésznek, hogyan kezelje a saját eszközét.

Ha már kommunikáció: a politika mennyire jelenik meg a honvédség berkein belül? A katonának lehet politikai véleménye? Adott esetben beszélhetnek erről?

Minden embernek van véleménye, de a katona ezt csak a választásokon vagy családi körben fejezheti ki. A Magyar Honvédségben ennek nincs helye. Az nem fordulhat elő, hogy egy feladat végrehajtásakor ilyen szempontok legyenek mérvadóak. Abból nem lehet országvédelem. Ez persze nem jelenti azt, hogy a katonának ne kellene éreznie, mi történik a politikai életben. Itt ne csak pártpolitikára gondoljunk, hiszen amikor egy katonafeleségnek élete során többször fel kell adnia saját szakmai karrierjét, mert a férjét éppen más helyőrségbe vezénylik, akkor ez mi más lehetne, mintsem szociálpolitikai kérdés?

Az emberek sokszor azt érzik, hogy a Magyar Honvédség nem igazán tudná megvédeni magát egy külső támadás esetén. Egyáltalán, mennyire kérdés ez a NATO-tagságunk óta?

Ez attól függ, hogy ki ellen kellene megvédeni magunkat. Valamely nagyhatalom ellen? Akkor azt kell mondanom, hogy nem. Más esetekben igen. Magyarország

biztonságpolitikája két fő pilléren nyugszik: a nemzeti önerőn és a szövetséges államok erején. Sokszor mondják, hogy támadás esetén majd jön a NATO, és megvéd minket. De a NATO mi magunk vagyunk. A NATO erejét a szövetséges államok hadereje adja, annak nincs külön hadserege. Tehát első körben nekünk kell gondoskodnunk a saját védelmünkéről, és csak azután lehet számításba venni a szövetséges államok segítségét.

Ha ön ma délután vagy este elindul az irodájából hazafelé, mennyire „veti le magáról” a vezérkari főnök szerepét? Tud-e megfelelően kikapcsolódni családi, baráti körben?

A feleségem szerint én soha nem tudok lazítani, kikapcsolódni. Szakmáról viszont otthon nem nagyon beszélünk. Lehet, hogy egy kicsit rosszul hangzik, de a hivatásom a hobbim.

Ez tényleg nem hangzik olyan jól, hiszen magánéletre azért, gondolom, még egy vezérkari főnöknek is szüksége van...

Nem akarok itt a munka hőisének szerepében tetszelegni, de sajnos tényleg nagyon kevés időm jut a családra. Két lányom van, és egy hétéves fiúunokám, akivel el szoktam tölteni egy-egy órát, főleg hétvégéken. Amíg fiatal tiszt voltam, szerettem főzni, filmeket nézni, és még sok-sok más dolgot is. Most meg úgy érzem, hogy mindenre kevés az idő. Az ember életében nagyon ritkán adatik meg – ha egyáltalán megadatik –, hogy ilyen felelősségteljes munkát végezzen. Lehet, hogy rosszul gondolom, de valóban úgy érzem, hogy luxus lenne, ha a minden napjaimnak nem minden percét tölteném munkával. Bízom benne, hogy egyszer majd nyugdíjas is leszek, és akkor pótolhatom mindazokat a hiányosságokat, amelyeket most elmulasztottam. Példának okáért nagyon sok könyv gyűlik a polcokon, és ezekre most még csak sóvárogva nézek.

Lehet, hogy egy kicsit rosszul hangzik, de a hivatásom a hobbim.

KITÁRTA A TUDÁS KAPUJÁT AZ NKE

Húszas éveikben járó fiatalok és már láthatóan sokat megélt, idősebb emberek egymás mellett ülve hallgatják az előadót a Ludovika Főépület egyik termében. A korosztály különböző, a témák iránt való aktív érdeklődés viszont azonos. Kedd esténként fix program volt ez sokak számára. Nagy sikerrel – alkalmanként több mint száz résztvevő előtt – zajlott a Ludovika Szabadegyetem előadás-sorozata, amelyet a Nemzeti Közszolgálati Egyetem szervezett mindazok számára, akik érdeklődnek a hazai és a nemzetközi közéleti témák és tudományos eredmények iránt.

Szöveg: Szabó Tibor

A szabadegyetem előadásai szinte mindig telt ház előtt zajlottak.

A Ludovika Szabadegyetem őszi programsorozatát Prof. Dr. Patyi András, az NKE rektora a következő gondolatokkal nyitotta meg: „Az egyetemek egyik legfontosabb feladata, hogy a bennük meglévő ismereteket és a felhalmozott tudást kinyissák az érdeklődők felé. Szeretnénk a Ludovika Szabadegyetem előadás-sorozatát hosszú időn keresztül fenntartani és minden félévben újra meghirdetni, természetesen újabb és újabb témákkal.”

- A Ludovika Főépületében megrendezett nyitóelőadásban dr. Tálas Péter, az NKE Nemzetközi Intézet Stratégiai Védelmi Kutató Központjának igazgatója Hatalmi átrendeződés a világban? Milyen lesz az új világrend? címmel tartott előadást. A közismert biztonságpolitikai szakértő a többi között arról beszélt, hogy egy állam milyen és mekkora hatalommal rendelkezhet a nemzetközi politikában, illetve milyen adottságok kellene ahhoz, hogy politikai hatalommá váljon. Tálas Péter szerint a Nyugat demográfiai hullámvölgybe került, népességfogyás és elöregedés jellemzi. Az Európai Unió helyzetét is elemezte, szerinte az EU-t gyengülő kohézió jellemzi, és geopolitikai súlya is csökken. A NATO helyzetére is kitért az

előadó, aki szerint a hosszú és sikertelen missziói miatt a szövetséget stratégiai fáradtság jellemzi, és elhúzódó probléma az is, hogy Európa nem akar elég forrást áldozni a biztonságára.

- Prof. dr. Lentner Csaba, az NKE Közigazgatás-tudományi Kar Közpénzügyi Tanszékének vezetője Áldás vagy átok? Devizahitelezés Magyarországon című, október 21-én tartott előadásában olyan problémakört vázolt fel, amely ma Magyarországon több százezer családot érint. 2004 után Magyarországon előtérbe került a devizahitelek folyósítása, főként a svájcfrank-alapúaké. A csúcsidőszakot 2008 jelentette, amikor is átszámítva hatezermilliárd forintra rúgott a lakossági devizahitel értéke, de a teljes lakossági devizahitel 10 265 milliárd forint. Ez abból adódik, hogy az összes hiteljellegű szerződést értékelve, mintegy négyezermilliárd forint értékben vannak még forint-, áruvásárlási és bankkártyahitelek.

- Prof. dr. Ruzsonyi Péter büntetés-végrehajtási dandártábornok, kriminálpedagógus, az NKE Rendészettudományi Karának dékánja a Ludovika Szabadegyetemen

október 28-án Börtönök a világban és itthon címmel tartott előadást. A dandártábornok kiemelte, hogy amióta világ a világ, az elrettentés a büntetés legeredményesebb célja. A nyilvános kivégzésnek a középkorban az volt az üzenete, hogy ezt ne csináld, ha nem akarsz így járni. Egy másik ősi büntetési cél volt a megtorlás, ahol a társadalom az okozott sérelmet úgy orvosolta, hogy az elkövető ugyanazt szenvedje el, amit másnak okozott. A harmadik büntetési funkció a javítás, a büntetés negyedik lába a szabadságvesztés. Európában ma százezer lakosra százötven fogvatartott jut, ez az érték Magyarországon tizenegy évvel ezelőtt 151 volt, jelenleg 184, míg az USA-ban 868.

- Dr. Für Gáspár alezredes, az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Művelési Támogató Tanszéke Katonaföldrajzi és Tereptan Szakcsoportjának egyetemi docense a korszerű hadviselésről és a térinformatika alkalmazásáról beszélt az érdeklődőknek november 4-én. Az alezredes rövid történeti áttekintést adott a földrajzi környezet ábrázolásáról, és bemutatta a világ legrégebbi térképét, amely egy vulkánkitörésnek állít emléket, illetve Magyarország első térképét is, amely hadászati célból készült a török hódoltság előtti időkben. A korszerű hadviselés kapcsán az alezredes hangsúlyozta: a katonáknál fontos kérdés az, hogy milyen lesz a jövő háborúja, hiszen a kiképzést ennek megfelelően kell megtervezni.

- Dr. Boldizsár Gábor ezredes, az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja november 11-én tartott előadást Államépítés – a békefenntartás gyakorlati tapasztalatai címmel, ahol elhangzott, hogy az állam részeként a haderő részt vesz a biztonság megteremtésében. Az ezredes kiemelte, hogy a haderőt ott használjuk, ahol nincs szolgáltatás, termelés, ellátás, és biztonság sincs, és mindent a haderőnek kell megteremtene. Az ezredes az állam működéséről elmondta, hogy az állampolgár abban a rendszerben bíz, amelyik működőképes, kiszolgálja az érdekeit, biztosítja a fizikai biztonságát. Boldizsár Gábor szerint a nyugati demokrácia exportja nem jött be sem Irakban, sem Afganisztánban, ezért stílusváltásra van szükség, hogy az említett országban élők érezzék rá arra, nekik mi a jó.

- Dr. Marján Attila habilitált egyetemi docens, az NKE Nemzetközi Jogi és Európai Jogi Tanszékének tanszékvezetője november 18-án Merre tart az unió? című előadásában a többi között arról beszélt, hogy a valutaövezet hosszú távú stabilizálásához magas szintű gazdasági uniót kell kialakítani, ehhez további gazdasági egységesülés, például közös uniós pénzügyminiszteri pozíció kialakítása kell. Marján Attila kiemelte, középtávon Európa-szerte fel kell készülni arra, hogy a következő évtized gazdasági növekedése lassú lesz. Hosszú távon az európai jóléti állam a jelenlegi formájában nem tartható fenn.

- Dr. N. Rózsa Erzsébet, a Nemzetközi Kapcsolatok és Biztonsági Tanulmányok Tanszék habilitált egyetemi docense Forrásponton az iszlám világ címmel tartott előadást november 28-án, ahol elmondta, hogy az arab tavasz a térségben nem várt és megjósolhatatlan folya-

matokat indított el. Mára a kezdeti demokratikus megmozdulások nagyon különböző folyamatokban folytatódnak, a békés átmenettől a polgárháborúig. Új szereplők jelentek meg, amelyek az első világháború utáni nemzetközi rendet szeretnék felülírni, és amelyek ideológiai alapon a térség minden állami és nem állami szereplőjével szembekerültek. Rózsa Erzsébet kitért arra is, hogy háborúk és hidegháborúk szövevénye jellemzi a térséget, és egyelőre nem lehet tudni, az hogyan és miként alakul át.

- Dr. Vizi Balázs, a Nemzetközi Jogi és Európai Jogi Tanszék egyetemi docense december 2-ai, Autonómiai törekvések Skóciától Erdélyig című előadásában kitért arra, hogy a modern európai nemzetállamok milyen jelentős átalakuláson mentek át a második világháború óta, ugyanis gazdasági, nemzetközi politikai szerepük alaposan megváltozott. Ezzel egyidejűleg számos etnikai, nemzeti közösség, amely kisebbségi létben él ezekben az országokban, újrafogalmazta a politikai szerepét, és sok esetben igényt jelentett be a hatalommegosztás új formáira. Ennek látványos eleme a kisebbségi autonómiák körüli vita, mint például a dél-tiroli autonómia Olaszországban, Katalónia, Baszkföld autonómiája Spanyolországban. Vizi Balázs elmondta azt is, hogy az egykori szocialista közép- és kelet-európai országokban a területi autonómia gondolata mintegy huszonöt éve kudarcra van ítélve.

- Dr. Budaházi Árpád rendőr százados, a Bűnügyi Tudományok Intézete Büntető Eljárásjogi Tanszékének adjunktusa december 9-ei előadásában a poligráfus vizsgálatokkal kapcsolatos hitekről és tévhitekről beszélt. A százados a többi között elmondta, hogy a poligráfus vizsgálatban sokan a csodaszert látják, amely lerántja a leplet a hazugságról, mások viszont aggályosnak tartják az alkalmazását, mert tényleg viheti a nyomozást. Vannak, akik a poligráftól az objektivitást várják, amely segítséget nyújt a bíróság döntéséhez. A műszer ellenzői szerint a megbízhatósági korlátai miatt jobb kételkedni a poligráfus vizsgálat eredményében. A közvélekedés szerint a poligráfus vizsgálat kis gyakorlással könnyen manipulálható, ami igencsak csökkenti a módszer megbízhatóságát.

Budaházi Árpád előadásával véget ért a Ludovika Szabadegyetem idei programsorozata. Az előadásokat alkalmanként több mint százan hallgatták meg. Az egyetem elismerő oklevelekkel díjazta mindazokat a résztvevőket, akik szorgalmasan látogatták a rendezvényeket, és jó eredménnyel töltötték ki az előadások témáiról szóló teszteket. Az okleveleket prof. dr. Padányi József, az NKE stratégiai és intézményfejlesztési rektorhelyettese, megbízott tudományos rektorhelyettes adta át. Akik nem tudtak részt venni a programsorozaton, az előadásokról készített videofelvételeket megtekinthetik az egyetem honlapján, ahol az előadók diáisorai, illetve a tesztek megoldásai is megtalálhatók.

<http://uni-nke.hu/szolgaltatasok/szabadegyetem>

A kilenc részből álló programsorozatnak várhatóan lesz folytatása. A Nemzeti Közzolgálati Egyetem tervei szerint hamarosan újabb témákkal és előadókkal ismerkedhetnek meg az érdeklődők a Ludovikán.

Az NKE jövőre folytatni szeretné a programsorozatot.

Véglegesítették a felsőoktatási stratégiát

Elfogadta a felsőoktatási stratégiát december 5-i ülésén a Felsőoktatási Kerekasztal. A módosított dokumentumban nagyobb hangsúlyt szerez a tehetséggondozás, a bölcsészet- és társadalomtudományok képzési területe, bekerült a bérrendezés kérdése, illetve a feladatközpontú és kreditalapú finanszírozás bevezetése is. A szaktárca közleménye szerint széles körű társadalmi és szakmai egyeztetés

előzte meg a következő tizenöt évre vonatkozó stratégia véglegesítését. A stratégia fő irányvonalával a kerekasztal tagjai egyetértettek, és támogatják a teljesítményelvű felsőoktatás kialakítását – olvasható a közleményben. Az új felsőoktatási koncepció december közepén kerül a kormány elé.

Ford: Ilyés Tibor (MTI)

Emelt szintű érettségi, középfokú nyelvvizsga kell az egyetemhez 2020-tól

Minden felvételizőnek kötelező lesz 2020-tól az emelt szintű érettségi és a középfokú nyelvvizsga, és teljesen elektronikussá válik a felsőoktatási felvételi eljárás – a többi között ezt tartalmazza a vonatkozó kormányrendelet módosítása, amelyet a szaktárca honlapján tették közzé. A felsőoktatási államtitkárság az MTI kérdésére közölte: a kormány célja az volt, hogy egyszerűsítse a felvételi eljárást, és ennek újabb állomása, hogy a procedura teljesen elektronikussá válik. Indoklásul hozzátették: 2014-ben a felsőoktatási felvételi eljárásban csak a jelentkezők négy százaléka nyújtott be papíralapú jelentkezést.

Emellett a kormány szabályozza, hogy azoknál a jelentkezőknél, akiknek már van felsőfokú végzettségük, a pontszámításnál hogyan vegyék figyelembe az oklevelüket-diplomájukat.

A kormányrendelet felvételi eljárásra vonatkozó része december közepén lép életbe, az egyes tudományterületeken és szakokon megkövetelt emelt szintű érettségi 2016. január 1-jével, a középfokú nyelvvizsgára és a minden szakra érvényes emelt szintű érettségire vonatkozó feltétel 2020. január 1-jével lesz hatályos.

A jövő kulcsa a kutatás-fejlesztésben rejlik

Magyarország versenyképességének és gazdasági növekedésének egyik kulcsa a kutatás-fejlesztésben rejlik – jelentette ki az Emberi Erőforrások Minisztériumának felsőoktatásért felelős államtitkára. Palkovics László a magyar tudomány napja alkalmából tartott ünnepségen, a Pannon Egyetemen úgy fogalmazott: fontos, hogy 2020-ra a mai 37 ezres kutatói létszámot 56 ezerre növeljék, a területre fordított összeget pedig megduplázzák. „Szeretnénk elérni, hogy a kutatás-fejlesztésre fordított egyetemi források mértéke a GDP 0,24 százalékáról 0,5 százalékra, vagyis a duplájára nőjön” – mondta.

A nem versenyképes, a források elaprózódásához vezető, egymástól elszigetelt kutatás-fejlesztési és innovációs (KFI) tevékenységek közt megteremtik az együttműködés feltételeit. Mint mondta, kialakítják az intézmények közti KFI-hálózatokat úgy, hogy minden egyetem a saját fókuszterületén végezzen kimagasló kutatási tevékenységet, és a hiányzó kompetenciákat a más intézményekkel való együttműködés révén fedje le. Ezzel párhuzamosan – véleménye szerint – több kutatóra van szükség az intézményekben, akiknek rendelkezniük kell a megfelelő tudományos képesítéssel – áll az MTI tudósításában.

Kellenek a jó jogászok

Szükség van jó jogászokra, ez kormányzati érdek is – jelentette ki Trócsányi László igazságügyi miniszter egy internetes portálnak adott interjújában. A politikus közölte, Vízkelety Mariann miniszteri biztos jelentést készít a jelenleg nyolc helyen folyó hazai jogászképzés helyzetéről, az intézmények jövőképeiről. A javaslatokat is tartalmazó anyag 2015 júniusára készül el. Ez alapján a kormányzatnak

kell meghatároznia, hogy mi a viszonya a jogászképzéshez. Trócsányi László szerint az egységes képzés megmaradhat, nem lenne érdemes áttérni a bolognai rendszerre, ugyanakkor kérdés, hogy a jogi asszisztencia oktatása milyen formában történjen. Az interjúban a miniszter úgy fogalmazott, hogy a jog uralma megvalósul Magyarországon, ezt jelzi az önálló igazságügyi tárca is.

Fotó: Illyes Tibor (MTI)

Munkába állhatnak a kancellárok

Huszonegy intézmény esetében eldőlt, hogy kik lesznek a főiskolákegyetemek kancellárjai a következő években. Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere hangsúlyozta: a rendszertől azt várják, hogy a menedzseri szemlélet megjelenjen az intézmények irányításában. Palkovics László felsőoktatási államtitkár hangsúlyozta, hogy a rektor

felel továbbra is a tudományos-szakmai munkáért, a kancellár mindennek a működési feltételeit biztosítja. Lapzártánkig nyolc intézménynél még nem lehet tudni, ki lesz a kancellár. Balog Zoltán miniszter azt ígerte, hogy év végéig mindenhol eldőlt majd a kérdés. A Nemzeti Közszolgálati Egyetemen nem vezetnek be a kancellári intézményt.

Navracsics: az oktatásra szánt összegek növelése a cél

Az oktatásra szánt összegek emelése a célja az új magyar uniós biztosnak. Navracsics Tibor első brüsszeli munkahete után vont rövid mérleget feladatairól, amelyek közül szerinte az egyik legfontosabb az Erasmus+ program. Ennek köszönhetően ugyanis négy millió fiatal tanulhat külföldi oktatási intézményekben – olvasható az Mno.hu oldalán.

Az új Európai Bizottság háromszázmillió eurós növekedési csomagjában helyet kell kapnia az oktatásra fordítható összegek növelésének – mondta Navracsics Tibor Brüsszelben egy újságírókkal folytatott beszélgetés során. Az oktatási, kulturális, ifjúsági és sportügyi biztos szerint erre jó esély van, hiszen az oktatást a növekedésbarát befektetések között nevesítette az uniós javaslattévközpont.

Egyetemi rangsor, hallgatói visszajelzések alapján

Nemzetközi rangsort készített az európai egyetemekről a StudyPortals, más rangsoroktól eltérően azonban itt csak a hallgatói elégedettséget vették figyelembe – ez alapján több magyar intézmény is bekerült az élvonalba. A rangsort kizárólag a beérkezett hallgatói visszajelzések alapján állították össze, az intézmények legfeljebb tíz pontot kaphattak. Az oktatási portál „kiemelkedő” minősítést ítél oda a Budapesti Corvinus Egyetemnek és a Szegedi Tudományegyetemnek, ez a két intézmény kapott 9,5 pontnál magasabb értékelést. Hasonló elismerésben részesült két görögországi, egy szlovén és egy máltai egyetem. „Kiváló” minősítést, azaz kilenc pont feletti értékelést kapott a Nemzetközi Üzleti Főiskola (IBS), a „nagyon jó” kategóriába, azaz a nyolc pontnál többre értékelték közé pedig az Eötvös Loránd Tudományegyetem került be.

EGYEDÜLÁLLÓ TOVÁBBKÉPZÉSI RENDSZERT MŰKÖDTET AZ NKE

A nyár közepén zárult a Nemzeti Közszerológati Egyetemen a Tudásalapú közszerológati előmenetel című uniós projekt, amely a többi ÁROP-finanszírozású program közül leginkább szerológta magának az intézménynek a belső fejlesztését, képességeinek erősítését. Erről és az NKE berkein belül működő Vezető és Továbbképzési Intézet (VTKI) működéséről, jövőjéről beszélgettünk Princzinger Péterrel, az intézet vezetőjével.

Szöveg: Szöör Ádám

Ennek a projektnek az eredményeit közvetlenül az egyetem hasznosíthatja.

Az egyetemen, a VTKI-n belül zajlik az Államreform Operatív Program (ÁROP) részeként megvalósuló projektek szerológése, irányítása. Ezek a programok az állam, ezen keresztül a közigazgatás fejlesztését szerológálják. Mondhatjuk, hogy ezek közül egy kicsit „kilóg” a 2.2.21-es projekt?

Olyan értelemben igen, hogy ennek a projektnek az eredményeit – a többitől némileg eltérően – közvetlenül az egyetem hasznosíthatja. Ez a program úgy mond „befelé” irányul, magának az NKE-nek a kapacitásait, képességeit építettük, erősítettük belőle. Emiatt közvetlenebb volt az egyetem vezetésének a felügyelete, ellenőrzése, mint a többi projektnél. Ez garanciát is jelentett arra, hogy olyan eredmények szülessenek

a projektben, amelyek jól illeszkednek az egyetem fejlesztési koncepciójához.

A projektnek négy fő pillére volt, amelyek közül az elsőnek az eredményeit – a közös modul tartalmait bővítő tankönyveket – már minden egyetemi polgár megismerhette. Mi az igazi haszna annak, hogy az eltérő képzésekben részt vevők egymás tananyagait is elsajátíthatják?

Talán ez volt a leglátványosabb eredményt hozó része a projektnek, hiszen a tartalomfejlesztési munka révén megvalósuló könyveket, kiadványokat, e-bookokat már kézbe is vehették a hallgatók, és használhatják a tanulmányaik során. Mintegy száz szerzői mű látott napvilá-

got, ezek között van egyszerűs monográfia és húsz-szerzős kézikönyv is. Mindegyik kötelező vagy ajánlott irodalomként közvetlenül használható a képzések során. Mondhatjuk, hogy az ilyen nagyarányú tananyagfejlesztés bizonyos szempontból egyedülálló a magyar felsőoktatásban, hiszen mindez fél év leforgása alatt valósult meg. Attól is különleges ez a projekt, hogy a tartalmát nem „megörököltük”, hanem saját termékként hoztuk létre. A különböző közszolgálati hivatásokban jelenleg mintegy kétszáz ezer ember dolgozik, és a mi hallgatóink is ebben a rendszerben fognak tevékenykedni. Véleményünk szerint kell hogy legyen egy közös evidencia-háttérük arról, hogy mi az állam szerepe, hogyan épül fel, hogyan működik, és az is fontos, hogy adott szituációban (mondjuk egy katasztrófa helyzetben) tudják, mire számíthatnak a másiktól. Beszéljék és ismerjék egymás terminológiáját, ugyanazt értsék a fogalmak alatt.

Ezek az úgymond „közös” ismeretek mennyit segíthetnek, ha valaki át akarja képezni magát egyik hivatásrendből a másikba?

Mindenképpen használható tudást adnak erre az esetre is. Egy „közszolga” pályamódosításkor valószínűleg először a közszolgálatban próbál elhelyezkedni, és csak utána néz körül a versenyszférában.

A tananyagfejlesztés eredményeit, hatékonyságát lehet-e már mérni, meghatározni?

A projekt június 30-án zárult, a tartalmakat szeptembertől vette fel a „képzési nagyüzem”. Szinte minden héten tartunk egy könyvbemutatót vagy workshopot, ahol mindenki közelebbről is megismerkedhet a projekt eredményeivel. A művek bárki számára elektronikusan is elérhetőek.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem egyik, a felsőoktatásban is egyedülálló tevékenysége a közszolgálati továbbképzések megszervezése, összehangolása. Ehhez a mai kor követelményeinek megfelelő informatikai háttér szükséges. Hogyan sikerült ezt kiépíteni?

A fejlesztés részben a konkrét képzési programokat, részben pedig a közszolgálati továbbképzési rendszert kiszolgáló szervezési folyamatok támogatását, az informatikai háttér megteremtését érintette. Másfél évünk volt arra, hogy elkészítsünk egy komplett képzésalapítási, akkreditálási menedzsmentrendszert, amelyben mintegy ezeröttszáz közigazgatási szerv tudja megtervezni és megszervezni mintegy hetvenöt ezer tisztviselő továbbképzését úgy, hogy hozzá is férhet az elektronikus tanulási-tanítási környezetben lévő programokhoz. Ez is egyedülálló fejlesztés a magyar felsőoktatásban.

Adódik a kérdés, hogy ez a „rohamtempó” nem ment-e a minőség rovására.

Egy kicsit olyan ez, mint a házépítés: olyan készültségi fokra építed a házat, hogy már be lehet költözni, de még egy évig dolgozol rajta, hogy minden a helyére kerüljön. Sikerült felépíteni egy olyan informatikai csapatot, amelynek kellő tapasztalata van a gyors és hatékony fejlesztésben. Ha például a Zala Megyei Kormányhivatal munkatársa leül a számítógép elé a munkahelyén vagy otthon, meg tudja nézni a munkáltatója által összeállított

képzési tervben szereplő tananyagot hagyományos jegyzet vagy videós formátumban is. Ha az összes ellenőrző kérdésre válaszolt, akkor a rendszer elmenti az adatbázisba az eredményeket, és tulajdonképpen igazolja, hogy elvégezte a képzést. Ilyen e-learning kurzuson szeptember végéig hatvanezren vettek részt. A visszajelzések szerint a szolgáltatást használó tisztviselők elégedettek a rendszer működésével. (További információ: <https://probono.uni-nke.hu/nyitolar> – a szerk.)

A tehetséggondozás ma már alapvető feladata egy felsőoktatási intézménynek. Hogyan sikerült ezt a projekt révén elindítani?

A projekt révén megtörténtek a doktori képzést támogató fejlesztések, és pilotüzemmódban a KTK-n kipróbált karriermenedzsment-informatikai alkalmazás is megszületett. A projektnek a konkrét, használható eredményei a doktori képzésbe bekerülő tartalmak és egy hallgatói tanulmánykötet megjelenése. A program negyedik pillére pedig az egyetem egészségének a működéséhez, fejlesztéséhez kapcsolódik. Eredmények a minőségirányítási rendszer, a belső kontrolling, az egyetemi könyvtár új repozitórium-rendszere.

Összességében mit nyújtott ez a projekt a közigazgatásnak és az egyetemnek?

Enélkül a továbbképzési rendszer beüzemelését nem tudtuk volna megoldani, mondhatjuk, hogy „lefagyott” volna a VTKI. A hagyományos, papíralapú képzésszervezési rendszerrel a továbbképzés volumene miatt nem tudott volna megbirkózni az intézmény. Ritkán adatik meg egy egyetem életében az is, hogy ilyen rövid idő alatt ilyen nagyszabású tartalomfejlesztést tud megvalósítani. Ehhez mintegy ötszáz oktató-kutató közreműködésére volt szükség, akiknek a nagy többsége belső volt. Adódtak nehézségek, de a produkció kézzelfogható: ott van a tankönyvekben, az internetről letölthető PDF-ekben, a mozgó e-learning tananyagokban...

Végül szóljunk néhány szót magáról a VTKI-ról, amely ezeknek a projekteknek a szervezését, irányítását hangolja össze.

A szervezet létrehozásához az a kormányzati felismerés vezetett, amely szerint az ország tisztviselői állományának számára meg kell teremteni egy egységes humán erőforrás-fejlesztési háttérrel. Ennek intézményi megvalósulása az egyetem berkeiben működő VTKI. Hasonló profilú intézmény, kormányzati ügynökség minden országban működik, de nem tudok róla, hogy lenne olyan intézmény Európában, amelyik ilyen széles körű szolgáltatásokat nyújt. Az intézet által létrehozott és menedzselt továbbképzési rendszer az egyetem legnagyobb „látható felülete”, hiszen az önkormányzatokban dolgozókkal együtt mintegy százezer ember a továbbképzési tananyagokon találkozik az egyetem címerével. Úgy gondolom, hogy a következő időszak nagy feladata az lehet, hogy a már meglévő teljesítményértékelési rendszer eszköztára mellé felfejlődhet egy kompetenciafejlesztési eszköztár is, így sokkal konkrétabban és célirányosabban lehet majd meghatározni, hogy egy tisztviselő képzettségét, tudását, hozzáállását milyen irányban kell és érdemes fejleszteni.

**E-learning
kurzusainkon több
mint hatvanezren
vettek részt.**

A SPORT SZOLGÁLATÁBAN

A Nemzeti Közszerződési Egyetem október 1-jén tovább erősítette sportos oldalát. Az első egyetemi sportnap rengeteg érdeklődőt vonzott, és nagy sikerként került be az egyetem történetébe.

Szöveg: Szabadkai Pál

Az egyetemi csapatok négy pályán és az úszómedencében mérték össze erejüket.

A hagyományteremtő szándékkal szervezett első egyetemi sportnapnak az ORFK Vágóhíd utcai központja adott otthont. Szükség is volt a hatalmas területre, a változatos programokon mintegy ezerkétszázan vettek részt. A fedett és szabadtéri helyszínek a sportversenyeken kívül bemutatóknak és beszélgetéseknek is teret adtak. A szervezők a sportrajongók mellett természetesen az ízek szerelmeseinek is kedveztek a lecsófőző versennyel és az ökörsütéssel.

Az egész napos rendezvényt Simicskó István sportért és ifjúságért felelős államtitkár nyitotta meg, aki elmondta, hogy szívügyének tekinti a tömegsport fejlesztését: „Azt szeretnénk, hogy sportoló nemzetté váljon a magyar. Az élsportban már nagyhatalomnak számítunk, de a tömegsportban van még mit fejlődnünk. Szeretnénk elérni, hogy minden magyar fiatal rendszeresen mozogjon.”

Az államtitkárrel készült interjút a lap 30. oldalán olvashatják.

Patyi András, az NKE rektora köszöntőjében kiemelte, hogy ez a nap a mozgásé, a barátkozásé, azoké az élményeké, amelyeket a sportolás mellett a hagyományok őrzése és a kulináris élvezetek jelentenek. Valóban, az utóbbiból is jutott bőven, hiszen amíg a sportpályákon folytak a küzdelmek, és több százan tették próbára képességeiket az ügyességi feladatokban, addig készült az ökörsült, és tíz változatban főtt a lecsó.

A beszédek után a mozgásé volt a főszerep. A közös beemelegítés során Konok Zsuzsanna fitnessversenyző mozgatta meg az érdeklődőket, és ezzel egy időben a sportversenyek is elindultak. Az egyetemi csapatok négy pályán és az úszómedencében mérték össze erejüket, hogy kiderüljön, ki a legjobb az adott sportágban. Röplabdában, labdarúgásban, kosárlabdában, úszásban és teniszben több mint harminc csapat feszült egymásnak. Voltak, akik extrémebb módját választották annak, hogy megismerjék tűrőképességük határait, ők az úgynevezett

adrenalinállomásokon próbálták szerencsét. Itt a résztvevők előzetes regisztráció után tíz különleges területen – például spartan fitt, TRX, rekészítés és kötélhúzás – tették próbára képességeiket. Eközben nem messze a csaknem harmincméteres toronyból egymást követve ereszkedtek alá a bátor érdeklődők, a DJ pedig dübörgő zenével emelte a hangulatot.

A nagyszínpadon és előtérben különböző sportágak mutatkoztak be: akrobatikus rock and roll, aikido, dzsiu-dzsiu, krossztréning és hiphop váltották egymást, de tonfa- és intézkedéstaktikai, katonai közelharc-, rendőr-kutyá-, tánc és freestyle-bemutatókat is láthattak az érdeklődők. Az eseményen bemutatkoztak az NKE SE szakosztályai is.

A rendezvény azonban nem csupán fizikai értelemben szólt a mozgásról, ugyanis az érdeklődők többnyire karate- és krav-maga mesterek tapasztalatait is meghallgathatták, valamint életmód-tanácsadást is kaptak. Ezenkívül fizikaiállapot-felmérésen vehettek részt, megismerkedhettek a tamburello nevű olasz ütős játékkal is. Akik a testépítés kulisszatitkaira voltak kíváncsiak, Kiss Jenő és Bánkuti Gabriella testépítő világbajnokokkal beszélgethettek.

Közben a nagyszínpad mellett elkészült az ökö, és déltől már végeláthatatlan sor kígyózott, hogy mindenki megkóstolhassa ezt a kiváló fogást. Az ínycsiklandó ételt kézművesökökkel öblíthették le a kimelegedett vagy jóllakott résztvevők.

Az érdeklődők a hagyományörzők sátorában korabeli fegyvereket, felszereléseket, használati eszközöket is megcsodálhattak, de az igazi „nagy durranást” itt a háttérben gyakran elsütött ágyú dörrenése jelentette.

Az első egyetemi sportnap gazdag programkínálata senkinek sem hagyott időt arra, hogy unatkozzon. A kihívások egyik legkülönlegesebbike a lecsófőző verseny volt, amelyre a limittként meghatározott tíz hely már jóval a sportnap előtt betelt. A kiélezett versenyben a zsűri végül a Balogh Péter vezette Iszokrátész csapatot találta a legjobbnak.

A csapatversenyek eközben lassan véget értek, és mindenhol kihirdették a győzteseket. A jók között a legjobbak komoly ajándékokkal lettek gazdagabbak, ők fitnessbelépővel, hátizsákkal vagy akár kerékpárral térhettek haza.

Az első egyetemi sportnap sikere sokak érdeme, de a szervezésben és a lebonyolításban Kovács Gábor oktatási rektorhelyettes és Freyer Tamás egyetemi sportkoordinátor kiemelt szerepet játszott. Köszönjük nekik az élményt!

Jövőre, veletek, ugyanitt!

**Az eseményen
bemutakoztak
az NKE SE szak-
osztályai is.**

EGY SPORTOLÓ ÁLLAMTITKÁR AZ EGYETEMI SPORTNAPON

Interjú Simicskó István sportért felelős államtitkárral

Szöveg: Szőőr Ádám

A kormányzatnak is az a célja, hogy minél több fiatal sportoljon.

Ez az egyetem első sportnapja. A látottak alapján milyenek tartja a kezdeményezést?

Azt látom, hogy ez egy igen sikeres rendezvény, amelyet szerintem mindenképpen folytatni kell. Meggyőződésem, hogy egyensúlyt kell teremteni a szellemi tudás megszerzése és a fizikai állóképesség megtartása között az egyetemi évek alatt is. Fontos tehát, hogy sportoljanak fiataljaink, ezen keresztül lehet ugyanis egy egészséges nemzedéket felnevelni. Bár az egyetem nemrég

jött létre, azt látom, hogy önöknél nagyon hamar felismerték a sport igazi erejét, jelentőségét. Ez egy sportos egyetem, ami azért is jó, mert ez növeli a hallgatókban az identitástudatot is. A kormányzatnak is az a célja, hogy minél több fiatal sportoljon. Ennek a feltételeit, körülményeit próbáljuk minél hatékonyabban megteremteni. Sportpályák, kézilabdacsarnokok, tanuszodák épülnek az országban.

Az egészségtelen életmód okozta halálozási statisztikákban azonban sajnos még mindig élénk járunk, tehát még van mit tenni ezen a téren. A tömegsport támogatása és elterjesztése mennyit változtathat ezen?

Nagyon sokat, hiszen azt szokták mondani, hogy a sport a legjobb gyógyszer, mivel kevés mellékhatása van. Ezelőtt három-négy évvel a magyar fiatalok hetvenöt százaléka csak a testnevelésórák alkalmával sportolt. Ezen szerettünk volna változtatni, ezért bevezettük a mindennapos testnevelést. Láttuk azt is, hogy a felnőtt lakosságnak mindössze öt százaléka sportol heti rendszerességgel. Ez a szám most már tizenöt százalék. Ezt az utat kell folytatni: népszerűsíteni kell a sportot, támogatni kell a sportrendezvények szervezését, és minél több embert meg kell szólítani, korosztálytól függetlenül. Azért is van erre szükség, mert a magyar társadalom többsége elhízott, túlsúlyos. Ez egy idő után egészségügyi kérdéssé válik, hiszen – ahogy ön is említette – sok középkorú ember hal meg szív- és érrendszeri betegségeken. Miközben ha sportolnának, hosszabb és minőségibb életet élhetnének. A sportberuházások, a létesítményfejlesztések mind ennek az előmozdításáról szólnak. Ráadásul ezzel az élsport számára is tudunk egy tömegbázist biztosítani.

Önről köztudott, hogy személyesen is tud jó példával szolgálni, hiszen még államtitkári feladatainak végzése mellett is aktívan sportol.

Sajnos egyre kevesebb időm jut rá. Nyolcéves korom óta sportolok: hét éven át kosárlabdáztam, majd karatéztam, húsz éve pedig rendszeresen kungfuzom. Emellett gyakran kocogok, futok, szóval próbálom az öregedést lassítani. Olyan rohanó világban élünk, amelyben egyre nagyobb a terhelés az embereken, ezért oda kell figyelniük a sportolásra az egészségünk érdekében.

A HÁBORÚ IS EGY ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉSI FORMA

A sajtóban manapság szinte naponta lehet találkozni Tóth Péter névvel, aki biztonságpolitikai szakértőként nyilatkozik hol az ukrán válságról, hol az Iszlám Állammal kapcsolatos fejleményekről. Tóth Péter a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Stratégiai Védelmi Kutatóközpontjának igazgatójaként az intézmény egyik arca. Ez annak is köszönhető, hogy korábban ő is dolgozott a médiában, így jól ismeri az ottani viszonyokat. A biztonságpolitikával régóta foglalkozó szakemberként nem ért egyet a „történelem vége” koncepcióval, Európában belátható időn belül nem számít klasszikus háborúra.

Szöveg: Takács Péter

Éppen az interjú felvételének napján indul a Ludovika Szabadegyetem. Ön tartja az első előadást. Rendkívül sokszor találkozni önnel a különféle rádió- és televízió-műsorokban. Melyik áll közelebb a szívéhez: a szakértői megszólalások vagy a kutatómunka?

Egyértelműen a kutatómunkát tekintem fontosabbnak, a médiában való szereplésem inkább csak ennek kiegészítése, ami elsősorban annak köszönhető, hogy a kilencvenes évek második felében néhány évig a köztelevízió külsős szerkesztő riportere voltam, így ismerem a média elvárásait. Tudom, hogy mit jelent huszonhárom hasznos másodperc egy híradóban, s ha csak ennyi kell, akkor össze tudom foglalni a mondandómat ennyiben. Emellett azt is tudom, hogy azok a kérdések, amelyekkel a központunk foglalkozik, érdeklik a nyilvánosságot, így nemigen térhetünk ki a felkérések elől. Végül a Nemzeti Közszolgálati Egyetem egy új és fiatal egyetem, amelynek szüksége van arra, hogy megmutassa magát és az itt folyó munkát a nagyközönségnek. Egy ilyen helyzetben pedig azokra, akiknek kiépített kapcsolataik vannak a nyilvánossághoz, meggyőződésem szerint nagyobb felelősség hárul. De a döntő kérdés azért az, hogy amivel foglalkozunk – a politikai erőszak formái, azaz a háborúk, polgárháborúk, terrorcselekmények –, általában jobban izgatják a nagyközönséget. Azért azt is érdemes tudni, hogy a médiában való szereplés egy idő után nagyon fárasztó.

Minden ideológiának megvannak a maga szélsőségei.

Néha az embernek az az érzése, hogy minden politikai oldal sajtójának megvannak a saját szakértői, akik pontosan ismerik a médiumok politikai elvárásait is. Önt meghívja Kálmán Olga az ATV-be, de szerepel a jobboldali médiumokban is. Ez ritka manapság.

Ezzel a kérdéssel nem először találkozom, de mindig csak ugyanazt tudom válaszolni: egy szakértő csakis pártsemleges lehet, mindig azt kell mondani, amit a szakmai meggyőződése diktál. Szerintem ez éppolyan természetes, mint ahogy egy orvosnál vagy egy péknél

is azt tartjuk fontosnak, hogyan gyógyít, vagy milyen kenyeret süt, s nem azt, hogy politikailag kivel szimpatizál. De nyilvánvalóan ezt megkönnyíti az is, hogy mi a nemzetközi biztonság kérdéseivel foglalkozunk, s belpolitikailag is olyan témákkal, amelyekben minden politikai vita ellenére viszonylagos konszenzus van a kormány és az ellenzék között.

A publikációs jegyzékét átolvasva feltűnő, hogy egy időben nagyon sokat foglalkozott Lengyelországgal. Ma mintha már kevésbé foglalkoztatná ez a terület.

Ennek nagyon egyszerű oka van: édesanyám lengyel, vagyis félig én is lengyel vagyok, s édesapámmal, aki magyar, Kínában találkoztak. Fiatalon ugyanis mindketten ott tanultak. Tény, hogy a szemléletemet jelentősen befolyásolja, hogy két nemzet, két társadalom történetét és történelemszemléletét is jól ismerem és magamban hordozom, valamint hogy a szüleim tanulóként és diplomataként hosszú időt töltöttek külföldön. A pályaválasztásomat emellett az is befolyásolta, hogy édesapám évekig a Magyar Külügyi Intézet tudományos igazgatóhelyettese volt. Mivel 1980-ban kezdtem az egyetemet, tanulmányaim meghatározó élménye volt, hogy amikor hazajöttem Lengyelországból, ahová gyakran jártam, első kézből számolhattam be diáktársaimnak a Szolidaritással kapcsolatos eseményekről. Később a kisdoktorimat és a kandidátusi dolgozatomat is Lengyelországból írtam.

Francis Fukuyama két és fél évtizede a történelem végéről beszélt. Úgy látta, lassan eljön az idő, amikor – ilyen-olyan kerülők után – minden nemzet elérkezik a liberális demokráciához, ahhoz a berendezkedéshez, amely minden embernek a legjobb lehetőséget nyújtja az önmegvalósításhoz. 2014-ben látjuk, hogy megerősödött az iszlám radikalizmus, Oroszország sem feltétlenül a liberális demokrácia irányába halad. Fukuyama tévedett?

Francis Fukuyama műve, A történelem vége és az utolsó ember egy különleges időszakban és az amerikai közönség számára íródott hosszabb esszé, hasonlóan egyébként Huntingtonnak A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása című tanulmányához. Az írás egy euforikus történelmi pillanat – a bipoláris világrend összeomlásának – a terméke. Annak a pillanatnak, amikor Amerikában és szövetségeseiben tudatosult, hogy megnyerték a hidegháborút. Összességében én nem osztom Fukuyama véleményét, azt gondolom ugyanis, hogy a történelem – napjaink történelme is – bonyolultabb annál, mint ahogy ő akkor látta. Például azért, mert különböző fejlődési modellek léteznek benne, ráadásul ugyanabban az időben teljesen más történelmi korszakokat élhetnek meg az egyes társadalmak. Most nem is beszélve ennek különböző értelmezéséről. Hozzám közelebb áll az a nézet, amely a világot premodern, modern és posztmodern társadalmakra osztja. Az elsőbe tartozó népek vagy nem jutottak el a nemzetállam kialakításáig, vagy nem is a nemzet kategóriájában gondolkodnak, a modernnek azok, akik számára a nemzet és a nemzeti szuverenitás a döntő igazodási pont, a posztmodern

társadalmak pedig már a nemzeti szuverenitás megosztásának, az integrációnak a korszakát élik. Emellett a demokráciát mint politikai berendezkedést alapvetően egy európai vagy szélesebb értelemben nyugati „politikai terméknek” tartom, amelynek a világ nagyon sok részén nincs valódi piaca. Ezekben a térségekben fontosabb az, hogy az egyes közösségek betartják-e az emberi jogokat, de legalábbis annak minimumát. Ott, ahol nincsenek hagyományai, ahol másképp alakult a társadalom fejlődése, borzasztó nehéz demokráciát létrehozni, gondoljunk csak Irakra vagy Afganisztánra. Ami a radikalizmust illeti, én ezt is egy sajátos fejlődés és helyzet termékének vélem, és elválasztanám az iszlámtól. Nem gondolom ugyanis, hogy a radikalizmus csak az iszlámra lenne jellemző. Minden ideológiának megvannak a maga szélsőségei: gondoljunk csak a fasizmusra, a sztálini kommunizmusra, az etnikai tisztogatásokhoz vezető délszláv nacionalizmusokra. Ráadásul úgy vélem, hogy amit a közvélemény „radikális” vagy „szélsőséges iszlámnak” gondol, a „dzsihádisták iszlámizmus”, sokkal inkább kötődik a globalizációhoz, mint az iszlámhoz vagy a történeti iszlám fundamentalizmushoz.

Jól érzékelem, hogy a klasszikus háború a múlté? Amikor két ellenséges csoport feláll egymással szemben a csataterén, bizonyos szabályokat betartva megküzdenek. Ma mintha a gerillaharcé, a rejtett bombáké, a drónokkal végrehajtott csapásoké, a terrorizmusé lenne a főszerep.

Ennek nagyon egyszerű okai vannak. A háború is egy érdekérvényesítési forma, mint a többi politikai erőszak. Ma technikailag jóval fejlettebb eszközök állnak rendelkezésre az érdekérvényesítéshez, mint korábban, s ez a klasszikus háborúra éppúgy érvényes, mint a politikai erőszaknak a háborútól eltérő formáira. Szóval a high-tech éppúgy beépült a politikai erőszak formáiba, mint a mindennapi életünkbe. A másik oka a klasszikus háborúk háttérbe szorulásának pedig az, hogy az állam mellett – amelyhez a klasszikus háború kapcsolódik – olyan biztonságpolitikai szereplők is megjelentek, akik nem rendelkeznek akkora bürokráciával és szervezettel, hogy klasszikus háborút vezessenek. Ezért gyakoribb napjainkban a polgárháború, a gerilla-hadviselés, a terrorizmus. De a terroristák sem egy történelemtől elzárt kis szigeten létező figurák. Ők is közöttünk élnek, ugyanazokat az eszközöket használják, mint mi, a különbség csupán az, hogy ők legitimnek tartják a politikai erőszakot az érdekérvényesítés eszközeként, mi pedig nem. Végül a klasszikus háborúk háttérbe szorulásában fontos tényező az is, hogy a posztmodern érdekérvényesítésben kiemelkedő szerephez jut a gazdaság. Ez a módszer jóval sikeresebb, mint a háború, megvenni egy rendszert sokkal kevesebb áldozattal jár, mint háborúban legyőzni. Arról nem is beszélve, hogy a társadalmaknak és az egyéneknek is sokkal kellemesebb vagy elviselhetőbb ez a megoldás.

A végre néhány napi aktualitással kapcsolatos kérdés: mintha nem üldözné a világ túlzott lelkesedéssel az Ukrajna fölött elkövetett repülőgép-merénylet elkövetőit. Kikoptt a híradások-

ból a téma, más, hasonló esetekben sokkal látványosabban igyekeztek felelősségre vonni a bűnösöket.

Szerintem nem politikai szándékkal lötték le azt a repülőgépet, hanem véletlenül. Természetesen a felelősöket ettől még meg lehet keresni. Csak hát nagyon nehéz ezt megtenni a szakadarak által uralt területeken. De úgy gondolom, előbb vagy utóbb meg fog történni. Amit én ebben a történetben szakmai és társadalmi szempontból sokkal érdekesebbnek tartok, hogy a lelőtt malaj

géppel kapcsolatban milyen kommunikációs küzdelem alakult ki a felek között. Még meg sem találták a repülőgép fekete dobozát, de már megvolt mindenkinek a saját olvasata az eseményekkel kapcsolatban. Ma sajnos a tények kommunikációja sokkal fontosabb, mint maga az esemény. A gép lelövése egyébként pszichológiai fordulatot hozott az ukrán válság megítélésében, ekkortól vált a konfliktus valóban nemzetközi ügygé.

Amikor 1914-ben az osztrák–magyar trónörökös meggyilkolták, az esemény háborúba rántott több országot. Most háromszáz ember halt meg, de semmi hasonló nem tapasztalható. Európa annyira függ az onnan érkező gáztól, hogy Oroszország bármit megtehet?

Száz éve a Monarchia és Németország már amúgy is készült arra, hogy háborút indítson, a trónörökös meggyilkolása csak jó indok volt annak elindítására. Ma annyira függnek egymástól az államok és a társadalmak, hogy egy európai háború következményei mindenki számára beláthatatlanok. Ezt senki nem akarja kockáztatni. A világ nem akar háborút Oroszországgal, még Ukrajnáért sem. A Nyugat a gazdaság területén próbálja megfogni Oroszországot, mert ezen a területen láthatóan gyengébb. Ami az energiafüggőséget illeti, ez kétségtelen tény. Csakhogy ez egy kölcsönös függés: az orosz gáz számára más piac, mint az Európai Unió, egyelőre nem nagyon létezik. Kínának leghamarabb 2018-ban tudnak majd jelentős mennyiségű gázt eladni, az energiahordozók generálta bevételek az orosz költségvetésnek igen jelentős hányadát képezik – vagyis Moszkva nem mondhat le erről.

A világ nem akar háborút Oroszországgal, még Ukrajnáért sem.

A mostani államreform a bürokráciacsökkentés programja

A minisztériumok által elkészített jogszabályokban lévő veszélyekre hívja fel a figyelmet az Államreform Bizottság, amelynek a munkáját Prof. Dr. Patyi András vezeti. A Nemzeti Közszerológiai Egyetem rektora az MTI érdeklődésére elmondta: a bizottság feladata az Államreform II. nevű program egyes intézkedéseinek tudományos és társadalmi megalapozása, véleményezése. Patyi András az InfoRádió Aréna című műsorában azt mondta: a mostani államreform a bürokráciacsökkentés programja. A bizottság öt kiemelt feladata: az állami humántőke, az állami szolgáltatások és az állami ügyintézés reformja, a területi közigazgatás átalakításának folytatása, valamint a jogszabályok felülvizsgálata. Mindegyik területen az a cél, hogy csökkenjen a rossz értelemben vett bürokrácia, az ügyek intézése egyszerűbbé, gyorsabbá és olcsóbbá váljon – hangsúlyozta Patyi András. Az NKE rektora azt is hozzátette, hogy az Államreform Bizottság feladatai közé tartozik az egyetem továbbfejlesztése államtudományi felsőoktatási intézménnyé. Ennek keretében rövidesen létrejön az Államtudományi Intézet, amelybe az intézményben működő kutató-, kutatásszervező műhelyeket integrálják majd.

Ezentúl a helyi igények szerint lesznek nyitva a kormányablakok

Eljárási okok miatt húzódott, de jövőre befejeződik a kormányablakrendszer kialakítása. Legalább kétszázhatvan ügyintézési pont jön létre, ahol a tervek szerint például postai ügyeket is lehetne majd intézni. Megszűnik viszont decembertől a kormányablakok általánosan bevezetett hosszabb nyitva tartása, mivel nem volt rá igény – közölte Kovács Zoltán területi közigazgatásért felelős államtitkár. Heti két napban ugyanakkor továbbra is az általános munkaidő előtt és után fogadják az ügyfeleket. „Eddig főként adminisztratív nehézségek gátolták a kormányablakok megnyitását, és általában az uniós források felhasználása, például a bútorbizserzés tenderizetése vett

több időt igénybe” – mondta a Rádió Orient műsorában Kovács Zoltán. Eddig hetvenegy kormányablak készült el, van már minden megyeszékhelyen, de MÁV-állomáson és munkaügyi kirendeltségeken is kialakítottak néhányat, amelyeket a közeljövőben nyitnak meg. Hozzátette, jelenleg mintegy húsz olyan iroda van, amelyek januárban megkezdhetik működésüket.

Kovács Zoltán elmondta, a legfontosabb célkitűzés az elektronikus közigazgatás kialakítása, a jelenleg használatos Ügyfélkapu ugyanis még viszonylag kevés lehetőséget nyújt.

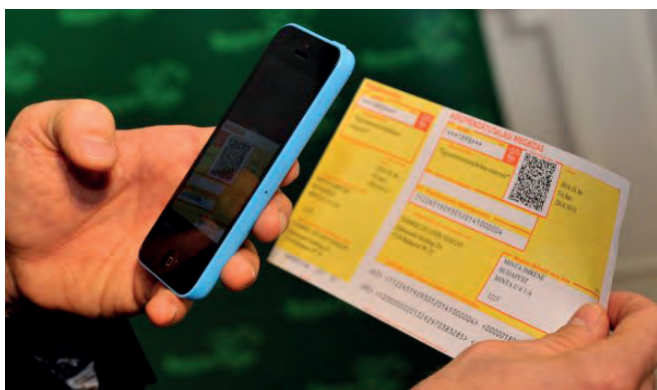
Gyorsabb és ügyfélközpontúbb a katasztrófavédelem informatikai rendszere

Az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program (EKOP) keretében valósult meg az a projekt, amely a katasztrófavédelem belső hatósági és szakhatósági folyamatainak elektronizálását tűzte ki célul, és amelynek köszönhetően azok integrálhatóvá válnak az eljárások egészét illetően központi és helyi szinten egyaránt – áll az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szóvivőjének közleményében. A katasztrófavédelem három fő szakterületén (tűzvédelem, polgári védelem, iparbiztonság), illetve három szintjén (főigazgatóság, megyei/fővárosi igazgatóságok, kirendeltségek) a hatósági és szakhatósági ügyek száma meghaladja az évi százezret. A szervezet célja, hogy a hatósági és a szakhatósági tevékenység a lehető leghatékonyabban, a törvényi előírásoknak megfelelően, az egyes eljárásokkal integrált módon valósuljon meg.

A projekt kivitelezése során egy átfogó informatikai rendszer kialakítása zajlott le a hivatásos katasztrófavédelmi szervezet hatósági és szakhatósági tevékenységének támogatása érdekében.

Agora Pontok a postán

Mostantól az ország negyven kistelepülésén a postákon kialakított Agora Pontokon lehet különböző közigazgatási ügyekről tájéko-

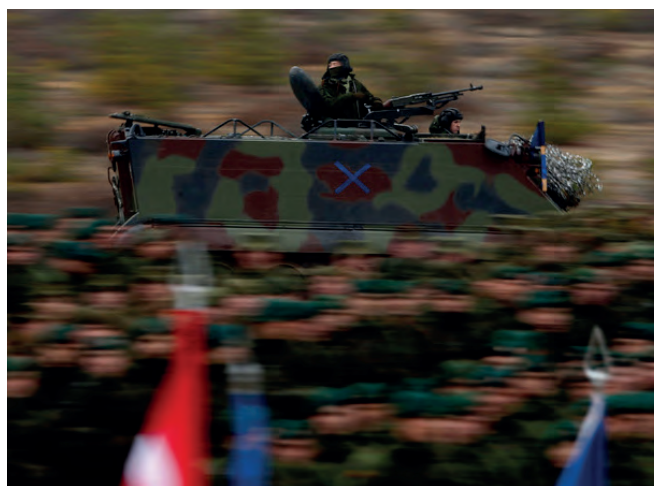
zódni vagy ügyeket intézni. A posta tovább is lépett, bevezette az iCsekk szolgáltatását. Mára befejeződött annak a hálózatnak a kiépítése, amelynek a segítségével a kistelepüléseken élők számos közigazgatási ügyről tájékozódhatnak, sőt egyeseket helyben el is indíthatnak. A fejlesztés teljes egészében uniós forrásból valósult meg, a beruházás összege 499 millió forint volt, és a projekt öt éves fenntartást is tartalmaz – közölte Szakra Zsolt, a Magyar Posta Zrt. vezérigazgatója egy sajtótájékoztatón.

Az Agora Pontokon – igény esetén – a postai ügyintézők segítséget nyújtanak az érintőképernyős terminálok használatában, illetve tájékoztatást adnak bizonyos közigazgatási és hatósági ügyekkel kapcsolatban. A projekt célja, hogy az érintett települések lakói és vállalkozásai a leggyakrabban előforduló közigazgatási vonatkozású élethelyzetekben megfelelő segítséget kapjanak ügyeik intézéséhez a helyi postai közösségi térben.

Elsők lettek a magyar katonák

Minden mutató szerint az első helyen végeztek a magyar katonák a Litvániában megrendezett nemzetközi hadgyakorlaton – mondta Hende Csaba a köztvében. A honvédelmi miniszter és Orbán Viktor miniszterelnök november 23-án látogatta meg a Litvániában két hónapig feladatot teljesítő magyar lövészsázzadot.

Hende Csaba a szeptemberi walesi NATO-csúcstalálkozó után jelentette be, hogy Magyarország „a keleti szárny megerősítésének céljából elhatározott intézkedések keretében” részt vesz a térségben tartandó hadgyakorlatokon. Az Iron Sword (Vaskard) 2014 nevet viselő eseményen kilenc NATO-ország csaknem kétezer-ötszáz katonája vett részt. A mintegy száznegyven magyar katonából álló kontingens többségét az MH 5. Bocskai István Lövészdandár 39. lövészsázzalalja adja. A magyar katonák december közepéig maradnak Litvániában, a Baltic Training 2014 hadgyakorlat keretein belül különféle téli kiképzéseken vesznek még részt – adta hírül az MTI.

EGYETEMES TÁNC HÁZ A LUDOVIKÁN

A hagyományok felelevenítése mellett nem titkoltan egy egyetemi néptáncsoport megalakítása a célja annak a népzenei és néptánc-programorozatnak, amelyet a Nemzeti Közszerzői Egység a közmédiával együttműködve rendez meg novembertől az intézmény Zsibongójában. Az egyre népszerűbb rendezvényeken a Fölszállott a páva című népzenei-néptáncos tehetségkutató műsor ifjú tehetségei és közreműködői a Kárpát-medence egy-egy jellegzetes tájegységének népzenei és néptánc kultúrájából adnak ízelítőt. Az eseményeket minden alkalommal tánc ház zárja.

Szöveg: Szabó Tibor

„Az egyetem nagy hangsúlyt fektet a népzene, a néptánc, a kulturális értékek és hagyományok ápolására, ezért is szerveztük meg a közmédiával együtt ezt a nivós eseménysorozatot” – ezekkel a szavakkal indította útjára a hét alkalomból álló programsorozatot dr. Horváth József, az NKE főtitkára. Eddig három ízben tartottak zenés-táncos estét a Ludovikán.

Elsőként Kalotaszeg hagyományait mutatta be Zsuráfszky Zoltán Kossuth-díjas koreográfus, aki elmondta, hogy Kalotaszeg Erdély legsajátosabb magyar tájegysége, amelynek csodálatos zenei, tánc- és viseletkultúrája van. A koreográfus hozzáfűzte, hogy a kalotaszegi táncokat az egyéni, individuális stílus jellemzi, példaként említette a kalotaszegi legényest, amelyet a férfítáncok királyának nevezett, hiszen ez az a szőlőtánc, ahol a férfi táncosok megmutathatják tudásukat. Az eseményen a Fölszállott a páva első évadából ismert Cifra Táncgyűttes és 2014 egyik nagy kedvence, a Góbé Zenekar húzta a talpalávalót. Berecz István, a tehetségkutató első évada szőlőtánc kategóriájának győztese, aki egyben a programsorozat házigazdája, Kalotaszegről azt mondta: „Ez egy miniatűr lombikja, kincskereső szelete a magyar kultúrának, amelyet mindenképpen meg kell őrizni.” Második alkalommal a szatmári tájegység mutatkozott be. Az eseményen Diószegi László történész-koreográfus, a Fölszállott a páva tehetségkutató műsor zsűritagja a szatmári térség gazdag népzenei és néptánc-jellegzetességeit mutatta be. Az érdeklődők a Corvinus Közgáz Néptáncgyűttes jóvoltából ízelítőt kaphattak a nagycseddi magyar verbunkból és a kiskállói oláhosból. A pusztákon élő pásztorok táncokultúrájába is beavatták a résztvevőket a táncosok, akik úgynevezett botlót táncoltak, amely a középkorból eredő botos tánc. A cigány tánc is szerepet kapott az eseményen, ahol a cigány zenészek gitárral, kannával, kanállal, illetve az úgynevezett jellegzetes, eredeti szájbölgőzéssel kísérték a táncosokat. Idén utoljára, december 11-én az erdélyi Mezőség mutatkozott be az érdeklődőknek. A házigazda Berecz István nyilatkozott a Bonum Publicumnak.

Úgy gondolom, hogy nem egyszerű a házigazda szerepe egy ilyen műsorban, hiszen az egyetemi hallgatóság körében nem éppen a népzene és a néptánc a legnépszerűbb műfajok. Miért döntött úgy, hogy elvállalja a felkérést?

A televíziós tehetségkutató verseny, a Fölszállott a páva óta arról szól az életem, hogy felhívjam a korosztályomnak, a kortársaimnak a figyelmét: a népművészet nem csak múzeumba való. Úgy gondolom, hogy a mai világ díszletei között akár farmernadrágban egy közös éneket „elfújni”, vagy közösen táncolni egy adott tájegységre jellemző néptáncot, az egy olyan közösségteremtő tényező, amelynek köszönhetően a városban meg ebben a nagy kulturális káoszban magára maradó és eltévelyedő ember kicsit emberibbnek érezheti magát.

Eddig két alkalom volt a Ludovikán. Milyenek a benyomásai a tánc házzal kapcsolatban? Mennyire vevők most erre a fiatalok?

A lényeg a tánc és a zene. Az az ismertető vagy előadás, amely az adott tájegység kultúrájáról szól, valójában egy

összekötő szöveg akar lenni, ami, úgy gondolom, lényeges abból a szempontból, hogy a résztvevők képet kapjanak az adott régió hagyományairól, kultúrájáról. Remélem, eljutunk oda, hogy a szöveges részekkel egy igazi háttérrel tudunk adni a táncnak és a zenének. Nagyon sok helyen megfordultam már, és sokat tapasztaltam, ezért kicsit félve, pesszimistán vártam azt a pillanatot, amikor megkértem az érdeklődőket, hogy álljanak fel táncolni, hiszen az ember másfél óra nézés után zavarban van, hogy most mit álljon ő oda, és kezdjen el ott botladozni a többi ember előtt. Úgy gondolom, ez egy teljesen érthető lelkiállapot a közönség részéről, főleg ha még nem táncolt egyszer sem ebben a műfajban. Kellems meglepetésemre azonban gyorsan beindultak a dolgok: két perc múlva már „csaptak” és bonyolult figurákat csináltak, pedig őszintén állíthatom, hogy nem beépített emberek voltak.

A sikeres bemutatkozás után talán a programsorozat jövőjéről is érdemes beszélni. A hét alkalmon túl lesz-e ennek folytatása a későbbiekben?

A távolabbi cél az, hogy ebből a kezdeményezésből megszülessen egy olyan mozgalom, ha fogalmazhatok így egy kis túlzással, amely több egyetemet, több egyetemistát összefogna. Nagyon örülök, hogy az első, szerintem jelentős lépést ebben a dologban a Nemzeti Közszerületi Egyetem megtette, és befogadott minket. Az pedig külön öröm számomra, hogy az itteni hallgatók nagyon jól fogadták ezt a kezdeményezést, ami különösen nagy élmény számomra.

Ebben a tanévben összesen hét alkalommal rendezik meg a népzenei és néptáncprogramot, amely minden esetben lehetőséget ad az egyetemi polgároknak arra, hogy valóban részesei legyenek a bemutatott tájegységnek.

A Nemzeti Közszerületi Egyetem vezetésének elsődleges célja az, hogy a programsorozatnak köszönhetően elkezdődjön egy egyetemi népzenei és néptánc csoport szerveződése.

Ebben a tanévben összesen hét alkalommal rendezik meg a programot.

EGY „LEGENDÁS” SZAKMA NYOMÁBAN

A Nemzeti Közszolgálati Egyetemen szakokleveles magánnyomozó szakirányú továbbképzési szak indul, amelynek előkészítő munkájában nagy szerepe van dr. Mészáros Bence egyetemi adjunktusnak, aki a Rendészettudományi Kar Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszékének az oktatója. Magáncélú adatgyűjtésről, tévhitekről, képességekről, fő tevékenységi körökről beszélgettünk.

Szöveg: dr. Tóth Nikolett

Hogy került kapcsolatba a magánnyomozással?

2008-ban felkértek, hogy tartsak előadást egy konferencián, ugyanis az UD Zrt.-ügy kapcsán a figyelem középpontjába kerültek a magánnyomozócégek. Mivel én titkosszolgálati eszközökkel foglalkoztam, ennek kapcsán elkezdtem áttekinteni a magánnyomozásban rejlő jogi lehetőségeket. A titkosszolgálati eszközökön belül

egyébként elsősorban a fedett nyomozással foglalkozom, ebből írtam a doktori értekezésemet 2011-ben.

A magánnyomozás és a fedett nyomozás fogalmát laikusként sokan összemoszák.

Nagyon hasonló az elnevezésük, és az is közös bennük, hogy egyik sem a klasszikus nyomozásról szól. A fedett

nyomozó tevékenysége, aki gyakorlatilag a rendőrség kémje, hatósági bűnüldöző tevékenység, míg a magánnyomozás kizárólag magánszemélyek, hatósági jogosítványokkal nem rendelkezők által végzett adatgyűjtő tevékenység, magáncélú, és semmiképpen sem hatósági tevékenység. Annyi átfedés van a kettő között, hogy a magánnyomozók is bizonyos esetekben fedés alatt tevékenykednek, és legendát, azaz fiktív személyazonosságot és fedőtörténetet alkalmaznak az adatgyűjtésükhöz.

Milyen tévhitet tart fontosnak eloszlatni a magánnyomozás kapcsán?

Sok tévhit van, az emberek nagy többsége azt hiszi, hogy csak házastársi hűtlenséggel foglalkoznak, ballonkabátban járnak, és pisztolyt hordanak maguknál. A filmekben is ez a kép tárul elénk. A valóságban a magánnyomozók a munkájuk nagy részét gazdasági, üzleti ügyekkel kapcsolatos információszerezéssel töltik. Sokkal kevesebb a megfigyeléssel járó munka, mint azt a laikusok gondolnák. A klasszikus kémkedés, amit egy magánnyomozó fő tevékenységi körének gondolunk, jóval ritkább a gyakorlatban.

Mi kell ahhoz, hogy valaki magánnyomozó lehessen?

Az igazolvány megszerzése érettségéhez és OKJ-s képesítéshez kötött, továbbá vállalkozásban lehet ellátni ezt a tevékenységet. De egyes végzettségek, például a jogi diploma megléte önmagában lehetővé teszi azt, hogy valaki magánnyomozó legyen.

A filmek nagy többségében a gyanakvó főhős azonnal magánnyomozót fogad. Magyarországon ez mennyire vált elterjedté?

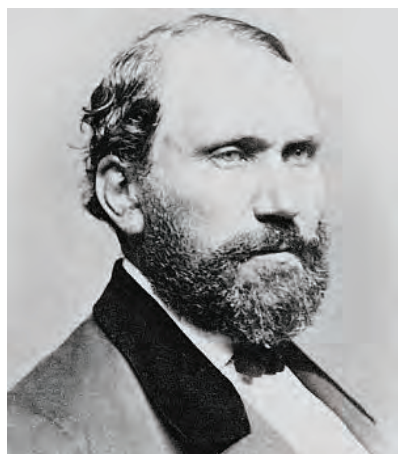
Erre vonatkozóan nincsenek pontos adataim, mivel én a jogi aspektusokkal foglalkozom elsősorban, de ez egy létező szolgáltatás Magyarországon, amelyet sokan igénybe is vesznek. 1600 körüli igazolványt adtak már ki magánnyomozásra, 800–1200 fő közé tehető azoknak a száma, akik ténylegesen foglalkoznak magáncélú adatgyűjtéssel.

Milyen képességek szükségesek ahhoz, hogy valaki magánnyomozó lehessen?

Nyomozói képességek, kriminalisztikai gondolkodásmód, logika, emberismeret, jó kommunikációs készség,

A magánnyomozónak egy ügyvéd és egy rendőr kvalitásaival is rendelkeznie kell.

A szakma előfutárai: Allan Pinkerton (balra) és Vidocq (jobbra)

Az RTK tervei között szerepel magánnyomozó szakirányú továbbképzés indítása.

kitartás, éles megfigyelőképesség. Olyannak kell lennie, mint egy jó nyomozónak. A magánnyomozónak egy ügyvéd és egy rendőr kvalitásaival is rendelkeznie kell, mivel tanácsadást is végez, lelkiileg egyfajta támaszt is nyújt az ügyfelének.

Megfigyelés, titkos dokumentálás, követés, lehallgatás felderítése – olvashatjuk a magánnyomozással foglalkozó cégek fő tevékenységi köreiként. Jogszerűen járnak el ezeknek a végzése során?

Őszintén szólva, a jelenlegi jogszabályi környezetben nehéz úgy információhoz jutni, hogy az ne eredményezzen jogsértést. A magánszemélyek közötti kommunikáció is jogi védelmet élvez. A büntetőjogi korlátok betartása önmagában nem jelenti azt, hogy törvényesen járnak el, mert adatvédelmi, polgári jogi jogsértéseket

is el lehet követni. Ennek ellenére lehet törvényesen és egyben eredményesen nyomozni, de nem könnyű feladat. A lehallgatás nem törvényes, az esetek legnagyobb részében bűncselekmény valósul meg akkor, ha magánlakásban történik. Amennyiben közterületen, akkor személyiségi jogot sért, és adatvédelmi szempontból is jogellenes. A lehallgatás elhárításával kapcsolatban viszont jogi aggály nem vehető fel.

A hatósági nyomozással sok esetben párhuzamosan zajló magánnyomozásról mi a véleménye?

A rendőrségen jelentkező kapacitáshiány miatt van a kérdésnek létjogosultsága, ugyanis a hatóságok sok esetben nem tudnak olyan mértékű és időtartamú adgyűjtést elvégezni, amelyet a sértett igényelne, és a sértett, valamint az állam érdekei többnyire nem is esnek egybe. Az államnak az az érdeke, hogy az elkövetőt felelősségre vonja, a sértettnek pedig az, hogy a kára megtérüljön. Ilyen értelemben lehet úgynevezett jó kiegészítése az állami nyomozásnak a magánnyomozás, ennek egyébiránt nincs jogi akadálya.

Mi az, amit hozzá tud tenni a magánnyomozók munkájának sikeréhez?

A magánnyomozás szabályozásával foglalkoztam az elmúlt években. A Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara Budapesti Szervezetétől kaptam egy felkérést 2010-ben, hogy írjak egy teoretikus törvényjavaslatot a magánnyomozásra vonatkozóan, hiszen a jelenlegi jogszabályi környezet meglehetősen abszurd. Ezt a munkát el is végeztem. Úgy gondoltam és gondolom ma is, hogy külön jogszabályban szükséges rendezni a kérdést. De ez egyelőre még várat magára. A magánnyomozás jogi hátterét jelenleg a személy- és vagyonvédelemről szóló törvény rendezi, ez azonban egy zavaros, ellentmondásos szabályozás, tartalmi értelemben mindenképpen változtatásra szorul. Fontos, hogy a jogállamiság követelményrendszerének megfeleljen a jövőben.

Sokak kedvencévé vált az országban a Magánnyomozók című sorozat. Mennyi a filmben szereplő történések valóság alapja?

Az ügyek felderítésének eszközei a sorozat epizódjaiban az esetek legnagyobb százalékában törvénytelenek. Titoknak minősülő adatokhoz férnek hozzá a szereplők, és olyanokhoz, amelyekhez a valóságban egy magánnyomozó nem jogosult hozzájutni, többek között a bűnügyi nyilvántartáshoz. Ez a valóságban elképzelhetetlen. A tiltott adatszerzés bűncselekményének elkövetése is rendszeres a sorozatban, amikor magánlakásban kép- és hangfelvételeket készítenek, és a jogosult hozzájárulása nélkül hozzáférnek a számítástechnikai adatokhoz.

Van-e egyetemi szintű magánnyomozó-képzés Magyarországon?

Nincs ilyen, de nagy szükség lenne rá. Olyan szintű jogi tudás szükségeltetik a magánnyomozáshoz, amelynek az elsajátításához egy középfokú képzés nagyon kevés, hiszen a tevékenység maga is nagyon sokrétű. A Rendészettudományi Karon terveink között szerepel magánnyomozó szakirányú továbbképzés indítása.

TUDÓSÍTÁS A POKOL KAPUJÁBÓL

Jászberényi Sándor szabadújságíró, haditudósító járt már Csádban a darfúri konfliktus idején, illetve Jemenben, Líbiában, Nigériában és a Gázai övezetben is. Legutóbb az Iszlám Állam harcosaival is farkasszemet nézett, és testközelből tapasztalta meg, hogy milyen borzalmakra képesek az ISIS harcosai. Amikor az interjú időpontját egyeztettük kollégánkkal, éppen golyóálló mellényt vásárolt Ausztriában, ugyanis Kelet-Ukrajnába készült, a tűzvonalba. De ez már egy másik történet... Egy kávézóban találkoztunk, ahol az Iraki és Szíriai Iszlám Állam (angol rövidítéssel ISIS) kegyetlenségeiről beszélt, azokról a borzalmakról, amelyeket Irakban tapasztalt, ahonnan az interjú előtt néhány héttel tért haza.

Szöveg: Szabó Tibor

Mikor döntötte el, hogy haditudósító leszel, és a biztonságot, a kényelmet hátrahagyva olyan helyszínekről tudósítasz, ahol az élet úgymond fabatkát sem ér, és a fegyverek is csak egy fényképezőgép vagy egy kamera?

2006-ban elutaztam Kairóba, ahol akkor még a Mubarak-rendszer működött. Nagyon megtetszett a város, az, hogy kikerültem abból az üvegburából, jóléti társadalomból, amelyben addig éltem. (Jászberényi Sándor jelenleg is Kairóban él – a szerk.) Akkoriban olvastam egy cikket, hogy

**Minden, amit tudtam
vagy gondoltam az
életről, egy pillanat
alatt megváltozott.**

elengedtek tizenötezer gyerekkatonát N'Djamenában, Csád fővárosában. Megkértem az akkori főnököt, hogy hadd utazzak el oda. Amikor megérkeztem a városba, azt vettem észre magamon, hogy minden, amit tudtam vagy gondoltam az életről, egy pillanat alatt megváltozott. Ekkor szembesültem azzal, hogy mennyire szerencsés az én életem azokéhoz képest, akik Csádban élnek, és ekkor döntöttem el azt, hogy igen, én ezt akarom csinálni, vagyis éles helyzetekben a helyszínről tudósítani. Magyarországon éveken keresztül arról szólt a külpolitikai újságírás, hogy megvettük a vezető külföldi lapokat, és ezek alapján írtuk meg a cikkeket. A csádi történettel kezdődött el igazából a külföldi tudósítói munkám.

Nemrég jöttél haza Irakból. Mit tapasztaltál a helyszínen? Mit kell tudni az Iszlám Államról mint jelenségről, mi húzódik meg ennek a háttérben?

Valóban, nemrég jöttem vissza Irakból, ahonnan az Iszlám Állam és a kurdok harcáról tudósítottam. Amikor elutaztam, tisztában voltam azzal, hogy mit vállalok, hiszen több újságíró is lefejeztek már abban az időszakban. A kurd harcosok mellől tudósítottam, és azt kell mondanom, hogy igaz háborút folytatnak az ISIS ellen. A kurdok

egy olyan szervezettel szemben – szerintem ne nevezzük őket államnak – vették fel a harcot, amely intézményesítette a rabszolgatartást, minden pénteken véres kivégzéseket és kövezéseket tart, show-jelleggel. Prostitúcióra kényszerítik a lányokat, nőket, akik tízévesnél fiatalabbak, azokat pedig vagy meggyilkolják, vagy a többi gyerekkel együtt eladják rabszolgának, az időseket és a férfiakat pedig megölik. Tehát a kurdok nem azért háborúznak, hogy ebből nekik bármi előnyük származzon, hanem azért, hogy ne aludjon ki az a fény, amelyet az eredeti arab kultúra, civilizáció képvisel, és hogy ez az egész ne hogy átcsapjon egy iszlámellenességbe Európában. Ki kell hangsúlyoznom, hogy az iszlám történetében még a kalifátusban sem voltak olyan kegyetlenkedések, mint manapság. Sőt a kalifátus intézménye nagyon liberális volt ahhoz képest, amilyenek a középkorban körülötte voltak. Az iszlámnak a szunnita és a síita (a muszlimok először két táborra szakadtak, amikor Oszmán kalifát megölték 656-ban; az egyik tábor Oszmán halálának megbosszulását követelte, ők lettek a szunniták, a másik oldalon pedig megjelentek a síiták, az Ali kalifát pártolók, a síat Ali-mozgalom, innen a síita elnevezés – a szerk.) mellett több irányzata is létezik. Az ISIS harcosaiban, akik élvezik a gyilkolást, mérhetetlen düh munkálkodik, mégpedig az, hogy megtoroljanak a világon mindent, amit lehetséges. Ebből fakad az, hogy lefejezik az embereket, majd játszadoznak velük, tehát teljesen dehumanizáltak. A későbbi fejleményekre negatívan hatott, hogy az Iszlám Állam vezetője, Abu Bakr al-Bagdadi alkut kötött az iraki Baas Párt volt képviselőivel, akik a Szaddám Huszein-rezsimben a szunnita vonalat képviselő tábornokok, politikai vezetők voltak. Az USA kivonult Irakból, otthagya a síitákat, figyelmen kívül hagyva azt a szomorú tény, hogy a Közel-Keleten a vérbosszú intézménye teljesen elfogadott, magától értetődő dolog. Az amerikai kivonulás után bosszúhadjárat és kegyetlen megtorlás indult a kisebbségek ellen. Amikor az ISIS vezére összeveszett az Al-Káida vezetőjével, és kijelentette, hogy ők egy kalifátust hoznak létre,

akkor megindultak, mint kés a vajban a szunnita területeken, ahol a vérig sértett szunniták felszabadítóként üdvözölték őket. Hamar elfoglalták a szunnita többségű Fallúdzsát, majd Moszult, tehát ez egy szunnita felkelés, amelynek az élére az Al-Káida terrorszervezet iraki része állt. Az Iszlám Állam harcosai egészen addig nyomultak előre, amíg olyan területekhez értek, ahol etnikailag már más volt a felállás a városokban.

Az iraki hadsereg miért nem tudta megfékezni az ISIS offenzíváját?

Hogy miért nem erős az iraki hadsereg? Szerintem ha egy hadsereg elég erős ahhoz, hogy megvédjen egy országot, akkor annak tudnia kell irányítania is egy országot. Az iraki hadsereg síita katonákból áll, és annyira erősek az etnikai vonalak, hogy egy síita katona nem áldozza fel az életét azért, hogy megvédjen egy szunnita települést Irakban. Ezzel magyarázható az, hogy Bagdadnál viszont megállították az Iszlám Állam előretörését, mert ez egy síita többségű város. Az ISIS ekkor viszont elkövette azt a hibát, hogy azt gondolta, ki tud szakítani az észak-iraki kurd autonóm területből egy nagy darabot, ahová be is nyomultak mintegy húsz kilométer hosszan. Arról sehol sem lehetett olvasni a hírekben, hogy válaszul a térségben mintegy százötvenezer peshmerga harcos (iraki kurd harci alakulat) hideg élelemmel, erőltetett menetben hatvan kilométert tett meg a Szindzsár-hegységhez, hogy a szárazföldön felvegye a harcot az Iszlám Állam fegyvereseivel, és ezzel biztosítsák a légi folyosót, hogy az amerikai harcosok tudják bombázni az ISIS állásait. A Szindzsár-hegységbe menekültek a kurd nyelvet beszélő, a jazidi vallási kisebbséghez tartozók az őket legyilkolni akaró Iszlám Állam harcosai elől. Azt tudni kell, hogy ezen a hegyvidéken nincs víz, tehát itt három napnál tovább nem lehet életben maradni. A kurdok azért vették fel a harcot az ISIS ellen, hogy holnap is legyen családjuk, ne haljanak meg a gyerekeik, ez adott nekik kellő elszántságot ahhoz, hogy megállítsák az ISIS erőit. Azt fontos itt megemlíteni, hogy Magyarország is támogatja a kurd erőket, kiképzéssel és lőszerezéssel.

Haditudósítóiént milyen élményeid voltak Irakban?

Akikkel én ott voltam, elképesztő szeretettel, örömmel fogadtak, azért, mert engem érdekel a kurdok háborúja, és végre felfigyel rájuk a világ. A kurd harcosok nem tudták kimondani a nevemet, hogy Sándor, ezért Szárdárnak hívtak, ez egy kurd név. Ott aludtam velük a földön a frontvonalban, három napig éjszakáztunk együtt, és nagyon tetszett nekik az, hogy itt van egy magyar srác, akinek mindössze egy fényképezőgép a fegyvere, és róluk tudósít. Amikor az Iszlám Állam harcosai jöttek terepszemlézni, hogy mit csinálunk mi ott a közelben, a mellettem lévő kurd harcosok elkezdtek lőni az ellenségre. Akkor igencsak megijedtem, mert ha elindult volna egy nagy offenzíva, akkor én ott tényleg egy nagy balasz vagyok. Ketten figyeltek rám a kurd harcosok közül, hogy ne vigyenek el az Iszlám Állam fegyveresei. A kurdokkal megegyeztünk abban, hogy ha nem tudnak segíteni, akkor inkább lőjenek le. Ugyanis ha elfognak egy nyugati újságírókat, jelen esetben engem, akkor ott az van, hogy hónapokon át egy lyukban tartanak fogva, bedrogoznak, negyvenszer eljártsszák velem azt, hogy kivégeznek,

aztán végül tényleg megölnek, és a felvételeket felteszik a világhálóra. Összegezve az a véleményem az ISIS-ről, hogy nem tűrhetjük egy olyan szervezet létezését sehol a világon, amelyik öt éves gyerekeket keresztre feszít, és visszahozza a rabszolगतartás intézményét.

Ha jól tudom, akkor legközelebb is egy háborús övezetbe utazol, fényképezőgéppel, kamerával és golyóálló mellényvel felfegyverkezve...

Igen, Kelet-Ukrajnába készülök, ahol szeretnék fotózni a háborús zónában, szeretném megnézni, hogyan élnek ott az ukrán katonák, és az is nagyon érdekel, hogy milyen most a politikai retorika az ukránok részéről, és persze érdekes kérdés az is, hogy milyen most a magyar–ukrán viszony.

Jészberényi Sándor ukránjai útjáról a Bonum Publicum következő számában olvashatnak beszámolót.

Engem érdekel a kurdok háborúja, és végre felfigyel rájuk a világ.

TIZENKÉT ÉV HADIFOGSÁG, KÉNYSZERMUNKA ÉS BÖRTÖN

Egy kilencvenkilenc éves volt ludovikás élete

December 3-án gödöllői otthonában köszöntötték az idén 99 éves egykori ludovikás hallgatót, Békei Koós Ottót. Az életének fontosabb eseményeire való visszaemlékezésben Siposné Kecskeméthy Klára professzor asszony volt segítségünkre, akinek Tizenkét év hadifogság, kényszermunka és börtön – vitéz békei Koós Ottó élete címmel jelent meg publicisztikája a Sereg Szemlében.

Szöveg: Takács Péter

A rendszerváltás után visszaadták a rendfokozatát, illetve előléptették.

Békei Koós Ottó 1915. december 3-án született Bécsben. Szülei ebben az időben Pozsonyban laktak, édesapja a magyar királyi 13. Pozsonyi Honvéd Gyalogezred századosa. A gyermek születésekor épp a harctéren volt. Az első világháborút követően, a Nemzeti Hadsereg megalakulásakor édesapja a zalai ezrednél lett a II. zászlóalj parancsnoka. A gyermek ötéves korától együtt élt a katonákkal, áhítattal nézett fel a harcteret megjárt

férfiakra. Meg sem fordult a fejében, hogy más legyen, mint katona, soha nem akart például mozdonyvezető lenni. 1927–1930 között a kőszegi katonai alreáliskola, majd a pesti, illetve a pécsi katonai főreál növendéke volt, ahol 1934-ben érettségizett.

A nyolcadik évfolyam közepén a gyalogsághoz jelentkezett. 1935–1938 között a Ludovika Akadémia hall-

gatója, itt avatták hadnaggyá 1938. augusztus 20-án. Pályájának kezdetét némileg beárnyékolta, hogy avatása előtt egy hónappal édesapja meghalt. A magyar királyi Szent István 3. Honvéd Gyalogezredhez került Székesfehérvárra, ahol a háború végéig szolgált. Századparancsnokként vett részt a felvidéki bevonulásban, majd részese volt Kárpátalja elfoglalásának, bár mire csapataival vonaton odaért, harci tevékenység már nem folyt. 1939 őszén aknavető szakaszparancsnok lett. 1940. szeptember 1-jén főhadnaggyá léptették elő. Az 1940-es erdélyi bevonuláson mint a 3. gyalogezred aknavető századparancsnoka vett részt.

1941 októberétől a 46. gyalogezred alárendeltségében a Keleti Megszálló Csoport részeként harcolt. A következő év február 15-én a partizánok elleni harcban megsebesült. Hosszú kórházi kezelés és egy négyhetes egészségügyi szabadság után november 1-jén került vissza a pótezredhez. Bár maradandó sérülést szenvedett, egyik testvérével együtt ott volt a doni ütközetnél is. 1943 novemberében megismerte jelenlegi feleségét, akit a következő év júniusában el is jegyzett.

1944-ben léptették elő századossá. A háború utolsó előtti évének második fele a Kárpátok védharcainál találta. Szeptemberben tudta meg, hogy egy bombatámadás következtében a lakásuk, ahol az édesanyjával és nagyjával élt, teljesen kiégett.

Ungvár környéki hadifogságba esésére így emlékszik vissza: *„Hirtelen minden összeomlott bennem, ez a világ vége! Pisztolymat kivettem! Csőre töltöttem! A másodikperc századrésze alatt a következők peregtek le előttem: édesanyám, nagymamám, aki egy szál ruhában 90 évesen, fedél nélkül pillanatnyilag nővéremnél tartózkodott, mivel székesfehérvári lakásunk a szeptember 19-i bombázáskor teljesen kiégett, öcsém, aki a Donnál elesett, illetve fogságba esésekor agyonlőtték – jutottak eszembe. Tehát ha életben maradok, az én kötelességem hozzátartozóim támogatása. Aztán egy lány arca is feltűnt, akivel öt hónappal ezelőtt jegyeztük el egymást, s akivel talán még találkozhatok életemben. Jó, hogy az ember nem ismeri a jövőjét. Ha tudtam volna, biztos a golyót választom.”* A tiszteket egy NKVD-s százados hallgatta ki (az orosz Belügyi Népbiztosság rövidítése - a szerk.), aki megkérdezte tőle: *„Miért harcolt a Szovjetunió népe ellen?”* Koós Ottó azt válaszolta: *„Én nem a szovjet nép ellen, hanem a kommunizmus ellen harcoltam.”* A százados erre azt felelte, hogy ez egy jó rendszer, itt mindenki egyenlő. *„Már az első nem ül, mert ma itt mi, tisztek túrhetően étkeztünk, a legénység meg alig kapott valamit. A magyar hadseregben a tiszti és legénységi étkezés egyforma volt!”* – válaszolta.

Az egykori ludovikás így emlékszik a hadifogságba vezető útra: *„Az egész szerelvényen állítólag 2200-an voltak. Természetesen se priccs, se pad. A vagon közepén egy kis rajkályha, amelybe nagyon ritkán gyűjtettek be. Az egyik ajtó mellett volt egy négyszögletes, fából készült tölcészszerűség, a WC. Alváskor nem fért el mindenki a platón, így 6-8 fő éjjel ácsorgott vagy ült a vagon közepén. Ezeknek nappal szabad volt feküdni. A vagon belseje hemzsegett a tetűtől!”*

Kurszknál járt a hadifogoly-szállítmány, amikor orvosi bizottság járta végig a szerelvényt. Menet közben csak

azt tudták megállapítani, hogy kelet felé, néha észak felé tartanak. Abban az időben már naponta kérdezték: *„Szkolka kaput?”* *„Hány halott van?”* Amikor mondták, hogy egy, az volt a válasz: *„Kevés!”* Később tudták meg, hogy a 2200 embert szállító szerelvényen kifelé menet 650 halottjuk volt. A karácsonyt és a szilvesztert is a sötét vagonban töltötték, fázva, éhesen, tetvesen. Összesen több mint tizenegy évet töltött különféle szovjet hadifogolytáborokban, 1955 végén térhetett haza. Majd egy év börtön után októberben szabadult.

Az elkövetkező években fizikai munkásként dolgozott, 1957 decemberében fia született. 1963-ban elvégezte a Közgazdasági Technikumot, ennek köszönhetően akkori munkahelyén átkerülhetett az adminisztratív állományba. 1981-ben vonult nyugdíjba. Koós Ottónak a hetvenes években nem ment egyszerűen a jogosítványszerzés, de útleveléhez sem könnyen juthatott háborús múltja miatt.

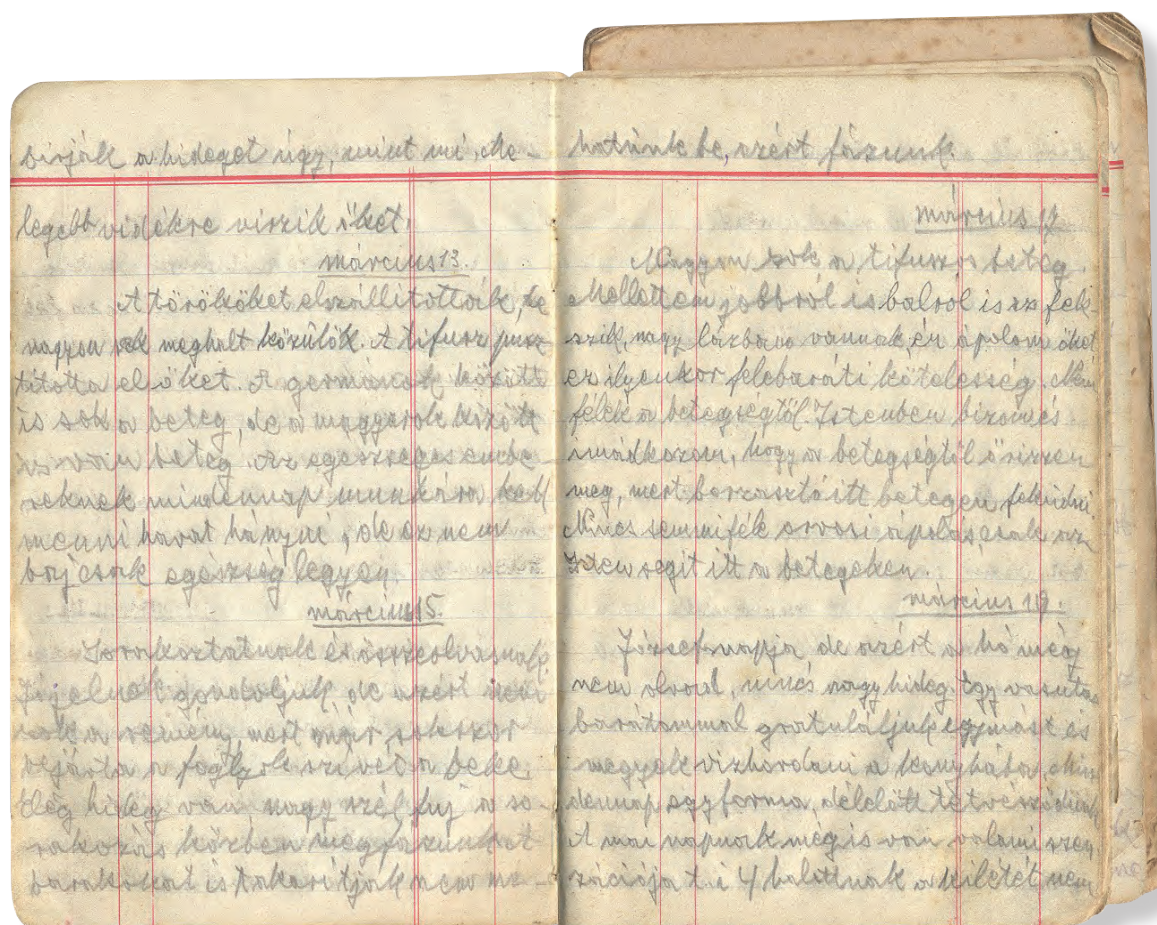
A rendszerváltás után beszámították nyugdíjába a 19 évet, a katonai szolgálati időt és a fogságot. Visszaadták a rendfokozatát, illetve előléptették. Az okmányt Für Lajos honvédelmi miniszter személyesen adta át 1991. március 15-én. 1989-ben megtudta: harminchárom éven át megfigyelték. A rendszerváltás után a vitézi rend tagja lett, különféle tisztségeket is betöltött a szervezetben. Az egykori ludovikás ma így emlékszik vissza a nehéz évekre: *„Sokszor kérdem magamtól, hogy az átélt borzalmak és megaláztatások alatt ki és mi adott erőt ahhoz, hogy EMBER és MAGYAR tudtam mindvégig maradni. A gének és a neveltetés adta a fizikai erőt. Az Istenbe vetett hit adta a lelki erőt, ami a nagyon gyakori holtponatokon segítette át.”*

A fő támasz mindenekelőtt *„az asszonyok asszonya, a feleségek felesége”* volt. Aki talán a női lélek finomságával megérezte, mikor van szükség buzdító, támogató, esetleg lelkesítő szóra, amelyet akár egy levelezőlapon több ezer kilométer távolságra küldött, vagy később személyesen közölt.

Idén novemberben ünnepelte 99. születésnapját egy másik volt ludovikás hallgató, vitéz Horváth István nyugalmazott alezredes úr is, akiről a Bonum Publicum következő számában olvashatnak majd.

1935–1938 között volt a Ludovika Akadémia hallgatója, itt avatták hadnaggyá.

AZ ÉN NAGY HÁBORÚM

Naplófeljegyzések az első világháborúról

Összeállította: Szabó Tibor

A kilencvenkilenc éves Czigány Endréné – aki egy pécsi öregek otthonában él – könnyezve hallgatta a rádiót, amelyből a Nemzeti Közzolgálati Egyetem katonadalmi pályázatos felhívása szólt. Amikor gondozónője belépett az ajtón, azt hitte, hogy valami baj történt, de az idős néni azt mondta, hogy ezek nem a fájdalom, hanem a meghatottság könnyei. Elérzékenyült a Nagy Háborúval kapcsolatos felhívástól, és előtörték az emlékei. Elővette féltve őrzött kis fadobozát, amely tele volt az első világháború idejéből származó írásos emlékekkel. Ezek között ott volt édesapjának, Barabás József tanítónak a naplója, amelyet 1914-ben kezdett írni azután, hogy a fronton megsebesült és az oroszok fogságába esett. Végül betegen, testén a sebesülés nyomaival tért haza. A következőkben részleteket idézünk Barabás József naplójából, amelyet Czigány Endréné küldött el nekünk, hogy hiteles képet kapjunk édesapjának a messzi Szibériában a túlélésért folytatott nagy háborújáról.

Feljegyzések sebesülésem óta

„Nem akartam magamról semmi feljegyzést írni, de az a szörnyű pusztítás, mely köztünk van, arra késztet, hogy mégis írjak valamit, mert én is könnyen itt hagyhatom a fogam. A harctéren történt dolgokról nem írok, mert a jegyzeteimet elvették az oroszok. Ezredünkben a kolera nagyon pusztított. 1914. október 14-én sebesültem meg egy faluban, Sztari-Szambor mellett. Október 14-én állunk rajvonalon a Szám vize mellett. Tréfálunk, pedig nem a legjobb idő van, mert nagy a sár, és elég hideg van. Várjuk az oroszokat. Reggel hat óra körül megjelennek, de csak ketten. Szaladunk, hogy elfogjuk őket, de mi kerültünk csapdába, mert a két muszkát nagyon sokan követik. Megkezdjük a lövést egész közelről. Megszólnak az ágyúk és a gépfegyverek is. Az osztrák–magyar hadsereget csak a mi századunk képviseli. Orosz van tízszer annyi, mint mi, de azért nem hátrálunk, mert így is, úgy is tudjuk, hogy meghalunk. Mindnyájan elkészültünk

a halálra. Tisztjeink megszöknek, a legénység magára marad. A szakaszparancsnokunk, egy hadnagy, tartalékos tiszt lévén elkövette azt az ügyetlenséget, hogy nem küldött ki előőrsoket, és így az oroszok egész észrevétlenül megközelítettek minket. A harc megkezdése után én nem-sokára megsebesültem, egy srapel (a srapel a Nagy Háború kegyetlen fegyvere volt, olyan tüzérségi lövedék, amelynek belsejét ólomgolyókkal töltötték meg, nevét feltalálójáról, Henry Shrapnel angol tüzértisztról kapta – a szerk.) a hátamba vágott, úgy, hogy nem tudtam felállni. Néhány percig kiabáltam sebesültvivőkért, de nem jöttek. A vérem nagyon folyt, eszméletemet veszítettem, ezután nem tudom, mi történt... Mikor magamhoz tértem, akkor semmim sem volt meg, még a nadrágom is meg volt oldva, mindenemből kifosztottak az oroszok. Fekszem a harctéren, nem tudok mozdulni, pedig nem érzek fájdalmat, csak oly nehéz terhet a hátamon, ami teljesen a földhöz nyom. Gondolkozom, hogy mi lesz velem. Meghalok. Közéleg az este, nem tudok meghalni. Már setétedik, éhes vagyok. A közeli házban ég a lámpa, körülöttem orosz katonák beszélgetnek, kettő odajön hozzám, és látják, hogy nyitva van a szemem, felvesznek és kíméletesen bevisznek a legközelebbi házba, de a sebem nem kötik be. A vérem még mindig foly, szalmára fektetnek, de nem tudok elaludni. Sokan vagyunk a házban, alig férünk, és a piszok is nagy.

1914. október 14.”

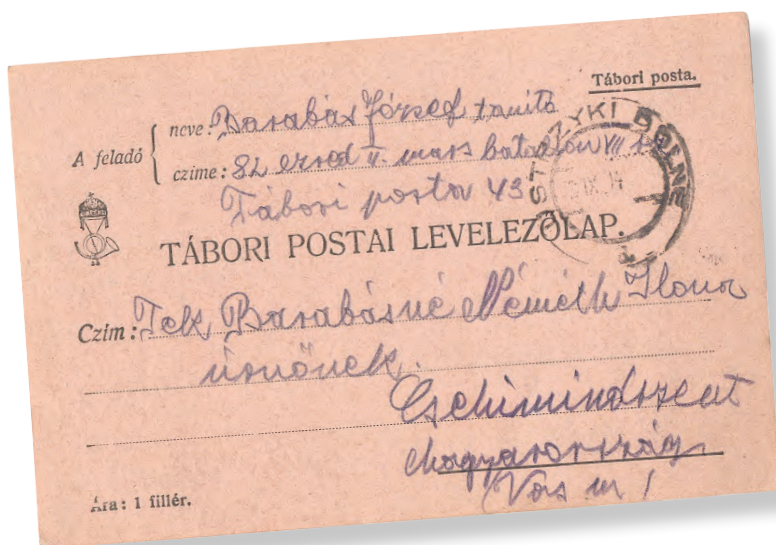
vosom is egy elfogott galíciai fiatalember volt. Elég jól kezelte a sebemet. Nagyon sokszor gondoltam, hogy jobb lett volna meghalni, mint ily sebeket szenvedni.

1914. november 14.”

„Kijevbe irányítottak, de útközben beteg lettem, és Galícia határszéli városában leszállítottak a vonatról, és kórházba vittek. Elhelyeztek a vérhas betegségben lévőkhöz, pedig én nem voltam vérhasban, mert ezen a betegségen már a harctéren átestem.

1914. november 15.”

„A kórházban vagyok, nem fáj már a sebem. Elhatározzuk, hogy ezen szent estét a szokásos módon üljük meg. Megvárjuk a Kis Jézus születését. Este összeülünk beszélgetni, de sehogy sem megy, nem találunk tárgyat, amiről beszélhetnénk. Ott hagyom a társaságot, és lefekszem nyolc óra tájban. Még a szemem is betakarom, hogy ne lássák könnyeim hullását. Sokat forgolódom, minden gondolatom otthon van. Vajon enyéim gondolnak-e rám? Tudom, már el is felejtettek engem, azt gondolják, hogy az örökös hazába megérkeztem, hol már nem fáj semmi. Talán egy fohászt küldenek az Egek Urához, hogy békében nyugodjam. Pedig még élek, és már egészséges is vagyok, de erről nem tudnak semmit hozzám tartozóim.

„Délelőtt tíz óra tájban szekérré tesznek, és visznek a legközelebbi kötözőhelyre, itt bekötik az orosz orvosok a sebem, és egy keveset ennem is adnak. Jó étvágygal fogyasztottam el egy darab fekete kenyeret és egy kis konzervlevest. Este egy vasúti állomásra vittek sebesültvivő szekéren, ahonnan Lembergbe szállítottak vonaton.

1914. október 15.”

„Hajnalban érkeztem a lebergi kórházba, ahol egy hónapot töltöttem iszonyú kínok és fájdalmak között. Három hétig csak hason feküdtem. A kórházban rossz dolgom volt, mert kevés és győnge ételt kaptam. Nappal egy húsz év körüli tanítónő volt a betegápolóm. Nem tudott magyarul, és nemigen értettem meg őt. A kezelőor-

én nem tudok semmit róluk, pedig nagyon szeretném tudni, hogy feleségem felgyógyult-e már a betegágyból, és fiam született, vagy leányom. A sok gondolkozásban végre elalszom. Álmomban otthon vagyok, és béke van.

Karácsony estéje, 1914. december 24.”

„Korán kelek, mert templomba készülünk, az oroszok megengedték, hogy templomba menjünk ezen a szent napon. Mindenki ruhája piszkos és gyűrött, úgy nézünk ki, mint akit elszalasztottak, nem templomba való a mi ruhánk. A templom egy fél óra járásnyira van a kórházhoz. Szuronyos kíséret mellett útnak indulunk. Nagyon szánalmasak vagyunk, de szánalmas a város is, mindenfelé a háború nyoma látszik. Nagyon sok épület teljesen

összerombolva. Mindenki szánakozva néz ránk. Egész mise alatt nem tudok imádkozni, mert minden gondolatom otthon van...

Karácsony napja, 1914. december 25."

„Vacsora után indulunk a fogolygyűjtő telepre, a lovasági kaszárnyába. Az éjszakát itt töltjük, de nem tudunk aludni, mert annyian vagyunk egy szobában, hogy még ülni sem igen lehet. A szoba padlóján csak úgy másznak a tetűk.

1914. december 28."

„Utazunk Bróditól Novoszikolajevszkig, húsz napig tartott vonaton. A húsz nap alatt négyszer kaptunk levest, többnyire kenyeret ettünk, és közbe-közbe éhezünk. Novoszikolajevszk úgy néz ki, mint egy erdélyi nagyközség, a házak fából vannak építve, a tetejük pléhvel van fődve. A város Nyugat-Szibériában fekszik, az Ob folyó mellett.

A fogolytelepen földbarakkokba helyeznek. Zsúfolva van minden barakk, tízezer fogoly van e telepen, magyarok, germánok, osztrákok vegyesen. Oly hideg volt, hogy amikor kiszálltam a vonatból, lefagyott a fülem. A hőmérő mínusz negyven fokot mutatott.

1915. január 18."

„Nevezetes nap volt reám nézve 1917. október 4., ekkor kaptam meg kisfiaim fényképét. Igen nagy izzadásban voltam, lázam fölül volt negyven fokon, gyötört a malária. Mikor megláttam két kisfiam fényképét, rögtön abbahagytam a betegség, de elszomorodtam egyúttal, mert anyjuk nem volt rajta...

1917. december 7."

„A karácsonyi ünnepek alatt óriási szenvedésben voltam. Jaj, a kegyetlen malária. Lázam fölül volt negyvenegy fokon, a nagy fejfájás miatt nem voltam ésnél, hadifogságom legrosszabb karácsonya ez volt. A sok szenvedés alatt nem imádkoztam, hanem káromkodni tanultam. Magam sem tudom, mi van velem.

1917. december 29."

„Sárgaságban vagyok, még csak ez kellett ráadásul a maláriára. Jobban szeretem, ha itt döglöm meg, mint nyomorultan otthon élni és feleségemnek terhére lenni.

1918. január 6."

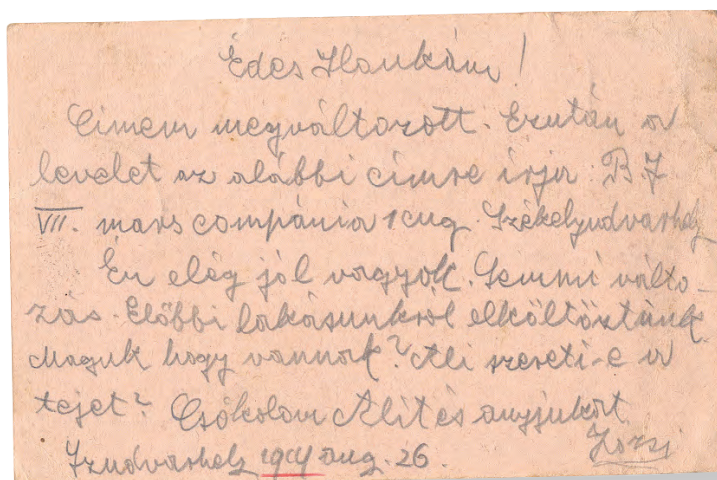
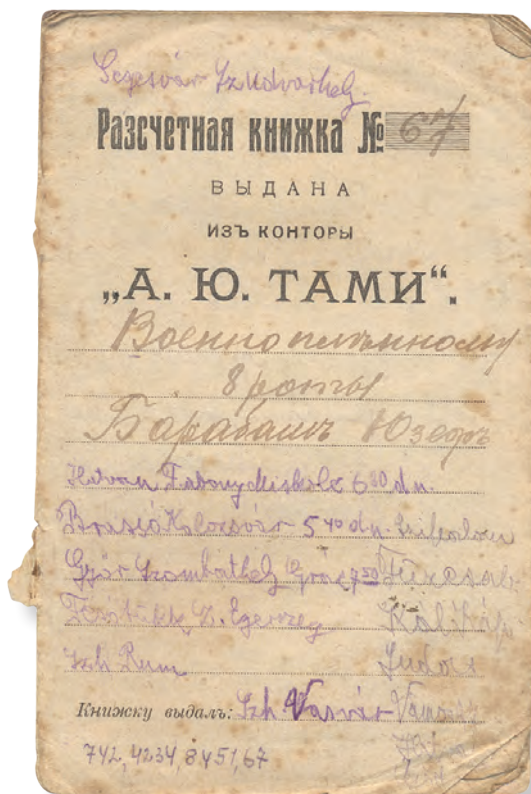
„Hadifogságom alatt akkor voltam a legboldogabb, mikor eszméletlenül feküdtem négy napig, akkor legalább nem tudtam magamról. Milyen jó lett volna a halál. A halál nem is borzasztó. Az ember, aki a halállal vívódik, az már nem tud magáról, csak arra van rossz hatással, aki végignéz egy haláltusát, de ha az ember azilyent megszokta, akkor ez is semmi. Én sok halált végignéztem, mióta a háború tart.

1918. január 24."

„Megszabadulásom az orosz fogságból valóságos megváltás. Már nagyon vágyom az én szeretteimhez, az én kis drága feleségemhez, aranyos két kis fiamhoz, kik közül a kisebbiket még nem is ismerem.

1918. április 28.

Barabás József, tanító, 82. ezred II. mars bat. VII. század"

BAKANCS, ZUBBONY, KÖPÖNYEG

Az első világháború használati eszközeiről

Milyen használati tárgyak között telt az első világháborúban harcoló osztrák–magyar sorkatonák élete a fronton? Milyen ruhákat hordtak, és milyen fegyvereik voltak? Ezeknek a kérdéseknek jártunk utána Magyar István alezredes segítségével, aki a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Sportegyesület Katonai Hagyományőrző Szakosztályának vezetőjeként megmutatta az első világháborús „rohamista raj” felszerelési tárgyait és fegyvereit a Hungária körúti egyetemi campuson.

Szöveg: Takács Péter

A hagyományőrök fegyverei nem utángyártott példányok, hanem hatástalanított eredetiek.

– Nehéz az első világháborúban harcoló osztrák–magyar katonák öltözkézéről egységesen beszélni, hiszen nemcsak fegyvernemenként, de a Monarchia tagországaiként is különbözött egymástól a katonák ruházata, felszerelése. Az egyszerű magyar gyalogos katona általában csukaszürke egyenruhát hordott, amelyhez magas szárú bakancsot rendszeresítettek. Bár ezen a téren az ellátás sokat fejlődött a napóleoni háborúk óta, amikor még nem sokat adtak a méretre, és olykor a jobb meg a bal lábbeli sem különbözött egymástól, az azért még az első világháború alatt is előfordult, hogy a vasalt talpú bakancsból nem éppen a katonának pontosan megfelelő méret jutott. Az egyszerű, nyers bőrből készült lábbeli nem volt vízálló, bár valamilyen zsiradékkal megpróbálhatták azzá tenni. Az elől vasszegecsekkel, hátul szintén fémből készült patkóval megerősített talprész igen nehéz volt. A hagyományőrök gyűjteményében található használati tárgyak a lő-

fegyverek kivételével nem eredetiek, újragyártott példányok segítségével mutatják be a csoport tagjai a katonaelődök mindennapjait. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem mintegy hárommillió forintot biztosított egy kilencfős, első világháborús katonai hagyományőrző csapat teljes felszerelésére – mondja az alezredes.

A bakancstól felfelé haladva a nadrág következik: a slicc gombbal zárult, a nadrágot fémpatent tartotta össze a derekánál. A ruhadarabhoz nadrágszíjat nem hordtak, a derekába fűzött madzaggal lehetett a bőségét szabályozni. A nadrág aljára pantallót varrtak. Érdekes ugyanakkor, hogy a katonák mégis kaptak derékszíjat, ám ezt a zubbnyon kívül viselték, és alapvető funkciója nem a nadrág rögzítése volt.

Ma már ismeretlen ruhadarab az úgynevezett láb-szárvédő: ez nem más, mint egy hosszú vászontekercs, amelyet csizmaszár helyett tekertek a katonák a nadrág alsó részére. A bakák alsóruházata két garnitúra ingből és alsónadrágból állt. Harci körülmények között nem mindig akadt alkalom a mosásra, előfordult, hogy gyufával égették ki a tetveket ruházatukból. Az első világháború idején harcoló alakulatnál nők még nem szolgálhattak, ezért külön felszerelés a gyengébbik nem számára nem is készült. A szintén nehéz súlyú, gombokkal záródó, a derekába fűzött madzag segítségével bőségében szabályozható zubbnyon nem volt vízálló. A jobb vállon lévő paroli alá kis vászontekercset varrtak annak érdekében, hogy az oda akasztott puskaszíj le ne csússzon.

A zubbnyonak nem volt kapucnija, és esernyőt sem kaptak a katonák, de a bőrsíldes sapkáról lehajtható, az arcot és a fület is védő toldalék némi védelmet adott a csapadék és a hideg ellen. A hosszan leérő posztóköppönyeg szintén nem a pillésúlyú ruhadarabok közé tartozik, bár Magyar alezredes szerint a ma használt megfelelője még nehezebb. A posztó nem vízálló, szükség esetén a katonák a fejenként kiosztott sátorlappal is védekezhetek az eső ellen. A felszerelésnek ez utóbbi részéből két-két katona sátrat is tudott állítani, takaró gyanánt a szintén az ellátmány részét képező pokróc szolgált.

Mindezen elemeket és a felszerelés többi részét a katonáknak meneteléskor magukkal kellett vinniük. A hajtogatható elemeket úgynevezett köpenykoszorú formájában hordozták a napi akár harminc-negyven kilométeres menet során. A rohamsisak fő szabály szerint a repeszek ellen védte a fejet, nem a közvetlenül a katonára leadott lövésektől. Az alezredes ismer olyan sisakra rögzíthető rátétpáncélzatot, amellyel próbálták a szemből jövő lövedékek ellen is fokozni a katonák védettségét, ám ez nem volt túlzottan elterjedt. Számtalan variációját lehetett látni a mellkasra rögzített, combközépig érő testpáncélnak, csakúgy, mint a kerekeken maguk előtt tolt páncéldobozoknak, amelyek szintén a katonák túlélési esélyeit voltak hivatva növelni. Az eleve nehéz egyéni felszerelések „továbbfejlesztése” ilyen kiegészítőkkal jelentősen rontotta a mozgékonytárgyat a harctéren.

A katonák a derekukon függő, bőrből készült kis táskákban fegyverük típusától függően 150-200 darab lőszeret hordtak magukkal. Az első világháborúban alkalmazott harci gáz elleni védelem miatt a gyalogos katonáknak állandóan magukkal kellett cipelniük a gázálcot is, amelyet egy szíjon függő, henger alakú fémdobozba tettek. Személyes tárgyaikat és napi élelemadagjukat erős vászonzóból készült, több belső zsebet tartalmazó válltáskában, az úgynevezett kenyérszakban vitték, amely alkalmanként helyet adott a tartalék kézigránátoknak is. A kenyérszakot szükség esetén az övükre is akaszthatták. Az ételmezésről Magyar alezredes általánosságban elmondta: a minőség térben a frontvonal felé, időben pedig a hátszág kimerülésével párhuzamosan romlott. Egy már bizonyára nem a bőség idején készült korabeli szakácskönyvben például azt írták meg, hogyan lehet tehéntőgyből ízletes pörköltet készíteni. A katonák a háború során általában az otthon is megszokott ételeket kapták, a frontvonalban harcoló tisztek ételmezése nem különbözött a legénységétől. A napi ellátás minőségét és mennyiségét a körülmények nagyban befolyásolták.

A gyalogos katonák által használt egyik legelterjedtebb fegyver a Mosin Nagant M91-es puska volt, amelyet a Monarchia nagy mennyiségben zsákmányolt Oroszországtól. A 7,62 milliméteres, úgynevezett belső táras fegyver még nem volt képes az ismétlődő lövésre, minden elsütés után fel kellett húzni. Csakúgy, mint a Kar 98-asokat. A „kar” itt a karabélyra utal, azaz elsősorban a puskáknál rövidebb méretre. A 98-as Mauser karabélyt még a második világháborúban is használták. Az előző fegyver tárjába tíz, utóbbiába öt lőszer fért. A harmadik, a Monarchiában elterjedt puska a Mannlicher 95 volt, amelyet Magyarországon is gyártottak egészen 1947-ig. Pisztolyt csak a tisztek kaptak, önvédelmi fegyverként. Magyar István alezredes katonai hagyományőrző gyalogos raja ilyen nem tart, hiszen itt a tizedes a legmagasabb rendfokozatú katona, ő a rajparancsnok. A hagyományőrzők felszerelésének legértékesebb darabjai a fegyverek. Ezek ugyanis nem utángyártott példányok, hanem hatástalanított eredetiek. A hatástalanításnak ráadásul nem szabad meglátszódnia a fegyver külsején.

Az első világháborús magyar katonák felszerelésének részét képező bajonettet sok mindenre használták gazdáik: harcoltak vele rohamkészként, de ha az élet úgy hozta, az ételmet is fel lehetett vele vágni. A szuronyrohamoknál a puskacsőre rögzítették. A szuronyharcot a katonák a kiképzés során jól begyakorolták: igyekeztek az ellenség életfontosságú szervét eltalálni. A fegyver szuronyharc idején is töltve volt, mert ha az ellenséges katona testébe ragadt a penge, a puska elsütésével lehetett megkönnyíteni eltávolítását. Az is szabály volt, hogy szúrás után meg kell forgatni a bajonettet, hogy az minél nagyobb roncsolást okozzon. A halott ellenséget lábbal kellett lerúgni a szuronyról.

Arra a felvetésre, hogy nem elég-e harcképtelenné tenni az ellenséget, miért kell feltétlenül el is pusztítani, Magyar alezredes így felelt: vannak, akik humánusan

állnak a háborúhoz, és vannak, akik harcolnak benne, és túl akarják élni. A háború mindig arról szól, hogy vagy megölöm az ellenséget, vagy ő öl meg engem. Az árok-harcokban a katonák a szuronyokon kívül gyalogsági ástót, bokszereket, rugós buzogányokat, baltákat is használtak, a magyar bakák nemegyszer fokost is.

– *Bár a géppuska, a repülőgép, a harcokcsi és a harci gáz, amelyek egyenként is képesek voltak sokkolni a teljesen másra felkészült katonákat, mind az első világháborúban jelentek meg, a korszakban a harcolók pszichológiai gondozása nem volt ismert fogalom* – mondta Magyar alezredes. – *Békésebb vizekre evezve: a katonák mindig maguknál tartották evőeszközeiket. Kaptak csajkát és bögrét, kanalat és villát, bár utóbbiakat gyakran otthonról vitték magukkal a frontra. Mivel töltötték az időt a bakák, ha épp nem volt harci tevékenység? Óvóhelyek ásásával, a lövészárkok műszaki felszerelésével, felkészüléssel, gyakorlatozással, dróttakadályok építésével, tisztálkodással* – sorolja az alezredes.

Aki közelebbről is meg akar ismerkedni a csapat tevékenységével, azt szeretettel várják a Katonai Hagományőr Szakosztály rendezvényein.

A frontvonalban harcoló tisztek ételmezése nem különbözött a legénységétől.

ID. ANDRÁSSY GYULA, A „SZÉP AKASZTOTT”

Magyarország egykori miniszterelnöke hazánk történelmének egyik legjelentősebb alakja. Kiváló politikai tehetségének köszönhetően a lehetőségekhez képest a legjobb mederben vezette az országot a kiegyezés felé vezető úton, majd az Osztrák–Magyar Monarchia első éveiben is.

Szöveg: Túróczi Zoltán

Mindössze huszonöt évesen lett országgyűlési képviselő és jegyző.

Andrássy Gyula 1823 márciusában látta meg a napvilágot. A felvidéki születési helyét illetően a kutatók megosztottak abban, hogy Kassán, Oláhpatakon vagy Töketerebesén hozta-e őt a világra édesanyja, Szapáry Etelka grófnő. Édesapja, gróf Andrássy Károly országgyűlési képviselőként tagja volt az 1820-as években kibontakozó liberális ellenzéki mozgalmaknak, illetve Kossuth követőjeként aktív politikai szereplő is volt, példát mutatva középső fiának, Gyulának.

Andrássy a középiskolát Sátoraljaújhelyen, a piaristák között végezte, majd Pesten volt joghallgató. Tanulmányainak végeztével számos kortársához hasonlóan külföldön is megfordult. Anglia, Franciaország és Spanyolország után hazatért, és bekapcsolódott az akkor már egyre aktívabb reformmozgalmakba. Míg apja Kossuth követője volt, ő Széchenyi pártján állt a két fél híres vitájában. A legnagyobb magyar ismerte és elismerte Andrássyt, és már fiatalon fényes karriert jósolt neki.

1844-ben szólalt fel először a politika színpadán, meghozta a Zemplén megyei közgyűlésen, majd hamarosan már a Pesti Hírlapban publikált. Lelkesedésének és aktív szerepvállalásának köszönhetően 1847-ben a megye országgyűlési követévé választották, ahol részese lett a legszűkebb ellenzéki körnek, amelynek tagjai közt volt Kossuth, Szemere Bertalan és Teleki László is. Politikai szemlélete ekkor már Kossuthéhoz közelített, azonban Széchenyivel sem szakadt meg a kapcsolata. 1845-ben alapító tagja volt a Rimamurányi Vasgyártó Társaságnak: a többi között a Lánchíd építéséhez szükséges anyagok szállítása is az ő nevéhez fűződik.

Politikai karrierjének első komolyabb lépcsőfokát Zemplén vármegye főispánsága jelentette, amelyet a forradalmat követően, 1848 áprilisában nyert el. Nemzetőrpáncsnokként részt vett a pákozdi és a schwechat-i ütközetben, majd a tavaszi hadjárat során Görgey segédtisztjeként harcolt. Szintén a forradalom évében lett a népképviselői országgyűlés felsőházának tagja, majd jegyzője, mindössze huszonöt évesen.

**1867-ben,
Deák Ferenc
javaslatára
nevezte ki
miniszterelnöknek
a császár.**

A szabadságharc végéhez közeledve Batthyány Kázmér külügyminiszter Konstantinápolyba küldte, ahol Andrássy az egyre esélytelenebb helyzetbe kerülő ország megsegítéséért lobbizott, majd a harc elbukását jelentő világosi fegyverletételt követően már a menekültek befogadásáért folytatott tárgyalásokat a török kormányval. Később ugyanezzel a céllal utazott az angol és a francia fővárosba is.

1851-ben diplomáciai tevékenységéért itthon halálra ítélték, és jelképesen felakasztották. Ezt követően kapta a „szép akasztott” nevet a Párizsban ragadt Andrássy, aki karizmatikus énjének és jó stílusának köszönhetően érdemelte ki a szép jelzőt. Az 1857-ben megkapott amnesztiáig sem tétlenkedett külföldön. Úri származásához híven és anyja pénzének köszönhetően az emigráció ideje alatt is aktív politikai életet folytatott, de ezúttal már a magyar-osztrák kiegyezés érdekében.

Emellett katonaiskolákat is látogatott, hogy hazatérése után elkobzott vagyonát és földjeit visszaszerezhesse. Persze a munka mellett is talált magának elfoglaltságot. Anyagi javaiból lovas versenystállót épített, és luxuskurtyizánt tartott ki egészen 1856-ig, ekkor vette el ugyanis Kendeffy Katinka grófnőt. Hazatérésük után három gyermekük született. Legkisebb fia, Gyula később a családi vonalat erősítve szintén neves politikus lett.

1857-ben a Ferenc József császárnak tett hűségesküjét követően amnesztiát kapott, hazatért, majd ismét felkérték Zemplén megyei főispánnak, Andrássy azonban az 1861-es országgyűlési választások okán nem fogadta el a lehetőséget, összeférhetlenségi okokra hivatkozva. A választáson aztán ismét bekerült az országgyűlésbe, ahol a hatvanas években már a kiegyezés előkészítéséért kardoskodott. Deák Ferenc Felirati Pártjának követőjeként a kiegyezési folyamat vezéralakja, egyben a meg-

Hitt és dolgozott az alkotmányosságért, a legitim törvényhozásért és a végrehajtásért.

szövegezésért felelős, ún. „hatvanhetes” bizottság tagja lett. Pletykákból tudni vélik, hogy a kiegyezéshez Sisi császárnéval kialakult bizalmas kapcsolata is közrejátszott, főként Ferenc József közvetett megnyíltában. Ezek a felvetések bizonyára alaptalanok, hiszen Andrassy és Sisi sosem találkoztak kettesben, így komolyabb viszony aligha alakulhatott ki közöttük. Az osztrák fél inkább a poroszoktól elszenvedett 1866-os vereség miatt mutatott hajlandóságot a kiegyezésre.

Karrierjének csúcsát 1867. február 17. jelenti, amikor Deák Ferenc javaslatára a császár kinevezte miniszterelnöknek, majd három nappal később letette az esküt.

Az Andrassy-kormány

Id. Andrassy Gyulának az országgyűlés alelnökévé választásakor tartott beszédéből:

„A nemzet nem azért ragaszkodik az 1848. évi törvények lényegéhez, mert erre történelmi joga van, hanem azért, mert történelmi hivatását csak ennek révén tudja teljesíteni.”

Megbízásával párhuzamosan a honvédelmi miniszteri pozíciót is betöltötte. Később az Osztrák–Magyar Monarchia külügyminisztere volt nyolc évig (1871–1879), és rövid ideig pénzügyminiszter is. Munkája során szigorú kézzel és kellő hazafisággal képviselte a magyar érdekeket, és óvta a dualista rendszert. Külpolitikáját legfőképp az oroszellenesség és a Német Császársághoz való közeledés jellemezte. Politikai pályafutásának második csúcsát az 1878-as berlini kongresszus jelentette, amelynek eredménye Bosznia-Hercegovina felhatalmazott okkupációja lett. A terület elfoglalása miatt belülről felerősödtek az őt támadó hangok. 1879 októberében, a lemondását megelőző napon Németországgal kettős szövetségi szerződést kötöttek, amely egyértelműen a két hatalmi ellenfél, Franciaország és Oroszország ellen irányult.

Id. Andrassy Gyula gróf szobra a Parlament közelében (1907)

Az Andrassy család birtokai: Beltér, ma Szlovákia területén helyezkedik el (balra), a tóalmási kastély (középen) és a tiszadobi kastély (jobbra, ifj. Andrassy Gyula építtette 1880-ban)

A töketerbesi Andrassy-kastély

A töketerbesi kastély kertjében áll id. Andrassy Gyula gróf mauzóleuma

Munkája az aktív közéletben a lemondását követően véget ért. Karakteres politikai szerepvállalásának célja mindig az ország érdeke volt. Hitt és dolgozott az alkotmányosságért, a legitim törvényhozásért és a végrehajtásért. Ennek érdekében terjesztette ki a választójogot, adott hangot a sajtónak, és épített fel egy stabil államrendszert, amelyben helyet kapott a modern értelemben vett közoktatás és a gazdaságfejlesztés is.

Karizmáját mégis leginkább a külügyi életben betöltött, már-már miniszteri hatalmat jelentő szerepe jelentette. A Monarchia közös külügyminisztereként olyan tudatos politikát folytatott, amely nemcsak a magyarság, hanem az egység érdekeit is szem előtt tartotta. A balkáni országokra irányuló nyitás egyértelmű célja az orosz hatalom terjedésének megállítása volt, ezt szolgálta a bismarcki Németországgal való jó kapcsolat kialakítása is. A kooperációhoz később a nyugati nagyhatalom, Anglia is csatlakozott. Andrassy sikereinek oka fejlett diplomáciai érzéke és személyisége volt. Az oroszokra mért 1879-es diplomáciai vereség elégtétel lehetett az 1848–1849-es szabadságharc leveréséért.

Visszavonulását követően Andrassy a Magyar Tudományos Akadémiának is tagja volt. A halálra ítélt, majd később közös miniszterré választott gróf 1890-ben hunyt el, porait töketerbesi kastélyának parkjában helyezték végső nyugalomra.

Az Andrassy családban az ifjabbik Gyula vitte tovább a politikai-közéleti örökséget. Ifj. Andrassy Gyula a 20. század első három évtizedének egyik legmeghatározóbb magyar politikusa és gondolkodója: király személye körüli miniszter, belügyminiszter, az Osztrák–Magyar Monarchia utolsó külügyminisztere, a lengyel államiság helyreállításának kezdeményezésében kulcsszerepet játszó személyiség, az Alkotmánypárt elnöke, az Antibolszevista Comité egyik vezetője. A Horthy-korszakban ő volt a legitimista politikusok vezetője, majd a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának, illetve a Keresztény (Nemzeti) Földműves és Polgári Pártnak az elnöke. Emellett a magyar alkotmányjog terén maradandót alkotó jogtudós, történész, az MTA tagja, a Magyar Társadalomtudományi Társaság elnöke. Kultúrpolitikusként ő volt az úgynevezett kultúrfőlény-elmélet első megfogalmazója.

Ifj. Andrassy Gyula 1920 körül

MH mezei futóbajnokság

HŰEK VAGYUNK A „SPORTOS EGYETEM” SZLOGENHEZ

Még tart az őszi versenyszezon, de már számot vehetünk a 2014-es év egyetemi sportsikereivel. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem idén több mint 1500 hallgatóval csaknem nyolcvan versenyen vett részt. Ráadásul nemcsak az indulók számára, hanem az elért eredményekre is büszkék lehetünk.

Összeállította: Dunai Ágnes

A legfontosabb hazai versenyek kiemelkedő sikereket hoztak.

A legfontosabb hazai versenyek, mint például a MEFOB (Magyar Egyetemi, Főiskolai Országos Bajnokság), a BM-, HM-bajnokságok és a különböző kupaversenyek kiemelkedő sikereket hoztak. Nemzetközi szinten pedig Európa-bajnoki dobogós helyezett hallgatókkal is büszkélkedhetünk. Összességében elmondhatjuk, hogy egyetemünk hallgatói eredményesen szerepelnek mind az egyéni, mind a csapatsportok versenyszámaiban. Céltudatos felkészülésükben és motiváltságukban nagy szerepük van természetesen testnevelőiknek és edzőiknek. A Bonum Publicum terjedelme nem engedi meg, hogy minden kiváló eredményt megemlítsünk, ezért kiemelünk néhány versenyt.

Az atlétika-MEFOB-on taroltak az NKE hallgatói. A dobó lányok két arany- és két ezüstérmét hoztak el. Váradi Krisztina súlylökésben és diszkoszvetésben lett első,

kalapácsvetésben második, Kerekes Dóra diszkoszvetésben ezüstérmes. Szakács Ádám tízpróbában, Baglyos Vivien pedig távolugrásban lett bronzérmes.

Atlétikai csapatunk férfi tagjai

Az Ultrabalaton-versenyen induló csapatunk

Nagyon szép eredményt hozott a hagyományos Ultrabalaton-verseny, amelyen 353 induló csapat között bronzérmesek lettek a mieink. A 212 km-es, 31 szakaszos váltófutáson 14:31:17-es idővel éjszaka három órakor ért célba tízfős váltónk (Szabó Melinda, Tungli Borbála, Ujlaki Eszter, Sárfi Tamás, Kisházi László, Liszikai Dávid, Papp Kristóf, Seres Flórián, Kiss Attila, Pintér Norbert).

Szegeden a BM Tanintézeti Terepfutó és Lőbajnokságon Lengyel Marianna egyéniben, és a lánycsapat (Fenyvesi Réka, Sztupák Regina) is aranyérmet szerzett.

Az MH mezei futóbajnokságán 3000 méteren Nagy Bálint, 6000 méteren pedig Liszikai Dávid, Böhm Lilla és Berki Zoltán lett aranyérmes. A 4x1000 méteres férfi- (Seres Flórián, Papp Kristóf, Nagy Gergely, Lázár Marcell) és női váltónk (Téglás Alexandra, Dömötör Mónika, Kanas Edit, Schmidt Ágnes) szintén első helyezést ért el.

A Budapesti BM Úszó-OB-n Horváth Hermina 100 méter gyorsan és 100 méter háton is aranyérmes lett. A kecskeméti OB-n Vizi Krisztián 100 méter háton, illetve egyes váltónk (Vizi Krisztián, Fenyvesi Réka, Kaszpari Dorisz, Fáklya Tamás) nyert aranyérmet.

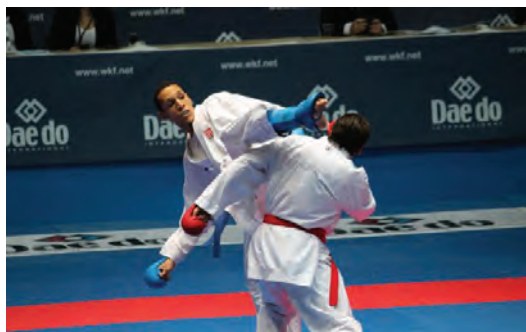
A súlyemelő-MEFOB-on Molnár Patrik szerzett első helyezést egyetemünk színeiben.

A szentendrei II. Kinizsi-kupa közelharcversenyén Tóth Norbert 69 kg-ban, valamint Belec Balázs 100 kg-ban nyert aranyérmet.

A BM Judo-OB-n kétszáz induló között Mihovics Szabina 63 kg-ban aranyérmet, az egyetemi csapat bronzérmet szerzett.

Nemzetközi kitekintésben két hallgatónk volt különösen sikeres. Csepregi Gábor a franciaországi Gravelinesben megrendezett Egyetemi Evezős-Vb-n könnyűsúlyú két pár evezős hajóban Galambos Péterrel ezüstérmet szerzett. Gábor a tavalyi Universiádén bronzérmes lett.

Tadissi Yves Martial a tamperei karate-Eb-n a felnőttek 76 kg-os súlycsoportjában bronzérmes lett. Martial korábban junior és U21-es Európa-bajnok is volt.

Az egyetemi versenyeken túl meg kell említeni az NKE SE, a Szent György SE, a Honvéd Zrínyi SE és a KTD-DSE által szervezett sporteseményeket, amelyeken szintén nagy számban érnek el a hallgatónk kiemelkedő eredményeket.

Egyetemünknek összesen csaknem harminc szakosztálya van, így például kosárlabda-, lovagló-, vívó-, kézilabda-, tollas-, labdarúgó- vagy evezőszakosztály. A Nemzeti Közszelektív Egyetem hallgatónak szabadidősport-lehetőségeit tovább bővítheti, ha elkészül majd a Ludovika Campuson az új Sportcentrum.

Az egyetem sportéletét érintő hírekről, információkról rendszeresen beszámolunk az egyetem honlapján: <http://uni-nke.hu/nke-a-sportos-egyetem/hirek>

Az NKE-nek mintegy harminc sportosztálya van.

GOALBALL, AZ NKE-NEK VAN MAGYAR VÁLOGATOTT CSÖRGŐLABDÁSA

Nagyot üt az a 50-70 kilométer/órával száguldó, kosárlabda-méretű, 1,25 kilós csörgőlabda, ha nekicsapódik az ember testének. Márpedig ez az angol nevén goalballnak nevezett játék során néhány másodpercenként előfordul az emberrel. A Bonum Publicumban a nemrég B csoportos Európa-bajnoki hatodik helyezett csörgőlabdás sportolóval, a Közigazgatás-tudományi Kar harmadik évfolyamos hallgatójával, Száraz Bálinttal beszélgettünk.

Szöveg: Takács Péter

Magyarországon is már majdnem negyvenéves a csörgőlabda.

1946-ban, Ausztriában fejlesztették ki a sportágat, eredetileg a második világháborús veteránok rehabilitációjának segítésére. Később azonban a többi látássérült ember körében is elterjedt. 1976-ban szerepelt először paralimpián, akkor még csak bemutató jelleggel, 1980-tól a világtételek állandó sportága. Világbajnokságot 1978 óta rendeznek – tudja meg az érdeklődő a Wikipédia vonatkozó oldaláról.

A pálya ránézésre a kézilabdában használthoz hasonlít, legalábbis alapterületében...

Röplabdapálya, pontosan 9-szer 18 méteres.

Egy-egy csapatban hárman-hárman vannak, akik a saját, kapu előtti területüket nem hagyhatják el. A játék célja, hogy a pálya teljes szélességét kitevő gólvonalon túljuttassák a labdát, természetesen

az ellenfél oldalán. Hogyan kerül oda a belül csörgőket tartalmazó labda? A televíziós közvetítéseken gurulni látszik, de a Wikipédia a throw, vagyis hajtás, dobás szót is használja. Ezek szerint elképzelhető olyan helyzet, amikor a kötelezően hermetikusan lezárt, semmiféle kilátást nem engedő szemvédővel ellátott játékos azon kapja magát, hogy a háta mögött pottyan a játékszer a gólvonal mögé? Nem. A dobást felejtjük el, az helyesen pattintás. A labdát gurítani vagy pattintani lehet. A pattintás azt jelenti, hogy a pálya bizonyos szektorain földet kell érnem. Ha dobásról van szó, az már büntetőt ér.

A magyarok hogy állnak ezzel a csak teljes csöndben játszható sporttal?

Nálunk 1977-ben jelent meg a játék. A hazaiak eddigi legnagyobb sikere az 1988-as paralimpián elért negyedik hely volt. Sajnos az utóbbi két paralimpiára nem jutottak ki a mieink.

Amikor beszélgetünk, csak néhány napja ért véget a B csoportos Európa-bajnokság Magyarországon. Hogy sikerült a magyaroknak a részvétel?

Van még mit javítani, és van mire építeni. A tízcsapatos mezőnyben hatodikok lettünk. A nagy célt, az A csoportba való feljutást nem tudtuk elérni. Ehhez az első háromban kellett volna benne lennünk. Erre azért még gyúrnunk kell. Az utolsó nap a lengyelekkel játszottunk az 5–6. helyért, 9:8-ra maradtunk alul, pedig 9:4-ről jöttünk vissza. Egyébként a viadalt a szlovének nyerték.

Te mióta vagy tagja a magyar válogatottnak?

2009-ben kerültem be a felnőtt-férfiválogatottba.

És mikor kezdted a csörgőlabdát?

Tizenhárom évesen, épp most tíz éve. Az eddigi legjobb eredményem egy ifjúsági világbajnoki bronzérem, amelyet 2007-ben szereztünk az Egyesült Államokban.

Mennyi időt fordítasz edzésre?

Heti öt alkalommal járok edzésre, ezek másfél-két órát tartanak, plusz az oda- és visszautazás.

Több sportoló hallgatóval készítettünk már interjút: eddig a legtöbben azt mondták, a sport és a tanulás mellett semmire sem marad idejük.

Azért a barátnőre jut még idő (nevet). De más tényleg nincs. Egyébként én úgy gondolom, az embernek mindig arra van ideje, amire akarja.

Elég veszélyes sportnak tűnik a csörgőlabda.

Nem olyan veszedelmes... Mondom ezt én, akinek tavaly

nyílt törés keletkezett a bal keze középső ujján, mert egy csapattárs a lábával rossz helyen talált el játék közben.

Én arra gondoltam, hogy a gyors, nehéz és kemény labda folyton nekicsapódik az ember testének: hisz végül is az a cél, hogy ez történjen. Ezzel lehet megakadályozni az ellenfél találatát.

A labdával való találkozás valóban tud fájni.

A háromfős csapat általában egy center és két back felállásban helyezkedik el. Neked melyik a posztod?

Igyekszem multifunkciós lenni. Bár centernek még nem vagyok igazán alkalmas, ehhez fel kellene szednem jó pár kilót.

Mivel mindenki szembe le van ragasztva játék közben, a goalballt elvileg bárki játszhatja. Te találkoztál már olyanval, hogy jól látók is csatlakoztak?

Erre inkább tényleg csak elvileg van lehetőség. A látásérült sportolók az esetleges látásmaradványuk vagy éppen annak hiánya szerint három kategóriába vannak beosztva. Ennek azért van egyrészt jelentősége, mert bármennyire alaposan ragasztják le az ember szemét, és bármennyire éberek a bírók, sajnos mindig akad, aki csalni próbál a mérkőzéseken. A másik, amiért nem volna igazságos, ha teljesen jól látók is ugyanabban a kategóriában versenyezhetnének, mint a vakok, az az, hogy ők a játékhoz szükséges mozdulatokat, például a gurítást, ezerszer könnyebben el tudják sajátítani. Vagyis óriási előnyhöz jutnának a felkészülés során. Hiszen egy nem látó embernek sokkal nehezebb, összehasonlíthatatlanul nagyobb erőfeszítésébe kerül megtanulni mondjuk egy védekezési technikát, mint annak, aki egy-két bemutatás alapján máris képes reprodukálni a mozdulatsort. Egy vak sportolónak csak az edző tudja személyesen bemutatni, és lehet, hogy százszor el kell gyakorolnia, mire tökéletes lesz. Ettől eltekintve, bemutatott mérkőzéseken persze előfordul, hogy jól látók is kipróbálják a csörgőlabdát.

Magyarországon hányan játsszák ezt a sportot, és meddig lehet csörgőlabdázni?

Komolyabb szinten olyan hatvanan lehetünk. Én tudok nyolcvanhoz közeli játékosról is. Versenyszinten azt mondanám, 45-50 éves korig lehet benn maradni.

Ha valaki gyerekkora óta játszik, azt eléggé megsínylik az ízületei.

Minden hasonló sportnál felmerül: akkor miért vállalsz játékok mégis? Annál szebb nincsen, mint amikor valaki képviselheti a hazáját külföldön.

Hazánkban mintegy hatvanan üzik komoly szinten a csörgőlabdát.

„HIÁNYZOTT A RENDSZER AZ ÉLETEMBŐL!”

Az X-Faktor zenei tehetségkutató versenyen az élmezőnyben végzett, majd egy év kihagyás után visszatért a Nemzeti Közszolgálati Egyetem falai közé, ahol a Tudomány Napi Estélyen csodálatos hangjával mindenkit elvarázsolta. Csordás Ákossal beszélgettünk, aki újabb fontos állomáshoz érkezett az életében: az Eurovíziós Dalfesztiválra készül.

Szöveg: dr. Tóth Nikolett

Az Eurovíziós Dalfesztiválon saját dallal indulok.

Szikora Robi a Mr. Gumibot nevet ragasztotta rád. Mint egyetemi oktatód különösen szeretném, ha tudatosítanánk az emberekben: te a biztonságí szakirány hallgatója vagy.

A legelső válogató után ragadt rám ez a név, amikor köz tudomásúvá vált, hogy a Rendészettudományi Kar hallgatója vagyok. Amikor a passzív félvek után visszajöttem az egyetemre, akkor sikerült igazán tudatosítanom az emberekben, hogy a magánbiztonsági szférában fogok elhelyezkedni az egyetem elvégzése után.

Milyen érzésekkel ültél vissza a Rendészettudományi Kar falai közé?

A magánbiztonsági szakirány teljesen megújult az elmúlt egy évben, így örömmel tértem vissza. Nagyon hiányzott az iskola, főként a rendszer az életemből. Az X-Faktor utáni első hónap nagyon nehéz volt. Aztán újra kialakult a napirendem. Hétfévenként számos fellépésem van, hetente több is. Jó érzéssel tölt el, hogy megismernek az emberek, tudják, hogy ki vagyok, korosztálytól függetlenül.

A Tudomány Napi Estélyen sokak arcára csaltál megható dalaiddal és gondolataiddal mosolyt és könnyeket egyaránt.

A tanáiraiknak, vezetőimnek akartam bizonyítani, hogy a hiányzásaim nem voltak hiábavalóak. Aznap este a Rendészettudományi Kart képviseltem, senkinek sem szerettem volna csalódást okozni.

Készülsz-e valamilyen nagy dobásra?

Az Eurovíziós Dalfesztiválon saját dallal indulok, a menedzseremnek lemezkiadója is van, ez nagyon nagy segítség. A másik dal, amelyik benne lesz a repertoáromban,

hamarosan elkészül, a héten utazom Svédországba, hogy felvegyük egy stúdióban. Felgyelt rám egy svéd zeneszerző és egy kint élő magyar menedzser, akinek három szerzeményét éneklek fel, ezek rajta lesznek a következő lemezemen a saját dalommal együtt, angol nyelven.

Miről szól a dalod? Ki vagy mi ihlette?

Te és én a címe. Egy nagy találkozásról, szerelemről, együttéléstől, gyerekvállalásról szól. A történetnek szomorú vége van, mert meghal a lány, és a szerelmes fiút az egyedüllét mardossa. Egy barátnőm ihlette a dalt, akivel kevés időt töltöttünk együtt, a kapcsolat meglehetősen gyorsan szakítással végződött. Egyik nap a villamoson a volt barátnőm illatát megéreztem egy lányon, és akkor csodás dallamok ugrottak be, amelyeket otthon gitáron eljátszottam, majd a szöveget percek alatt papírra vettem. Megírtam a volt kedvesemnek, hogy „kész a dalod”. A menedzserem, amikor meghallotta az ötletet, már látta maga előtt a videoklipet. Nem volt kérdés, hogy ezzel indulok az Eurovíziós Dalfesztiválon.

Hogyan képzeled el magát Csordás Ákos tíz év múlva?

Annyi dalt szeretnék, olyan szakmai nívót, ami megengedi azt, hogy saját önálló koncertem legyen. Caramelnek és Vastag Csabinak is sikerült, ők példaként állnak előttem. Ugyanezt akarom csinálni. Caramel stílusa áll hozzám a legközelebb, egyelőre még keresem a sajátomat. Nagy vágyam egy önálló stúdió. A jövőben vezetői pozícióban tudom elképzelni magam, hogy beoszthassam az időmet, és tudjak mellette énekelni. Hivatásos rendőrtisztként is el tudnám képzelni az életemet, bár kevésbé lenne rugalmas az időbeosztásom, mint a magánbiztonsági szférában. A személyvédelem mindig is nagyon érdekelt. A döntést még nem hoztam meg.

Minden ember életében a legfontosabb tartóoszlop a családja.

Az enyémben is. Nagyon hiányzik a családom. Otthon, Békésben megvolt a kis váram. A nyaraimat a Kamut nevű községben töltöttem a nagyszüleimnél, traktort vezettem, besegítettem a földmunkába, az állatok körüli teendőkbe. A pesti létben a közömbösség zavar a leginkább. Nem tudok közömbös lenni az embertársaimmal, próbálok mindenkire odafigyelni. A nagyszülők vallásosságára neveltek, a család mellett ez ad egyfajta kapaszkodót, irányt az életemben.

facebook.com/nke.egyetemibolt

EGYETEMI A JÁNDÉK - ÉS JEGYZETBOLT

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

bONUM PUBLICUM

*Kellemes karácsonyi
ünnepet és boldog új évet
kíván a Bonum Publicum
szerkesztősége!*